

نقد و ارزش سؤال

سال یازدهم تجربی ۹۶ اسفند ماه

مدت پاسخ‌گویی به آزمون: ۱۶۵ دقیقه
تعداد کل سؤال‌ها: ۱۷۰ سؤال

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	زمان پاسخ‌گویی	شماره صفحه
فارسی و نکارش (۲)	۲۰	۱-۲۰	۱۵ دقیقه	۳-۴
عربی زبان قرآن (۲)	۲۰	۲۱-۴۰	۱۵ دقیقه	۵-۶
		۴۱-۶۰	۱۵ دقیقه	
دین و زندگی (۲)	۲۰	۶۱-۸۰	۱۵ دقیقه	۷-۸
زبان انگلیسی (۲)	۲۰	۸۱-۹۰	۱۰ دقیقه	۹-۱۰
زمین‌شناسی	۱۰	۹۱-۱۱۰	۳۰ دقیقه	۱۲-۱۶
ریاضی ۲	۲۰	۱۱۱-۱۳۰	۲۵ دقیقه	
		۱۳۱-۱۵۰	۲۰ دقیقه	۱۷-۱۸
فیزیک ۲	۲۰	۱۵۱-۱۷۰	۲۰ دقیقه	۱۹-۲۴
		۱۷۱-۱۹۰	۲۰ دقیقه	
شیمی ۲	۲۰	۱۹۱-۲۱۰	۲۰ دقیقه	۲۵-۳۰
		۲۱۱-۲۳۰	—	
نظرخواهی نظم و حوزه	—	۲۹۴-۲۹۸	—	۳۱
جمع کل	۱۷۰	—	۱۶۵ دقیقه	—

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب، بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳

تلفن: ۰۱۶۴۶۳

۱۵ دقیقه

- ادبیات انقلاب اسلامی
(رباعی‌های امروز، سپیده می‌آید)
صفحه‌ی ۸۵ تا ۹۳

فارسی و نگارش (۲)

۱- معنای واژگان در کدام گزینه نادرست آمده است؟

(الف) باریع: شرفیابی همگانی

(ب) ژاله: شبنم

(ج) سمند: اسب تندری

(د) آفاق: کرانه

(۱) ج، د

(۲) الف، ب

(۳) ج، الف

۲- در میان واژگان زیر، معنای چند واژه به درستی آمده است؟

(ایین: کیش)، (سترگ: عظیم)، منکر (انکارکردن)، (بیرق: رایت)، (مشک: انبان)، (نیلی: کبود)، (مدار: جای دور زدن)، (دف: نوعی ساز کوبه‌ای)

(۱) چهار

(۲) پنج

(۳) شش

۳- با توجه به رابطه معنایی تراویف، جاهای خالی با کدام گزینه کامل می‌شود؟

(الف) یهم: ... / (ب) چنبر: ... / (ج) محوطه: ... / (د) برکه: ... / (ه) روحانی: ...

(۱) دریا، طوق، میدانگاه، حوض آب، معنوی

(۲) ابر، حلقه، صحن، آبگیر، پاک

۴- در کدام بیت غلط املایی وجود دارد؟

(۱) هم چنان امید می‌دارم که بعد از داغ هجر / مرحمی بر دل نهد امیدوار خویش را

(۲) رشحه وصل کو کزو گرد امید نم کشد / وز نم آن برآورم رخنه انفال را

(۳) تا هر کس از تو در خور فطرت اثر برد / چون شوق در طبیعت عالم حلول کن

(۴) یک جنیش تو هست ز جیحون سوی فرات / یک نهضت تو هست ز خاور به باختر

۵- در کدام گزینه «حسن تعلیل» به کار نرفته است؟

(۱) سرو از آن پای گرفته است به یک جای مقیم / که اگر با تو رود شرمش از آن ساق آید

(۲) شاه و گدا به دیده دریادلان یکی است / پوشیده است پست و بلند زمین در آب

(۳) از دلم افتاده اخگرش به گریبان/ بی‌سبب آن زلف پیچ و تاب ندارد

(۴) به یک کرشمه که در کار آسمان کردی / هنوز می‌پرید از شوق، چشم کوکبها

۶- در کدام گزینه دو جناس «همسان» وجود دارد؟

(۱) حال چوگان چون نمی‌دانی که چیست / ای نصیحت‌گو به ترک گوی گوی

(۲) برو ای ترک که ترک تو ستمگر کردم / حیف از آن عمر که در پای تو من سر کردم

(۳) به بوی زلف تو دادم دل شکسته به باد / بیا که جان عزیزم فدای بوی تو باد

(۴) روزی که جمال دلبرم دیده شود / از فرق سرم تا به قدم دیده شود

* با توجه به رباعی زیر، به سوالات ۷ و ۸ پاسخ دهید:

«رازی که خطرکنندگان می‌دانند/ در بازی خون، برندگان می‌دانند

با بال شکسته برگشودن، هنر است/ این را همه برندگان می‌دانند»

۷- به ترتیب، چند واژه با ساختمان صفت فاعلی و چند واژه با ساختمان صفت مفعولی به کار رفته است؟

(۱) سه - دو

(۲) دو - یک

(۳) دو - دو

۸- نقش کدام واژه، صحیح نیست؟

(۱) «همه» صفت

(۲) «هنر» مستند

(۳) «پرگشودن» متمم

۹- واژگان کدام گزینه، تمام‌اً براساس الگوی «بن مضارع + وند + بن مضارع ← اسم وندی - مرکب» ساخته شده‌اند؟

(۱) گیر و دار، پرس و جو

(۲) گوش و خروش، رفت و آمد

(۳) گفت و گو، دانش پژوه

(۱) زد و بند، خرید و فروش

۱۰- در کدام گزینه «صفت وندی» وجود ندارد؟

(۱) این بُوی عبیر آشنا بی / از ساحت یار مهریان است

(۲) من بیچاره گردن به کمند / چه کنم گر به رکابش نروم

(۳) تا غنچه بشکفتة این باع که بوید / هر کس به زبانی صفت حمد تو گوید

(۴) گر به صد منزل فراق افتاد میان ما و دوست / هم‌چنانش در میان جان شیرین منزل است

۱۱- در واژه‌های کدام گزینه «واج میانجی» به کار نرفته است؟

- (۲) کاروان را رهگذار است این جهان
 (۴) به بندگی قدش سرو معترف گشته
 (۴) سروده

- (۱) نکته‌ای کان جست ناگه از زبان
 (۳) پارسایان مددی تا خوش و آسان بروم

۱۲- واژه کدام گزینه، از الگوی ساخت کلمه «شکسته» پیروی می‌کند؟

- (۳) آرایه (۲) نمایه

- (۴) ظلمت، فروع: تضاد (۳) بیعت، میثاق: ترادف

- (۲) یل، دلاور: تناسب (۱) قطره، چکیده: ترادف

۱۳- رابطه معنایی بیان شده در کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۲) پشت و پایی بر این جهان زدهام / خیمه بر اوج لامکان زدهام
 (۴) به امید وصال آن پریوش / به شکلی هر نفس بت می‌نگارم

«از چنبر نفس، رسته بودند آنها / بت‌ها همه را شکسته بودند آنها»

- (۱) تا نخوردی پشت پایی از جهان / خویش را زین گوشه‌گیری وارهان
 (۳) حجابت مستی است و بت‌پرستی / از این چنبر برون یک دم نرسنی

۱۴- بیت زیر، با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

الف) شرح غمت تمام تغفیتم و همچنان / این صد یکی است کز غم دل بر زبان برفت

ب) کان که جنگ آرد به خون خویش بازی می‌کند / روز میدان و آن که بگریزد به خون لشکری

ج) خواهی ای چشم ار گل تحقیق دید از باغ جان / باید از خوناب دل چون لاله نعمان شدن

د) عرضه کردم دو جهان بر دل کار افتاده / به جز از عشق تو باقی همه فانی دانست

ه) می ز رطل عشق خوردن کار هر بی‌ظرف نیست / وحشی‌ای باید که بر لب گیرید این پیمانه را

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۵- مفهوم مقابل بیت «بید مجnoon در تمام عمر، سر بالا نکرد / حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی» در کدام گزینه دیده می‌شود؟

- (۱) می کشم چون بید مجnoon خجلت از بی حاصلی / من که پیش از سایه بر خاکم ثمر افتاده بود

(۲) میوه شیرین اگر پیدا شود در سرو و بید / عاقبت پیدا در این فیروزه گلشن می‌شود

(۳) خضر وقت خود شدم چون سرو از بی حاصلی / برگ بی‌برگی عجب خرم بهاری داشته است

(۴) چون نشد نخل قلم پیوند با انگشت او / شرمگین چون بید مجnoon، سر به پیش و بی‌بر است

۱۶- مفهوم بیت «مگو سوخت جان من از فرط عشق / خموشی است هان، اولین شرط عشق» با کدام گزینه قرابت دارد؟

- (۱) از دل نمی‌رسد نفس عاشقان به لب / بلبل ز بی‌غمی است که فریاد می‌کند

(۲) خاموشی بلبلان مشتاق / در موسم گل ندارد امکان

(۳) بی‌تأمل دم مزن کر لب گهر می‌ریزدش / چون صدف هر کس سخن را در دهن می‌پرورد

(۴) برنيامد مهر خاموشی به حفظ راز عشق / سد چوبین نیست مانع، آتش سیاله را

۱۷- کدام گزینه با مفهوم «بیا عاشقی را رعایت کنیم / از باران عاشق حکایت کنیم / از آن‌ها که خونین سفر کرده‌اند / سفر بر مدار خطر کرده‌اند» قرابت

معنایی ندارد؟

(۱) هان تا ننهی پای در این راه به بازی / زیرا که در این راه بسی شیب و فراز است

(۲) تحصیل عشق و رندی آسان نمود اول / و آخر سوخت جانم در کسب این فضایل

(۳) عشق بر تدبیر خنده زان که در صحرای عقل / هر چه تدبیر است جز بازیچه تقدیر نیست

(۴) به کوی عشق چون پا می‌نهی از جان و سر بگذر / که خون خواری است وادی‌ها و خون‌ریز است منزل‌ها

۱۸- کدام مفهوم، از بیت زیر دریافت نمی‌شود؟

«چون سیل ز پیچ و تاب صحراء می‌رفت / همراه سحر به فتح فردا می‌رفت»

- (۱) حرکت‌های انقلابی مردم (۲) عبور از مشکلات انقلاب (۳) سپیده‌دمان در انتظار پیروزی بودن (۴) حقیقت‌جویی و خداجویی

۱۹- کدام گزینه مصراعی از یک رباعی نیست؟

- (۱) این عمر به ابر نوبهاران ماند (۲) تا چند اسیر عقل هر روزه شویم (۳) جوانی هم بهاری بود و بگذشت (۴) از خشکلی‌بی همیشه دریا طلبیم

عربی زبان قرآن (۲)

۱۵ دقیقه

• آدابِ الکلام
صفحه‌ی ۳۷ تا ۴۶

۲۱- عین الصحيح فی الترجمة: «يَجْبُ أَنْ يَكُونَ الْحَوَارُ بِهَدْفِ الْوَصْولِ إِلَى الْحَقِيقَةِ وَلَيْسَ الانتصارُ لِلنفسِ وَإِثْبَاتُ أَنَّ نَظَرِيَ عَلَى حَقٍّ!»

(۱) واجب است که گفت و گو با هدف رسیدن به حقیقتی باشد که پیروزی نفس و اثبات این نظریه که من بر حق در آن نباشد!

(۲) واجب است که گفت و گوها با هدف دست‌یابی به حقیقت باشد نه پیروزی برای خود و اثبات این که نظر من بهتر است!

(۳) گفت و گو باید با هدف دست‌یابی به حقیقت باشد نه پیروزی برای خود و اثبات این که دیدگاه من درست است!

(۴) هدف گفت و گو باید رسیدن به حقیقتی باشد که پیروزی خود و اثبات این که دیدگاه من درست است، در آن نباشد!

۲۲- عین الترجمة الصحيحة: «إِذَا أَرَادَ اللَّهُ سَعَادَةَ عَبْدِهِ أَهْمَهَ قِلَّةَ الْكَلَامِ وَ قِلَّةَ الطَّعَامِ!»

(۱) هرگاه خداوند خوشبختی بنده خود را بخواهد، کم‌حرفی و کم‌غذایی را به او الهام می‌کند!

(۲) هرگاه خدا سعادت بمنهادش را خواست، سخن کم و غذای کم را برای وی قرار داد!

(۳) اگر الله سعادت بمنه خود را بخواهد، کم‌ترین سخن و خوراک را برایش قرار خواهد داد!

(۴) اگر خداوند خوشبختی بمنه‌ای را بخواهد، کم‌حرفی و کم‌غذایی را به او الهام می‌کند!

۲۳- ای عبارة ما جاء فيها فعل لَهُ معنی الماضي الاستمراري في الفارسية؟

(۱) رأيتُ فی المحکمة قاضیاً یحکم بالعدل دائمًا!

(۲) كان الأطفال يلعبون في الحديقة بفرح!

(۱) كانت التلميذة تقرأ درسها حتى تنجح في الامتحانات!

(۲) كان النهار قد مضى وما راجع والدى من المعلم!

۲۴- ما هو الخطأ في الترجمة و المحل الإعرابي على الترتيب؟

(۱) يُعْجِبُنِي عِيدٌ يَفْرَحُ فِيهِ الْفَرَاءُ: شادی می‌کند - الفاعل

(۲) وجدتُ برناماً يُساعِدُنِي فِي ترجمة المفردات!: کمک می‌کند - مضاف‌الیه

(۳) لا يتدخلُ الإنسانُ فِي مَوْضِعِ يُمْرِضُ نَفْسَهُ لِلَّهِمَّ: در معرض قرار دهد - المفعول

(۴) شاهدتُ سنجاباً يَقْفِرُ مِنْ شَجَرَةِ إِلَى شَجَرَةِ أُخْرَى!: می‌برید - مجرور بحرف الجر

۲۵- عین بیتاً لا يناسب الحديث العلوي التالي: «تَكَلَّمُوا تَعْرُوفًا، فَإِنَّ الْمَرْءَ مَحْبُوبٌ تَحْتَ لِسَانِهِ!»

(۱) آدمی مخفی است در زیر زبان / این زبان پرده است بر درگاه جان

(۲) مرد پنهان بود به زیر زبان / چون بگوید سخن بدانندش

(۱) آدمی مخفی است در زیر زبان / این زبان پرده است بر درگاه جان

(۲) تا مرد سخن نگفته نباشد / عیب و هنر ش نهفته باشد

۲۶- عین جواباً فيه اسم يختلف عنباقي في المعنى:

(۱) قشر - نوى - لب

(۲) يد - رجل - رأس

(۳) كَلْبٌ - ثَلْبٌ - ذَئْبٌ

(۴) سمك - سروال - قميص

۲۷- عین الصحيح للفراغ حسب المفهوم: «...العظام مرضٌ يمكن أن يسبب إنكسار العظام، هو ناتجٌ عن فقدان فيتامين D!»

(۱) سدید

(۲) مَحْبُوبٌ

(۳) لَيْنٌ

(۴) لَبٌ

۲۸- عین فعل الأمر و المفعول معًا:

(۱) لا تَقْلِيلٌ مَا لَا تَعْلَمُ!

(۲) أَنْقَى النَّاسُ مِنْ قَالَ الْحَقَّ!

۲۹- عین العبارة التي يوصف فيها الفاعل:

(۱) عالمٌ يُنْتَفَعُ بعلمه خيرٌ من ألف عابدٍ!

(۲) جاءَ إِلَى الملعَبِ مُهاجِمٌ قد سجَّلَ أَهداً أَخْبَرَ!

۳۰- عین جملة تصف النكرة:

(۱) إِنْ قَرُضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا بِضَاعِفَةٍ لَكُمْ!

(۲) جلستنا مع أصدقائي تحت شجرة باسقة و أكلنا طعامنا!

(۲) ساعَدَنِي فِي سَفَرِي رَجُلٌ يَعْرِفُ الْأَماْكِنَ التَّارِيْخِيَّةَ جَيْدًا!

(۴) لِيَعْلَمُ الْإِنْسَانُ أَنَّ جَمِيعَ الْكَائِنَاتِ مُسَخَّرَةٌ لَهُ!

پاسخ دادن به این سوالات اجباری است و در تراز کل شما تأثیر دارد.

آزمون گواه (شاهد)

۳۱- عین الترجمة الصحيحة: «أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلُهُمْ بِأَنَّهُ أَحْسَنُ»

- (۱) مردم را با حکمت و اندرز به راه پروردگارت دعوت کن، و با آنان به نیکوترين شیوه به بحث [او مجادله] بپرداز!
- (۲) با دانش و فرمان نیکو به راه پروردگارت فرا بخوان و با آنان به [گونه‌ای] که خوب است گفت و گو کن!
- (۳) با دانش و اندرز نیکو به راه پروردگارت فرا بخوان و با آنان به [شیوه‌ای] که بهتر است گفت و گو کن!
- (۴) بهوسیله‌ی حکمت و پند نیکوتر به سوی پروردگار دعوت کن، و با آن‌ها به [اروشی] بهتر به جدل بپرداز!

۳۲- عین الخطأ في الترجمة:

- (۱) إنَّ أَخْطَرَ مَا يُمْكِنُ أَنْ يَقُولَ فِيهِ الْإِنْسَانُ: خطرناک تر از آن که ممکن است انسان در آن بیفتد،
- (۲) هُوَ أَنْ يَتَكَلَّمُ فِي مَا لَيْسَ لَهُ بِهِ عِلْمٌ: این است که از چیزی که علمی بدان ندارد، صحبت کند،
- (۳) قَالَ عَلَىٰ (ع): لَا تُقْلِّ مَا لَا تَعْلَمُ لَا تُقْلِّ كُلَّ مَا تَعْلَمُ: علی (ع) فرمود: چیزی را که نمی‌دانی نگو و تمام آنچه را که می‌دانی نگو،
- (۴) فَعَلِينَا أَنْ لَا نَنْسَى هَذِهِ الْمَوْعِظَةِ: پس ما باید این اندرز را فراموش نکنیم!

۳۳- «مَنْ يَتَأَمَّلُ قَبْلَ الْكَلَامِ سَلِمٌ مِنَ الْخَطَاً!»؛ عین النّاسِ لِلْمَفْهُومِ:

- (۲) سخنداں پرورده پیر کهن / بیندیشد آنگه بگوید سخن!
- (۴) سخن تا نپرسند لب بسته دار / گهر نشکنی تیشه آهسته دار!

(۱) لَمْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ

(۳) إِذَا تَمَّ الْعُقْلَ نَقْصَ الْكَلَامِ! (تم = کامل شد)

۳۴- عین الصحيح حسب الحقيقة:

- (۲) فَكَرُّ ثُمَّ تَكَلَّمُ حَتَّى لا تَسْلَمَ مِنَ الرَّلَةِ!
- (۴) مَنْ كَانَ كَلَامَهُ لَيْنًا كَسَبَ مُوَدَّةَ الْمُسْتَمْعِ أَكْثَرًا!
- (۲) الَّذِي لَا يَتَكَلَّمُ لَا يُعْرَفُ شَانِهُ!
- (۴) اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ صَلَةٍ لَا تُرْفَعُ وَ مِنْ دُعَاءٍ لَا يُسْمَعُ!

(۱) لَا يَقُولُ فِي الْخَطَا مَنْ يَتَكَلَّمُ فِي مَا لَا عِلْمَ لَهُ بِهِ!

(۳) طَوْبَى لِمَنْ يَخَافُ النَّاسُ مِنْ لَسَانِهِ

۳۵- فی أَيِّ عِبَارَةٍ جَاءَ فِي قَلْمَانِ مَجْهُولَانِ:

(۱) شَهْرُ رَمَضَانُ الَّذِي أُنْزِلَ فِي الْقُرْآنِ

(۳) يَجِبُ أَنْ يَكُونَ الْكَلَامُ لَيْنًا لِكِي يُقْنِعَ النَّاسَ وَ يَكْسِبَ مَوْدَتَهُمْ!

■ إِقْرَأُ النَّصَّ التَّالِي بِدِقَّةٍ ثُمَّ أَجْبُ عنِ الْأَسْلَةِ (۳۶ - ۴۰):

أَطْلَبَ مَا تُرِيدُ فِي مُعَاشِتِكَ بِاِبْتِسَامِكَ، فَذِلِكَ خَيْرٌ مِنِ الشَّدَّةِ وَالْغَضَبِ، فَالرَّفِيقُ (المرَّاحِمَة) مِثْلُ السَّحْرِ يُؤْثِرُ فِي النُّفُوسِ وَيُغَيِّرُ الْحَالَاتِ، فَمَنْ اتَّخَدَهُ وَسِيلَةً لَهُ فَدَرَ عَلَى تَذَلِّلِ أَشَدِ الصَّعَابِ وَفَازَ بِمَا يَطَلُبُ! الْإِنْسَانُ الرَّفِيقُ فِي مُعَاشِتِهِ مَعَ أَبْنَاءِ بَلْدَهُ يَسْتَطِعُ أَنْ يُسْتَوْلِي عَلَى الْعُقُولِ. وَنَحْنُ لَا نَقْصَدُ بِهَذَا الْكَلَامِ أَنْ يَكُونَ الْمَرءُ لَيْنًا فِي جَمِيعِ الْحَالَاتِ! وَلَكِنَّ هَذَا الْخُلُقُ فِي الْأُمُورِ السِّيَاسِيَّةِ بِحَاجَةٍ إِلَى تَأْمُلٍ وَحَرَمٍ أَكْثَرَ، لَاَنَّ الْقَوْىَ قَدْ يَتَسَمَّ لِصَيْدِ الْصَّعِيفِ!

۳۶- أمْرَنَا بِاتِّخَاذِ سَبِيلِ الرَّفِيقِ فِي ...

- (۱) مُواجهَةِ الأقوِياءِ!
- (۲) الارتباطات الاجتماعیَّةِ!
- (۳) مُواجهَةِ الضعفاءِ!
- (۴) المَسَائِلِ السِّيَاسِيَّةِ

۳۷- عین الخطأ:

(۱) رَفِيقُ الْقَوْى لَيْسَ دَائِمًا عَلَامَةً لِحُسْنِهِ وَ كَرَامَتِهِ!

(۳) بَعْضُ الْأَحْيَانِ الرَّفِيقُ خِدْعَةُ الْعُدُوِّ يَتَذَلَّلُهُ لِيَخْدُنَا!

۳۸- متى يجب أن نستفيد من أسلوب الرفق؟

(۱) إِذَا أَصْبَحَنَا مُتَأْثِرِينَ بِهَذَا الْخُلُقِ!

(۳) حِينَ عَلِمْنَا أَنَّهُ مُؤْثِرٌ فِي الْمُخَاطِبِ!

۳۹- عین الأقرب إلى مفهوم النص:

(۱) بِالْمُلَاطِفَةِ تَخْرُجُ الْحَيَّةِ (الأفعى) مِنْ مَكَانِهِ!

(۳) الْمُؤْمِنُ رَحِيمٌ بِالْمُؤْمِنِينَ شَدِيدٌ بِالْكَافِرِينَ!

(۲) قَدْ تَقْعُلُ الشَّدَّةُ مَا لَا يَفْعَلُ الرَّفِيقُ!

(۴) عَلَيْكَ بِالرَّفِيقِ وَ تَرَكَ الشَّدَّةَ فَإِنَّهَا خَسَارَةٌ!

۴۰- عین الصحيح عن نوعية الكلمات و محلها الإغرابی: «مَنْ اتَّخَدَهُ وَسِيلَةً لَهُ قَدَرَ عَلَى تَذَلِّلِ أَشَدِ الصَّعَابِ وَفَازَ بِمَا يَطَلُبُ!»

- (۱) وَسِيلَة: الاسم، المُفرد المؤنث، نكرة / الفاعل
- (۲) الصَّعَابُ: الفعل الماضي، للغائب / فعل الشرط
- (۴) الصَّعَابُ: جمع التكسير (مفردة: صعب)، المعروف بـأَل / المفعول

(۳) أَشَدُّ الْمُفْرَدِ الْمَذْكُورُ، اسْمُ التَّفْضِيل / المضاف إليه

۱۵ دقیقه

تفکر و اندیشه (وضعیت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان پس از رسول خدا) (احای ارزش‌های راستین) «اقدامات مربوط به مرعیت دینی» صفحه‌های ۹۲ تا ۱۱۱

دانش آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سوال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

دین و زندگی ۲

۴۱- کدام واقعه مربوط به زمان حیات رسول اکرم (ص) نیست؟

(۱) اظهار مسلمانی ابوسفیان

(۳) رخ دادن جنگ صفين

۴۲- کسی که ... رسول خدا (ص) را به سلطنت تبدیل کرده ... بود.

(۱) خلافت - یزید

(۳) نبوت - معاویه

(۲) نبوت - یزید

(۴) خلافت - معاویه

۴۳- نقض علنی احکام اسلام توسط ... انجام شد که ... او را جانشین خود کرده بود. (به ترتیب)

(۲) معاویه - ابوسفیان

(۴) یزید - ابوسفیان

(۱) معاویه - یزید

(۳) یزید - معاویه

۴۴- مقدمه این که «برخی از علمای وابسته به بنی‌امیه و بنی‌عباس از موقعیت برکناری امام معصوم استفاده می‌کردند و مطابق با افکار موافق منافع قدرتمدنان،

به تفسیر و تعلیم آیات قرآن می‌پرداختند» کدام است؟

(۱) تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث

(۲) عدهای توانستند جعل حدیث کند و احادیث را براساس غرض‌های شخصی بیان کنند.

(۳) ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اکرم (ص)

(۴) این که حاکمان وقت تلاش می‌کردند که شخصیت‌های اصیل اسلامی، به خصوص اهل بیت پیامبر (ص) را در انزوا قرار دهند.

۴۵- براساس آیه مبارکة «و ما محدثُ الْأَرْسَلِ قد خلتُ مِنْ قَبْلِهِ ...»، مصداق «سیجزی الله الشاكرين» چه کسانی هستند؟

(۱) کسانی که به حضرت محمد (ص) و رسولان قبل از او ایمان آورده‌اند.

(۳) شیعیانی که از امامان (ع) پیروی کرده‌اند.

۴۶- «گزینش امام علی (ع) و امامان معصوم از نسل ایشان به عنوان جانشین پیامبر (ص)» بر چه اساسی بوده است و هشدار خداوند بر مردم زمان پیامبر (ص)

در کدام عبارت آشکار است؟

(۱) تدبیر حکیمانه خدا - «أَفَانِ ماتُ أَوْ قُتْلُ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ»

(۲) آگاهی از چالش‌های سیاسی بعد از رحلت پیامبر (ص) - «أَفَانِ ماتُ أَوْ قُتْلُ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ»

(۳) تدبیر حکیمانه خدا - «وَمَا مُحَمَّدٌ رَسُولُنَا قد خلتُ مِنْ قَبْلِ الرَّسُلِ»

(۴) آگاهی از چالش‌های سیاسی بعد از رحلت پیامبر (ص) - «وَمَا مُحَمَّدٌ رَسُولُنَا قد خلتُ مِنْ قَبْلِ الرَّسُلِ»

۴۷- کدام‌پک از موارد زیر بازتابی از ارائه الگوهای نامناسب به عنوان یکی از چالش‌های سیاسی و اجتماعی و فرهنگی عصر امامان می‌باشد؟

(۱) دخالت دادن سلیقه شخصی در احکام دینی و گرفتار شدن به اشتباها بزرگ

(۲) راه یافتن داستان‌های خرافی در کتاب‌های تاریخی و تفسیری

(۳) منزوی شدن شخصیت‌های باتقوا و جهادگر و مورد احترام

(۴) بر جسته شدن جایگاه افرادی که در اندیشه و عمل و اخلاق، از معیارهای اسلامی دور بودند.

۴۸- این که اسلام در عصر بنی‌عباس حفظ شد و از بین نرفت، معلوم ... است و علت فراهم آمدن زمینه مناسب برای جاعلان حدیث ... بود و راه مطمئن

برای دسترسی به اصل حدیث که مصون از تحریف باشد، پس از رحلت پیامبر (ص) تمسک به ... است.

(۱) ثقلین- ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر (ص)- اهل بیت پیامبر (ص)

(۲) ثقلین- برخی از عالمان وابسته به قدرت- یاران مورد اعتماد ائمه اطهار

(۳) تحول فرهنگی و معنوی ایجاد شده در عصر پیامبر (ص)- ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر (ص)- یاران مورد اعتماد ائمه اطهار

(۴) تحول فرهنگی و معنوی ایجاد شده در عصر پیامبر (ص)- حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس- اهل بیت پیامبر (ص)

۴۹- امیر المؤمنین علی (ع) کدام مطلب را عامل به درد آمدن قلب مبارکشان می‌دانست؟

(۱) آن جا که بنی‌امیه همه حرام‌ها را حلال کرده‌اند.

(۳) اختلاف مسلمانان با شامیان در راه حق

۵۰- آشکار ساختن رهنمودهای کتاب آسمانی، قرآن کریم، مرتبط با کدام‌پک از اقدامات مرعیت دینی امامان بود؟

(۱) اقدام برای حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص)

(۴) تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو

(۳) معرفی خویش به عنوان امام بر حق

۵۱- از نظر حضرت علی (ع)، عامل سوار شدن بنی امیه بر تخت سلطنت کدام بوده و بازتاب آن چیست؟

(۱) سرپیچی از دستورات امام و اختلاف و تفرقه میان مسلمانان- گریان شدن دین مداران بر آخرت خود

(۲) سرپیچی از دستورات امام و اختلاف و تفرقه میان مسلمانان- گریان شدن دنیاطلبان بر دنیای خود

(۳) فرمان برداری همه مسلمانان از زمامدارانشان- گریان شدن دین مداران بر آخرت خود

(۴) فرمان برداری همه مسلمانان از زمامدارانشان- گریان شدن دنیاطلبان بر دنیای خود

۵۲- ثمرة حضور سازنده اهل بیت در زمینه تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو چه بود؟

(۲) فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار

(۱) شناخت فراموش‌کنندگان قرآن کریم

(۴) تبیین اسلام حقیقی برای همه مسلمانان

(۳) تبدیل سلطنت به حکومت عدل نبوی

۵۳- پیش‌بینی پر دغدغه مولای متقيان علی (ع) نسبت به اوضاع پرغوغای پس از رحلت پیامبر (ص)، این است که می‌فرمایید: «در نزد آنان کالایی کم‌بهتر از قرآن نیست وقتی که ... و کالایی رایج‌تر از آن نیست آن گاه که بخواهند ...»

(۱) بخواهند به آن عمل کنند- به صورت وارونه و به نفع دنیاطلبان معنایش کنند.

(۲) بخواهد به درستی خوانده شود- آن را راهنمای خود قرار دهند.

(۳) بخواهد به درستی خوانده شود- به صورت وارونه و به نفع دنیاطلبان معنایش کنند.

(۴) بخواهند به آن عمل کنند- آن را راهنمای خود قرار دهند.

۵۴- این که مشتقان معارف قرآنی توانستند از معارف قرآن بهره ببرند، ما را متوجه کدام‌یک از مسئولیت‌های مقام امامت می‌کند؟

(۲) اقدام برای حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص)- مرجعیت دینی

(۱) اقدام برای حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص)- مرجعیت دینی

(۴) معرفی خویشتن به عنوان امام بر حق- ولایت ظاهری

(۳) تبیین معارف اسلامی- ولایت ظاهری

۵۵- کدام‌یک از موارد زیر در ارتباط با «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو» است؟

(۱) اظهار نظر امامان درباره همه مسائل به دور از انزوا و گوش‌گیری

(۲) قیام بر علیه ظلم‌های حاکمان

(۳) انتقال معارف اسلامی به نسل‌های بعدی از طریق آموزش به فرزندان خود

(۴) ایجاد یک نهضت علمی و فرهنگی بزرگ توسط امامان و به روز کردن دین اسلام

۵۶- با توجه به فرمایشات امام علی (ع)، به ترتیب تشخیص راه رستگاری و لازمه پیروی از قرآن چیست؟

(۱) شناسایی روی آورندگان به صراط مستقیم- شناسایی ایمان آورندگان به قرآن- شناسایی پشت‌کنندگان به صراط مستقیم

(۲) شناسایی ایمان آورندگان به قرآن- شناسایی روی آورندگان به صراط مستقیم- شناسایی فراموش‌کنندگان قرآن

(۳) شناسایی ایمان آورندگان به قرآن- شناسایی روی آورندگان به صراط مستقیم- شناسایی فراموش‌کنندگان قرآن

۵۷- ویژگی کسانی که امیرالمؤمنین (ع)، مردم را برای رهایی از گمراهی به آنان فرامی‌خواند چیست و مصداق آنان چه کسانی‌اند؟

(۱) در دین اختلاف ندارند- اهل بیت پیامبر (ص)

(۲) حکم کردنشان نشانه تقوایشان است- عالمان وابسته به قدرت

(۳) حکم کردنشان نشانه تقوایشان است- عالمان وابسته به قدرت

۵۸- حضرت علی (ع) بر چه مبنای پس از مشاهده رفتار مسلمانان روزگار خود، آینده آنان را پیش‌بینی کردند؟

(۱) مفاهیم قرآن کریم

(۲) پیش‌بینی پیامبر (ص) از آینده

(۳) حاکم شدن بنی امیه بر جامعه

۵۹- پیامد زیانبار تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث توسط گروهی از علمای اهل کتاب مانند کعب الاحبار چه بود؟

(۱) احتمال خطا در نقل احادیث افزایش یافت و امکان کم و زیاد شدن عبارتها یا فراموش شدن اصل حدیث فراهم شد.

(۲) مطالب جعلی به کتاب‌های تاریخی و تفسیری راه یافت و سبب گمراهی بسیاری از مسلمانان شد.

(۳) شخصیت‌های باتقوا، جهادگر و مورد احترام و اعتماد پیامبر (ص) به جامعه‌ای راحت‌طلب، تسلیم و بی‌توجه به سیره پیامبر اکرم (ص) تبدیل شد.

(۴) جامعه مؤمن و فداکار عصر پیامبر (ص) به جامعه‌ای راحت‌طلب، تسلیم و بی‌توجه به سیره پیامبر اکرم (ص) تبدیل شد.

۶۰- امیرالمؤمنین علی (ع) در سخنرانی‌های متعدد بارها مسلمانان را نسبت به چه چیزی بیم می‌داد؟

(۱) ضعف و سستی مسلمانان در مبارزه با حکومت بنی امیه

(۲) ورود جاهلیت به شکلی جدید در دوران بنی عباس

(۴) تفسیرهای غلط از آموزه‌های واقعی قرآن کریم

(۳) فراموش کردن شرایط مناسب برای جعل احادیث توسط دنیا دوستان

زبان انگلیسی (۲)

Grammar and Vocabulary: Questions 61-66 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases marked (1), (2), (3) and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

۱۵ دقیقه

A Healthy Lifestyle
(Vocabulary Development
... Pronunciation)
صفحه ۶۱ تا ۷۱

61- I don't remember when Simon and I started our close friendship. How long ...?

- 1) you have known your best friend
- 2) your best friend you have known
- 3) have your best friend you known
- 4) have you known your best friend

62- I haven't cleaned my fridge ... .

1) since two days	2) for two days ago
3) for a long time	4) since a week

63- I never ... up after 10 o'clock in the morning.

1) grow	2) pick	3) get	4) give

64- He has not ..... my book .....

1) given back / already	2) given back / yet
3) gave back / yet	4) already / given back

65- Alex has suffered from a mental ..... again since he was released from the hospital.

1) interest	2) success	3) pyramid	4) disorder

66- Students learn to take proper measures in ..... situations like Tehran earthquake.

1) unnecessary	2) emergency	3) predictive	4) domestic

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

We like to predict what lays ahead. What's going to ... (67) ... in the future? This is the question most of us wish to... (68) ... know the answer to. ... (69)..., ways of life are changing and improving more quickly than they have ever changed. It is interesting to imagine what people would do, for example if they were attacked by men from other ... (70)... or how people would ... (71) ... their lives if there were a nuclear war.

67- 1) tire	2) feel	3) happen	4) draw
68- 1) hardly	2) orally	3) carefully	4) wildly
69- 1) Correctly	2) Fluently	3) Finally	4) Usually
70- 1) problems	2) planets	3) questions	4) members
71- 1) save	2) give	3) get	4) quit

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Passage 1

In art, the term “painting” describes both the act and the result of the action. The support for paintings includes such surfaces as walls, paper, canvas, wood, glass, lacquer, clay, leaf, copper and concrete, and the painting may incorporate multiple other materials including sand, clay, paper, plaster, gold leaf, as well as objects.

The paintings that artists create have great value for mankind. They provide people with both enjoyment and information. Paintings also teach. Some show what the artist feels about important subjects, including death, love, religions, and social justice. Other paintings tell us about the history of the period during which they were created. They provide information about the customs, goals, and interests of past societies. They also tell us about such things as the buildings, clothing, and tools of the past. Much of our knowledge about prehistoric and ancient times comes from paintings and other arts, because many early societies left few or no written records.

72- We have learned a lot about ... mainly through works of art.

- 1) death   2) religions   3) social justice   4) prehistoric times

73- Paintings and works of art left from ancient times have great value for us because they may ....

- 1) show the artist's feelings
- 2) provide information about the customs of past societies
- 3) be our only source of information about those who made them
- 4) tell us about death, love, religions and social justice

74- The underlined word “goals” in line 8 is closest in meaning to .... .

- 1) actions   2) abilities   3) habits   4) ends

75- Which of the following cannot support paintings?

- 1) canvas   2) clay   3) paper   4) objects

Passage 2

Many people call Leeuwenhoek the inventor of the microscope although he just built microscopes that were better than any earlier ones, and he was the first to see many of the tiny plants and animals that are too small to be seen with our eyes alone. Leeuwenhoek was Dutch. He was a dry goods businessman in the city of Delft. He was also the janitor of the city hall there but he spent much of his spare time building microscopes. Under one of them he might have a thread of wool, under another a bee's sting, and under a third a drop of water. He kept a careful record of all that he saw. Probably his biggest surprise came when he first looked through one of his microscopes at a drop of rainwater. He saw that it was full of tiny living things moving about. We know now that they were tiny plants we call bacteria. Leeuwenhoek was probably the first person ever to see bacteria. He can be called the first “microbe hunter”.

76- The passage is mainly about .... .

- 1) Leeuwenhoek   2) microbes
3) how bacteria and microscopes grow   4) the invention of microscopes

77- Maybe before Leeuwenhoek, ...

- 1) there were no microscopes   2) nobody had seen microbes and bacteria
3) plants and animals were too small   4) people suffered a lot from bacteria

78- Tiny living things .... .

- 1) can be found even in a drop of rainwater   2) exist only in places around sick people
3) cannot be seen even with microscopes   4) are all harmful to human health

79- The underlined word “spare” is closest in meaning to .... .

- 1) pleasant   2) free   3) suitable   4) hard

80- Leeuwenhoek’s main job was .... .

- 1) hunting animals   2) studying at the city hall
3) buying and selling dry goods   4) researching into living things

زمین‌شناسی

۱۰ دقیقه
زمین‌شناسی و سازه‌های
مهندسی
صفحه‌های ۶۸ تا ۸۳

۸۱- لایه زهکش در جاده‌سازی ....

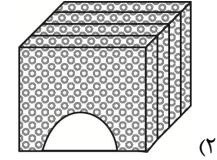
(۱) شامل بخش‌های روپاره و زیرپاره است.

(۲) لایه مقاوم از جنس آسفالت است.

(۳) مخلوطی از شن و ماسه است.

(۴) مخلوطی از قطعات خردشمنگی و قیر است.

۸۲- با توجه به راهنمای و عالم نقشه در کدام منطقه تونل حفر شده کمترین نایابداری و نشت آب را خواهد داشت؟

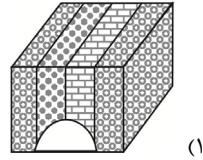

(۲)

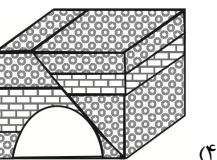
راهنمای نقشه
ماسه سنگ

شیل

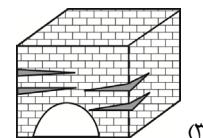
آهک

(۱)

(۳)

(۴)

۸۳- کدام یک از موارد زیر از جمله کاربردهای مغارها است؟

(۱) ذخیره نفت

(۲) انتقال فاضلاب

(۳) انتقال آب

(۴) استخراج مواد معدنی

۸۴- سنگ آهک ضخیم‌لایه که فاقد حفرات اتحالی باشد، ..... گایرو یک تکیه‌گاه ..... برای احداث سازه‌ها است.

(۱) همانند - نامناسب

(۲) برخلاف - مناسب

(۳) همانند - مناسب

(۴) برخلاف - نامناسب

.....-۸۵- مغزه .....

(۱) قطعات سنگی شکسته شده‌ای است که ریل‌های راه‌آهن روی آن قرار می‌گیرد.

(۲) خاک‌ها و سنگ‌های مورد نیاز در ساخت سازه‌ها است.

(۳) نمونه‌ای است که از داخل یک گمانه اکتشافی برداشت می‌شود.

(۴) فرورفتگی‌های طبیعی یا مصنوعی طویل و عمیق سطح زمین است.

۸۶- در صنعت راه‌سازی، از خاک ..... در بخش ..... جاده استفاده می‌شود.

(۱) درشت‌دانه - زیراساس

(۲) ریزدانه - زیرهکش

(۳) ریزدانه - لایه زهکش

۸۷- مورفولوژی منطقه‌ای یک دره U شکل و منطقه‌ای دیگر یک دره V شکل را نشان می‌دهد. احداث پل بر روی کدام یک مناسب‌تر است؟

(۱) U شکل - چون سرعت رسوبات در آن کمتر است.

(۲) V شکل - چون دیواره‌های مقاوم‌تری دارد.

(۳) U شکل - چون خامت رسوبات در آن بیشتر است.

(۴) V شکل - چون عرض بستر رودخانه در آن بیشتر است.

۸۸- گایبویون در کدامیک از موارد زیر کاربرد دارد؟

(۱) استحکام بدنۀ سدها

(۲) تکیه‌گاه ریل‌های راه‌آهن

(۳) پایدارسازی دامنه‌ها

(۴) زهکشی

۸۹- کدام ویژگی رس‌ها سبب شده تا برای ساخت سدهای خاکی از آن استفاده کنند؟

(۱) چگالی نسبتاً بالا و نامحلول بودن در آب

(۲) با ترکیبات آهکی آب به صورت سیمان درمی‌آید.

(۳) سیمان به راحتی در بین فضاهای خالی آن نفوذ می‌کند.

۹۰- دامنه کوهی از ذراتی با قطر ۷۳۰ میلی‌متر تشکیل شده است. در کدام ماه از سال امکان لغزش در این کوه بیشتر است؟

(۱) مرداد

(۲) مهر

(۳) بهمن

(۴) خرداد

در هنگام تحلیل آزمون پاسخ تشریحی را به طور کامل بخوانید.

۳۰ دقیقه

مثلثات

(روابط تکمیلی بین
نسبت‌های مثلثاتی، توابع
مثلثاتی)

تابع نمایی و لگاریتمی
(تابع نمایی و ویژگی‌های
آن تا پایان درس اول)
(صفحه‌های ۷۷ تا ۱۰۴)

دانش آموزان گرامی، اگر برنامه‌ی مدرسه‌ی شما از برنامه‌ی آزمون‌ها عقب‌تر است می‌توانید
به جای سوال‌های ۹۱ تا ۱۱۰ به سوال‌های ۱۱۱ تا ۱۳۰ در صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶ پاسخ دهید.

ریاضی (۲) - عادی

-۹۱- اگر $\sin 70^\circ \approx 0.94$ و $\cos 70^\circ \approx 0.34$ باشد، آنگاه حاصل $\cos(200^\circ) + \tan(340^\circ)$ تقریباً کدام است؟

-۱/۳ (۴)   -۱/۲۶ (۳)   -۳/۶۴ (۲)   ۱/۷۶ (۱)

-۹۲- اگر $\frac{3\pi}{4} < x < \pi$ باشد، مقدار $\sin x + \cos x$ کدام است؟

$\frac{1}{2}$ (۳) $-\frac{\sqrt{2}}{2}$ (۲) $\frac{\sqrt{2}}{2}$ (۱)

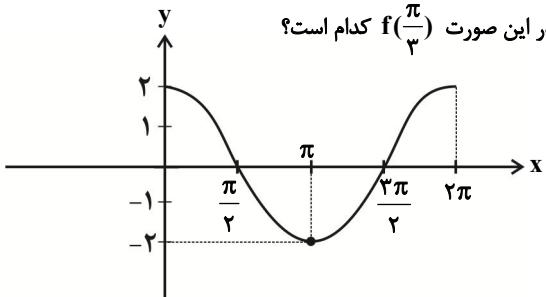
-۹۳- اگر $A = \sin(\frac{3\pi}{2} - \alpha) + \cos(\frac{7\pi}{2} + \alpha) + \sin(\frac{\pi}{2} - \alpha) \cos(\frac{3\pi}{2} - \alpha)$ باشد، حاصل $-5\pi < \alpha < -\frac{9\pi}{2}$ کدام است؟

-۰/۶۸ (۴)   -۰/۲۸ (۳)   ۰/۶۸ (۲)   ۰/۲۸ (۱)

-۹۴- در تساوی $\sin(x + \frac{3\pi}{4}) = \cos(\frac{\pi}{4} - 3x)$ ، دو جواب برای x در بازه $[0, \frac{\pi}{3}]$ به دست می‌آید. مجموع این دو جواب کدام است؟

$\frac{7\pi}{32}$ (۴) $\frac{5\pi}{32}$ (۳) $\frac{3\pi}{32}$ (۲) $\frac{\pi}{16}$ (۱)

-۹۵- نمودار تابع $f(x) = a \sin(x + b)$ به صورت زیر است. اگر $-\pi \leq b \leq \pi$ باشد، در این صورت $f(\frac{\pi}{3})$ کدام است؟

(۱)

 $\frac{1}{2}$ (۲) $-\frac{1}{2}$ (۳) $\sqrt{3}$ (۴)

-۹۶- اگر $(\frac{1}{3})^{5-x} < (\frac{1}{3})^{2x+1}$ باشد، آنگاه حدود x کدام است؟

$x > 2$ (۴) $x < 2$ (۳) $x > \frac{4}{3}$ (۲) $x < \frac{4}{3}$ (۱)

-۹۷- نمودار تابع $y = \frac{3x+6}{2} - 20(5\sqrt{5})^{\frac{x+3}{5}} - \frac{1}{5}$ محور طول‌ها را با کدام طول قطع می‌کند؟

-۱ (۴)   -۲ (۳)   ۲ (۲)   ۱ (۱)

پاسخ دادن به این سوالات اجباری است و در نواز کل شما تأثیر دارد.

سوالهای شاهد (گواه)

۱۰- علامت عبارت‌های $\sin 82^\circ$, $\cos 262^\circ$, $\tan 171^\circ$ و $\cot 279^\circ$ به ترتیب از راست به چپ برابر است با:

(۲) مثبت- منفی - منفی- مثبت

(۱) مثبت- مثبت- مثبت - منفی

(۴) مثبت- منفی - منفی- منفی

(۳) منفی- مثبت - مثبت - مثبت

$$-102 \text{ - اگر } y = 3 \cot \alpha \text{ و } x = \frac{2}{\sin \alpha} \text{ کدام است؟}$$

$$4 + 4y^2 \quad (4)$$

$$4 - 4y^2 \quad (3)$$

$$9 + 4y^2 \quad (2)$$

$$4 + 9y^2 \quad (1)$$

۱۰۳- برای زاویه دلخواه θ , کدام رابطه صحیح نیست؟

$$\sin(\pi - \theta) = \sin \pi - \sin \theta \quad (2)$$

$$\cos \theta + \cos(\pi - \theta) = 0 \quad (1)$$

$$\cos(\pi + \theta) + \sin\left(\frac{\pi}{2} + \theta\right) = 0 \quad (4)$$

$$\cos^2\left(\frac{\pi}{2} - \theta\right) + \cos^2 \theta = 1 \quad (3)$$

۱۰۴- مقدار $-2 \cos^2\left(\frac{2\pi}{3}\right) - 1$ با کدام عبارت زیر برابر است؟

$$-\sin 240^\circ \quad (4)$$

$$\cos 240^\circ \quad (3)$$

$$-\sin 210^\circ \quad (2)$$

$$\cos 210^\circ \quad (1)$$

۱۰۵- در تابع با ضابطه $f(x) = a \cos x + b$, اختلاف حداکثر و حداقل تابع ۶ است و مقدار تابع f در بازه $(0, \frac{\pi}{2})$ افزایش می‌یابد. اگر $f\left(\frac{\pi}{3}\right) = \frac{1}{2}$ باشد، b کدام است؟

$$4 \quad (4)$$

$$3 \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

۱۰۶- کدام تابع با ضابطه داده شده رفتار نمایی دارد؟

$$y = x^4 \quad (4)$$

$$y = \frac{5}{x} \quad (3)$$

$$y = \frac{1}{x} \quad (2)$$

$$y = \sqrt{x+2} \quad (1)$$

۱۰۷- اگر $f(x) = 3^x$ باشد، مقدار $f(x+1) - f(x+2)$ کدام است؟

$$3f(x) \quad (4)$$

$$2f(x) \quad (3)$$

$$f(x) \quad (2)$$

$$1 \text{ صفر} \quad (1)$$

۱۰۸- به ازای چه مقادیری از x , نمودار تابع با ضابطه $y = 4^x$ بالای نمودار $y = 5^x$ است؟

$$\{x \mid x < 0\} \quad (4)$$

$$\{x \mid x \in \mathbb{R}\} \quad (3)$$

$$\{x \mid x > 0\} \quad (2)$$

$$\{x \mid x \geq 1\} \quad (1)$$

۱۰۹- نامساوی $\sqrt[16]{3}^3 > 27$, ... و نامساوی $\sqrt[9]{3} > 25 / (0)$ است.

$$4 \text{ درست - درست} \quad (4)$$

$$3 \text{ نادرست - درست} \quad (3)$$

$$2 \text{ نادرست - نادرست} \quad (2)$$

$$1 \text{ درست - نادرست} \quad (1)$$

۱۱۰- از تساوی $x^5 = (0/5)^x$, عدد x کدام است؟

$$-\frac{5}{2} \quad (4)$$

$$-\frac{3}{2} \quad (3)$$

$$-\frac{5}{4} \quad (2)$$

$$-\frac{3}{4} \quad (1)$$

۳۰ دقیقه

موارد

سوال‌های ویژه دانش آموزانی که از برنامه آزمون‌ها عقب‌تر هستند.

مثلثات
 (روابط تکمیلی بین
 نسبت‌های مثلثاتی، توابع
 مثلثاتی تا پایان درس
 سوم)
 (صفحه‌های ۷۷ تا ۹۴)

۱۱۱- اگر $\sin \alpha \cos \alpha > \sin \alpha$, $\cos \alpha + \cot \alpha < 0$ در کدام ناحیه مثلثاتی قرار دارد؟

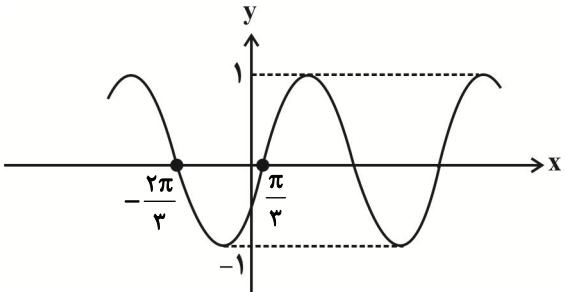
(۲) دوم

(۱) اول

(۴) چهارم

(۳) سوم

۱۱۲- نمودار شکل زیر مربوط به کدام تابع می‌تواند باشد؟

$y = \sin(x + \frac{\pi}{3})$ (۱)

$y = \sin(x - \frac{2\pi}{3})$ (۲)

$y = \sin(\frac{\pi}{3} - x)$ (۳)

$y = \sin(x - \frac{\pi}{3})$ (۴)

۱۱۳- اگر $\alpha + \beta = \frac{\pi}{4}$ باشد، آنگاه حاصل عبارت $A = \frac{\sin(2\alpha + 2\beta)}{\cos(4\alpha + \delta\beta)}$ در صورت تعریف شدن کدام است؟(۲) $\tan \beta$ (۱) $\tan \alpha$

-۱ (۴)

۱ (۳)

۱۱۴- اگر $\frac{1 + \tan^2 \alpha}{1 + \cot^2 \alpha} = \frac{1}{4}$ و انتهای کمان α در ناحیه دوم دایره مثلثاتی باشد، حاصل عبارت کدام است؟

-۱ (۲)

(۱) صفر

(۴) تعریف نشده

۱ (۳)

۱۱۵- حاصل عبارت $\frac{\cos 5^\circ + \cos 15^\circ + \cos 165^\circ + \cos 255^\circ}{\cos 75^\circ + \cos 95^\circ + \cos 115^\circ + \cos 275^\circ}$ کدام است؟

-۱ (۲)

۱ (۱)

- $\tan 5^\circ$ (۴) $\tan 5^\circ$ (۳)۱۱۶- اگر $\cos 200^\circ + \tan 340^\circ \approx 0$ و $\sin 70^\circ \approx 0.94$ باشد، آنگاه حاصل $\cos 70^\circ$ تقریباً کدام است؟

-۳/۶۴ (۲)

۱/۷۶ (۱)

-۱/۳ (۴)

-۱/۷۶ (۳)

۱۱۷- اگر $\frac{\pi}{4} < x < \pi$ و $\sin x \cdot \cos x = -\frac{1}{4}$ باشد، مقدار $\sin x + \cos x$ کدام است؟- $\frac{\sqrt{2}}{2}$ (۲) $\frac{\sqrt{2}}{2}$ (۱)- $\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{1}{2}$ (۳)

۱۱۸- اگر $\cot \alpha = \frac{4}{3}$ باشد، حاصل کدام است؟

(۲) ۶۸°

(۱) ۲۸°

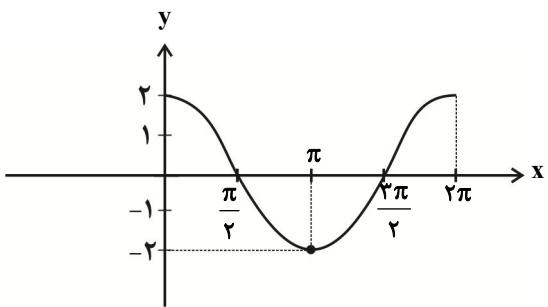
-۰/۶۸ (۴)

-۰/۲۸ (۳)

۱۱۹- در تساوی $\sin(x + \frac{3\pi}{4}) = \cos(\frac{\pi}{4} - 3x)$ به دست می‌آید. مجموع این دو جواب کدام است؟

(۲) $\frac{3\pi}{32}$ (۱) $\frac{\pi}{16}$ (۴) $\frac{7\pi}{32}$ (۳) $\frac{5\pi}{32}$

۱۲۰- نمودار تابع $f(x) = a \sin(x + b)$ کدام است. اگر $-\pi \leq b \leq \pi$ باشد، در این صورت a به صورت زیر است. اگر $f(x) = a \sin(x + b)$ کدام است؟

(۱) ۱

(۲) $\frac{1}{2}$ (۳) $-\frac{1}{2}$ (۴) $\sqrt{3}$

پاسخ دادن به این سوالات اجباری است و در تراز کل شما تأثیر دارد.

سوالهای شاهد (کواه)

۱۲۱- علامت عبارت‌های $\sin 82^\circ$, $\tan 171^\circ$, $\cos 262^\circ$ و $\cot 279^\circ$ به ترتیب از راست به چپ برابر است با:

(۲) مثبت- منفی - منفی- مثبت

(۱) مثبت- مثبت- مثبت - منفی

(۴) مثبت- منفی - منفی- منفی

(۳) منفی- مثبت - مثبت- مثبت

۱۲۲- اگر $0 < x < \pi$ باشد، انتهای کمان x در کدام ناحیه مثلثاتی است؟

(۲) دوم

(۱) اول

(۴) چهارم

(۳) سوم

۱۲۳- اگر $y = 3 \cot \alpha$ و $x = \frac{\pi}{\sin \alpha}$ باشد، مقدار $9x^2 - 9y^2$ کدام است؟

(۲) $9 + 4y^2$ (۱) $4 + 9y^2$ (۴) $36 + 4y^2$ (۳) $36 - 4y^2$

۱۲۴- اگر $\cos \theta = -\frac{3}{5}$ و انتهای کمان θ در ناحیه سوم مثلثاتی باشد، حاصل کدام است؟

$$-\frac{3}{7} \quad (2)$$

$$-\frac{12}{7} \quad (1)$$

$$\frac{3}{7} \quad (4)$$

$$\frac{12}{7} \quad (3)$$

۱۲۵- برای زاویه دلخواه θ ، کدام رابطه صحیح نیست؟

$$\sin(\pi - \theta) = \sin \pi - \sin \theta \quad (2)$$

$$\cos \theta + \cos(\pi - \theta) = 0 \quad (1)$$

$$\cos(\pi + \theta) + \sin\left(\frac{\pi}{4} + \theta\right) = 0 \quad (4)$$

$$\cos^2\left(\frac{\pi}{4} - \theta\right) + \cos^2 \theta = 1 \quad (3)$$

۱۲۶- مقدار $2 \cos^2\left(\frac{2\pi}{3}\right) - 1$ با کدام عبارت زیر برابر است؟

$$-\sin 210^\circ \quad (2)$$

$$\cos 210^\circ \quad (1)$$

$$-\sin 240^\circ \quad (4)$$

$$\cos 240^\circ \quad (3)$$

۱۲۷- اگر $A = \frac{\sin 160^\circ - \cos 200^\circ}{\cos 110^\circ + \sin 170^\circ}$ ، حاصل کدام است؟

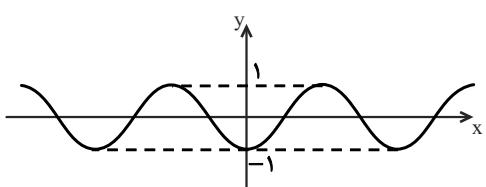
$$\frac{15}{8} \quad (2)$$

$$\frac{9}{4} \quad (1)$$

$$\frac{31}{16} \quad (4)$$

$$\frac{17}{8} \quad (3)$$

۱۲۸- کدام تابع با ضابطه زیر، نمایش نموداری شکل مقابل نیست؟

$$y = \sin\left(\frac{3\pi}{2} - x\right) \quad (1)$$

$$y = \sin\left(\frac{3\pi}{2} + x\right) \quad (2)$$

$$y = \cos(3\pi + x) \quad (3)$$

$$y = \sin\left(\frac{5\pi}{2} + x\right) \quad (4)$$

۱۲۹- برای رسم نمودار تابع $y = \cos x$ به وسیله نمودار تابع $y_1 = \cos(x - 1) + 1$ ، کافی است ابتدا نمودار $y_1 = \cos(x - 1) + 1$ را یک واحد به ... و سپس یک واحد به

... منتقل دهیم.

(2) پایین-راست

(1) بالا-راست

(4) پایین-چپ

(3) بالا-چپ

۱۳۰- در تابع با ضابطه $f(x) = a \cos x + b$ ، اختلاف حداکثر و حداقل تابع ۶ است و مقدار تابع f در بازه $(\frac{\pi}{2}, 0)$ افزایش می‌یابد. اگر $f\left(\frac{\pi}{3}\right) = \frac{1}{2}$ باشد،

کدام است؟ b

$$4 \quad (4)$$

$$3 \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

۲۵ دقیقه

تقسیم یاخته و تولید مثل
(دستگاه تولید مثل مردان)

صفحه های ۷۹ تا ۱۰۱

زیست‌شناسی (۲)

۱۳۲ - می‌توان گفت ...

(۱) یاخته‌ای با عدد کروموزومی $48 = 2n$ در مرحلهٔ پروفاز میوز ۱ توانایی تشکیل ۱۲ تتراد را دارد.(۲) در مرحلهٔ آنافاز میوز ۱ یاخته‌ای با عدد کروموزومی $46 = 2n$ ۹۲ سانتروم وجود دارد.(۳) در مرحلهٔ متافاز میوز ۲ یاخته‌ای با عدد کروموزومی $20 = 2n$ در هر سلول ۱۰ کروموزوم دیده می‌شود.(۴) کروموزوم‌های همان‌تای یاخته‌ای با عدد کروموزومی $10 = 2n$ در مرحلهٔ آنافاز میوز ۲، از هم جدا می‌شوند.

۱۳۳ - دختر مبتلا به نشانگان داون ... یک مرد سالم ... دارد.

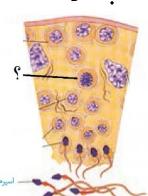
(۱) همانند - یک جفت کروموزوم جنسی در یاخته‌های پیکری هسته‌دار خود

(۲) برخلاف - قطعاً مادری مبتلا به نشانگان داون

(۳) همانند - قطعاً در هر گامت خود ۲۴ کروموزوم

(۴) برخلاف - در یاخته‌های پیکری هسته‌دار خود یک مجموعهٔ کروموزوم بیشتر

۱۳۴ - با توجه به شکل زیر که بخشی از لولهٔ اسپرم‌ساز را نشان می‌دهد، کدامیک از موارد زیر در رابطه با یاخته‌ای که با علامت «؟» مشخص شده، به درستی بیان شده است؟

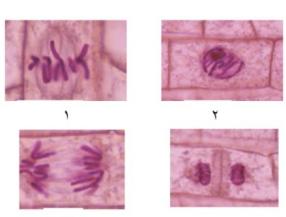
(۱) هورمون تستوسترون به خون ترشح می‌کند.

(۲) یاخته‌ای هاپلوبloid و دارای کروموزوم‌های دوکروماتیدی است.

(۳) در این بدن باکتری‌های بیماری‌زای لولهٔ اسپرم ساز نقش دارد.

(۴) دارای تعداد سانترومرهای برابر با یاختهٔ مادری است.

۱۳۵ - با توجه به شکل‌های مقابل که مربوط به مراحل تقسیم یک یاختهٔ گیاهی است، کدام گزینه عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌نماید؟

در مرحلهٔ نشان‌داده شده در شکل .....

(۱) تعداد کروماتیدها برابر تعداد آن‌ها در شکل ۳ است.

(۲) تعداد سانترومرها دو برابر تعداد آن‌ها در شکل ۲ است.

(۳) سانترومر کروموزوم‌ها به رشتلهای دوک متصل می‌شوند.

(۴) با اتصال صفحه‌ای یاخته‌ای به دیوارهٔ یاختهٔ مادری دو یاختهٔ جدید از هم جدا می‌شوند.

۱۳۶ - چند مورد در رابطه با مرگ برنامه‌ریزی شده یاختهٔ صحیح است؟

• می‌تواند به صورت تصادفی در برخی یاخته‌ها انجام شود.

• موجب افزایش بیگانه‌خواری توسط بیگانه‌خوارها می‌شود.

• طی این فرایند چندین پروتئین شروع به تجزیه اجزای یاخته می‌کنند.

• برخی لنفوسيت‌ها با ترشح انواعی از آنزيم‌ها در این پدیده نقش دارند.

(۱) ۱ - کدام عبارت جمله‌ی زیر را به طور صحیح تکمیل می‌کند؟

در ..... از چرخهٔ یاخته‌ای یک لنفوسيت B بالغ .....

(۱) مرحلهٔ متافاز همانند مرحلهٔ آنافاز - همه‌ی رشتلهای دوک تا وسط یاخته کشیده شده‌اند.

(۲) مرحلهٔ پرومتفاز همانند مرحلهٔ آنافاز - کروموزوم‌ها، حداکثر فشردگی خود را دارند.

(۳) مرحلهٔ متافاز برخلاف مرحلهٔ پروفاز - آرایش تترادها در استوای یاخته مشاهده می‌شود.

(۴) انتهای مرحلهٔ تلوفاز برخلاف مرحلهٔ G₁ - ۱۰۸ لولهٔ ریز پروتئینی متعلق به سانتروپول‌ها در یاخته مشاهده می‌شود.

۱۳۸ - چند مورد در رابطه با شکل‌های مقابل صحیح است؟

• توده (ب) نوعی تومور است که در افراد بالغ متداول است.

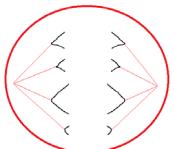
• توده (الف) هیچ گاه آنقدر بزرگ نمی‌شود که به بافت‌های مجاور خود آسیب بزند.

• علت اصلی ایجاد توده (الف) تقسیمات تنظیم نشده است.

• یاخته‌های ایجاد‌کننده تومور (ب) می‌توانند به بخش‌های لنفی مجاور محل تکثیر خود، دسترسي پیدا کنند.

(۱) ۱ - در پاسخگویی به سوالات ابتداء گزینه‌ای که می‌دانید اشتباه است را حذف کنید و از حدسی زدن پرهیزید.

۱۳۹-شکل مقابل، بخشی از تقسیم یک یاخته را نشان می‌دهد. کدام گزینه در مورد این یاخته صحیح است؟

(۱) عدد کروموزومی یاخته در این مرحله، $8 = 2n$ است.

(۲) بلافاصله پس از این مرحله، کوتاه شدن رشته‌های دوک آغاز می‌گردد.

(۳) شکل، نمی‌تواند مربوط به مرحله‌ی آنافاز میتوز نوعی یاخته باشد.

(۴) این یاخته، در مرحله‌ی **G₁** چرخه‌ی یاخته‌ای دارای ۱۶ فامینه بوده است.

۱۴۰-در ارتباط با دستگاه تولید مثلثی در یک مرد بالغ، کدام عبارت زیر صحیح است؟

(۱) هر یاخته‌ی تک لاد موجود در لوله‌ی زامه ساز یک فرد بالغ، از سیتوکینز یاخته‌ی قبلی خود به وجود آمده است.

(۲) هر اسپرم برای حرکت تازک خود در لوله‌ی زامه ساز، نیازمند تولید ارزی زیستی از طریق تنفس یاخته‌ای است.

(۳) ترشحات غدد برون ریز موجود در مسیر اسپرم در حرکت و انتقال اسپرم به بیرون بدنبال نقش ندارند.

(۴) هر اسپرم ماتوسیت موجود در لوله‌ی زامه ساز، به طور غیر مستقیم تحت تاثیر هورمون ترشح شده از بخش پیشین هیپوفیز قرار دارد.

۱۴۱-کدامیک از یاخته‌های زیر می‌تواند، برای تهییه کاربوتیپ انسان بالغ مورد استفاده قرار گیرد؟

(۱) هر یاخته‌ی خونی بالغ و بدون دانه تولید شده در مغز استخوان ۲) یاخته‌های پادتن ساز موجود در خون

۳) یاخته‌های بنیادی مغز استخوان ۴) خارجی‌ترین یاخته‌های اپیدرم پوست

۱۴۲-در تقسیم یاخته‌ی گیاهی با توانایی سیتوکینز .....

(۱) صفحه‌ی یاخته‌ای فقط دارای پیش‌سازه‌های تبعیه میانی است.

(۲) در مرحله‌ی تلوفاز میتوز قبل از شروع سیتوکینز، رشته‌های دوک کاملاً ناپدید می‌شوند.

(۳) لان و پلاسمودسیم پس از تشکیل دیواره‌ی جدید پایه‌گذاری می‌شوند.

(۴) برخلاف یاخته‌های جانوری دستگاه گلزاری نقش مؤثری دارد.

۱۴۳-در انسان یاخته‌ی پیکری طبیعی نمی‌تواند .....

(۱) فاقد کروموزوم باشد.

(۳) فقط ۲۳ کروموزوم داشته باشد.

۱۴۴-یاخته‌ای که زندگی انسان با آن آغاز می‌شود.....

(۱) می‌تواند کروموزوم‌های همتای خود را از یکدیگر جدا کند.

(۲) در تمام مراحل چرخه‌ی خود، در هسته دارای فامینه است.

(۳) همانند یاخته‌های پیکری هسته‌دار بیشتر از جانداران، دارای کروموزوم‌های جنسی است.

(۴) در هر مجموعه‌ی کروموزومی خود، ۲۳ کروموزوم غیر همتا دارد.

۱۴۵-کدام گزینه در مورد تقسیم میوز نادرست است؟

(۱) در مرحله‌ی متافاز میوز ۱، به هر کروموزوم، یک رشته‌ی دوک متصل است.

(۲) در مرحله‌ی متافاز میوز ۲، به هر کروموزوم، دو رشته‌ی دوک متصل است.

(۳) در مرحله‌ی تلوفاز میوز ۱، قطعاً دو یاخته به وجود می‌آید.

(۴) تعداد سانتومرهای یک یاخته انسان در مرحله‌ی آنافاز دو، برابر مرحله‌ی متافاز یک است.

۱۴۶-کدام عبارت زیر درست است؟

(۱) هورمون تستوسترون نمی‌تواند روی نوعی یاخته‌ی هدف هورمون پاراتیروئیدی تاثیرگذار باشد.

(۲) یاخته‌های بینایینی مستقیماً هدف یکی از هورمون‌های هیپوفیزی هستند.

(۳) با تحریک ترشح هورمون **LH** می‌توان مانع از رویش مو در صورت پسران در سن بلوغ شد.

(۴) هورمون **FSH** ترشح شده از غده‌ی زیرمغزی سبب تقسیم میوز یاخته‌های زامه‌زا می‌شود.

۱۴۷-در یک مرد سالم و بالغ، غده‌های .....

(۱) پروستات همانند شش‌ها حالت اسنجی دارند.

(۲) سازنده‌ی مایع منی، به خروج یاخته‌ی تازک‌دار به خارج از میزراه کمک می‌کنند.

(۳) وزیکول سمتیال از نمای نیمرخ در جلوی مجرای اسپرم‌بر هستند.

(۴) پیازی میزراهی همانند غده‌ی زیرمغزی به اندازه‌ی نخود هستند و در کیسه‌ی بیضه قرار دارند.

۱۴۸-کدام گزینه در ارتباط با مراحل تبدیل اسپرماتید به اسپرم زودتر از سایرین رخ می‌دهد؟

(۱) تازک‌دار شدن یاخته‌ها .....

(۳) فشرده شدن هسته و قرارگیری در سر یاخته

۱۴۹-کدام گزینه در مورد احتمال به دنیا آمدن فرزند مبتلا به نشانگان داون نادرست است؟

(۱) نسبت احتمال تولد فرزند مبتلا به بیماری داون در یک مادر 45×45 ساله به مادر 40×40 ساله حدود سه برابر است.

(۲) نسبت احتمال تولد فرزند مبتلا به بیماری داون در یک مادر 50×50 ساله کمتر از سه برابر در یک مادر 45×45 ساله است.

(۳) احتمال خطأ در مرحله‌ی آنافاز میتوز مادر 50×50 ساله نسبت به مادر 45×45 ساله بیشتر است.

(۴) احتمال بروز خطای میوزی در مادر 45×45 ساله نسبت به مادر 40×40 ساله بیشتر است.

۱۵۰-کدام گزینه، عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌نماید؟

« نقطه‌ی وارسی ..... در چرخه یاخته‌ای ..... »

(۱) اول- می‌تواند باعث به راه افتادن فرایندهای مرگ یاخته‌ای شود.

(۲) سوم- جهت اطمینان از اتصال دقیق فامینه‌ها به رشته‌های دوک می‌باشد.

(۳) دوم- در مرحله‌ای رخ می‌دهد که نسبت به مراحل قبلی اینترفالاز، کوتاه‌تر است.

(۴) آخر- همزمان با مرحله‌ای است که کروموزوم‌ها حداکثر فشردگی را پیدا می‌کنند.

دقیقه ۲۰

دانش آموزان گرامی، اگر برنامه مدرسه شما از برنامه آزمونها عقبتر است می توانید به جای سوالات ۱۵۱ تا ۱۷۰ به سوالات ۱۷۱ تا ۱۹۰ در صفحه های ۲۲ تا ۲۴ پاسخ دهید.

فیزیک (۲) عادی

۱۵۱- کدام یک از عبارت های زیر صحیح است؟

(۱) همانطور که بارهای منفی و مثبت مجزا وجود دارند، تک قطبی های مغناطیسی N و S نیز وجود دارند.

(۲) اگر یکی از قطب های آهنربا را چند بار به صورت رفت و برگشت روی یک سوزن ته گرد بکشیم، سوزن دارای خاصیت آهنربایی دائم می شود.

(۳) اگر سوزنی که تبدیل به آهنربا شده است را با نخ سبکی از وسط بیاوبیزیم به طوری که بتواند آزادانه پر خد، یک سر آن به سمت قطب شمال قرار می گیرد که N نامیده می شود.

(۴) تمام موارد

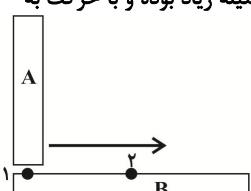
۱۵۲- مطابق شکل زیر، میله A را به صورت عمود، روی میله B می کشیم. در نقطه ۱ جاذبه میان دو میله زیاد بوده و با حرکت به سمت نقطه ۲، نیروی جاذبه میان دو میله کاهش می یابد؛ در این صورت الزاماً ...

(۱) میله A آهنربا است و میله B فلزی است.

(۲) میله B آهنربا است و میله A فلزی است.

(۳) هر دو میله آهنربا هستند.

(۴) میله B آهنرباست ولی در مورد میله A نمی توان نظر داد.

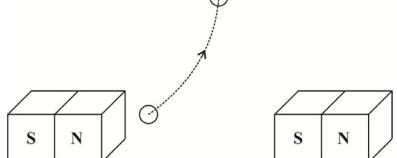
۱۵۳- مطابق شکل زیر، یک عقرمه مغناطیسی را در مسیر خط نشان داده شده جابه جا می کنیم. دو آهنربا مشابه هستند و خط نشان داده شده در انتهای بر عمود منصف خط واصل دو آهنربا مماس می شود. عقرمه مغناطیسی چگونه منحرف می شود؟

(۱) ابتدا اندکی در جهت ساعتگرد منحرف می شود و سپس به حالت اولیه باز می گردد.

(۲) ابتدا اندکی در جهت پاد ساعتگرد منحرف می شود و سپس به حالت اولیه باز می گردد.

(۳) در جهت پاد ساعتگرد منحرف می شود و در انتهای ۹۰ درجه از حالت اولیه منحرف می شود.

(۴) در این جابه جایی هیچگاه منحرف نمی شود.

۱۵۴- در شکل زیر، P و P' دو قطب از دو آهنربای تیغه ای با قدرت مشابه هستند. اگر الکترونی مطابق شکل، در راستای خط عمود منصف PP' به سمت پایین شلیک شود، در لحظه نشان داده شده نیروی مغناطیسی برونو سوی F به آن وارد می شود. در این صورت P و P' به ترتیب از راست به چپ چه نوع قطب هایی هستند؟

۱۵۵- کدام یک از گزینه های زیر جهت نیرو، میدان مغناطیسی و سرعت حرکت یک الکترون در میدان مغناطیسی را به درستی نشان می دهد؟

۱۵۶- ذره ای با سرعت اولیه $\frac{m}{s} 10^6$ تحت زاویه 60° درجه نسبت به خطهای میدان مغناطیسی به بزرگی G 500 وارد آن می شود. اگر این ذره دارای بار الکتریکی C 10^{-15} نانوگرم باشد، پس از $10\sqrt{3} m$ جابه جایی، سرعت آن چند متر بر ثانیه می شود؟ (از نیروی وزن صرف نظر کنید).

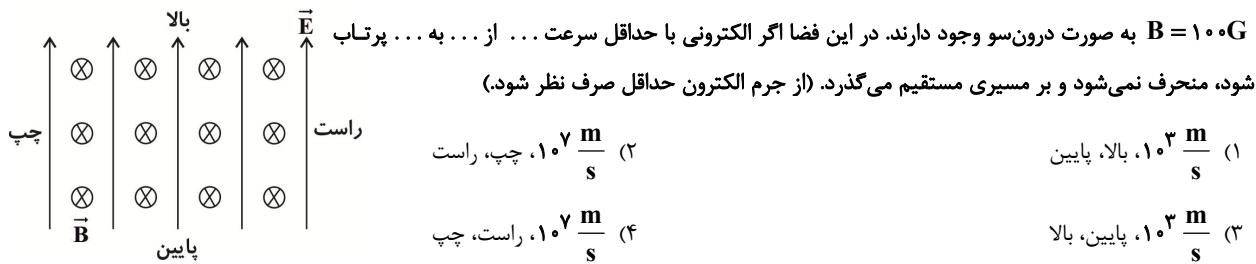
$$(1) \text{ صفر} \quad (2) 10^6 \quad (3) \sqrt{3} \times 10^6 \quad (4) 2 \times 10^6$$

۱۵۷- مطابق شکل زیر، بار الکتریکی ۵ میکرو کولنی با سرعت $\frac{m}{s} 2 \times 10^8$ در یک میدان مغناطیسی یکنواخت به بزرگی 100 گاوس در لحظه نشان داده شده حرکت می کند. بردار نیروی وارد بر ذره در لحظه نشان داده شده در SI کدام است؟ ($\sin 37^\circ = 0.6$)

سوالات آزمون های گواه دو ویژگی مهم دارند: اول این که سوالات استاندارد هستند و دوم این که شما از قبل می توانید آنها را مطالعه کنید، زیرا مرجع سوالات را می شناساید.

۱۵۸- در شکل زیر، میدان الکتریکی ای به اندازه $E = 10^5 \frac{N}{C}$ از پایین به بالا و میدان مغناطیسی ای به بزرگی $B = 100G$ به صورت درون سو وجود دارند. در این فضای اگر الکترونی با حداقل سرعت ... از ... به ... پرتاب شود، منحرف نمی شود و بر مسیری مستقیم می گذرد. (از جرم الکترون حداقل صرف نظر شود.)

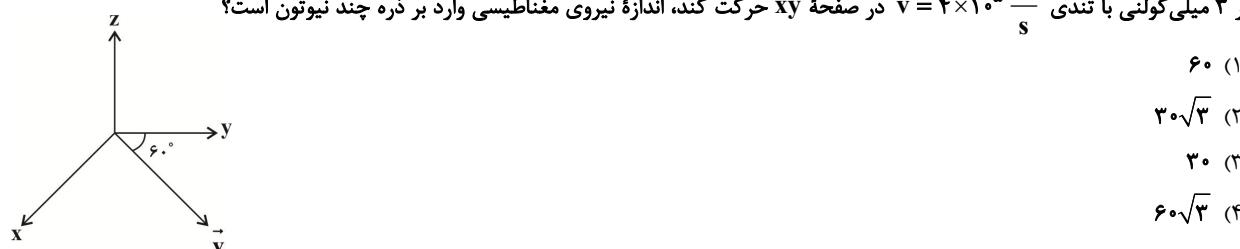

۱۵۹- ذره A با بار $C = 10^{-10} C$ و با تندی $20 m/s$ بر ثانیه درجه حرکت می کند که بردار سرعت آن با میدان مغناطیسی یکنواخت زاویه 60° درجه می سازد. ذره B با بار $5nC$ عمود بر راستای حرکت ذره A و با تندی $10 m/s$ بر ثانیه به گونه ای حرکت می کند که بردار سرعت آن موازی بردار نیروی مغناطیسی وارد بر ذره A است. بزرگی نیروی مغناطیسی وارد بر ذره A چند برابر بزرگی نیروی مغناطیسی وارد بر ذره B است؟

$$(۱) 2\sqrt{3} \quad (۲) 2000\sqrt{3} \quad (۳) 6\sqrt{3} \quad (۴) 6000\sqrt{3}$$

۱۶۰- مطابق شکل جهت های x, y و z یک فضای ۳ بعدی تشکیل داده اند. اگر یک میدان مغناطیسی به بزرگی $G = 500 G$ و در جهت محور z برقرار باشد و

بار ۳ میلی کولونی با تندی $v = 4 \times 10^5 m/s$ در صفحه xy حرکت کند، اندازه نیروی مغناطیسی وارد بر ذره چند نیوتون است؟

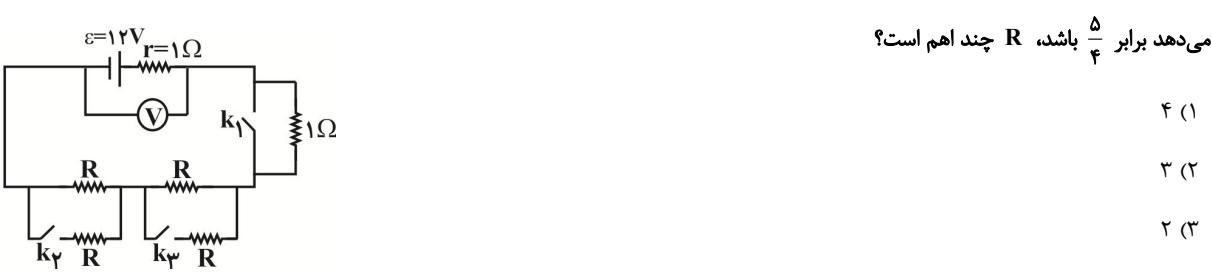
۱۶۱- در شکل زیر، لامپ های A, B و C مشابه اند. با بستن کلید، کدام گزینه درباره تغییرات اختلاف پتانسیل صحیح است؟

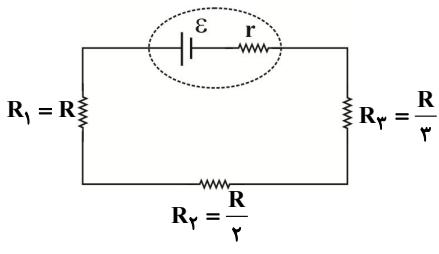
- (۱) اختلاف پتانسیل دو سر A و دو سر B تغییر نمی کند.
 (۲) اختلاف پتانسیل دو سر C به اندازه $50 mV$ درصد کاهش می یابد.
 (۳) هر یک از اختلاف پتانسیل های دو سر A و B به اندازه $50 mV$ درصد افزایش می یابد.
 (۴) اختلاف پتانسیل دو سر C به صفر کاهش می یابد و هر یک از اختلاف پتانسیل های دو سر A و B دو برابر می شود.

۱۶۲- در مدار شکل زیر، اگر کلید k باز باشد، ولتسنج ایدهآل عدد ۲۰ ولت را نشان می دهد. اگر کلید k بسته شود، توان خروجی مولد چند وات می شود؟

۱۶۳- در مدار شکل مقابل، اگر نسبت عددی که ولتسنج ایدهآل در هنگام باز بودن تمام کلیدها نشان می دهد به عددی که در زمان بسته بودن تمام آنها نشان

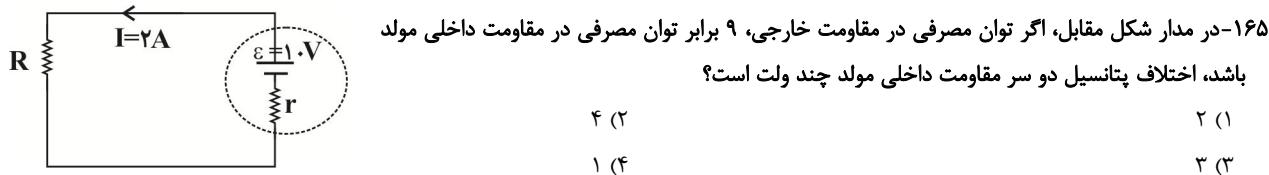

۱۶۴- در مدار شکل زیر، توان خروجی مولد چند برابر توان مصرفی در مقاومت R_1 است؟

۳)

 $\frac{11}{6}$) ۲

۶)

 $\frac{7}{4}$) ۴

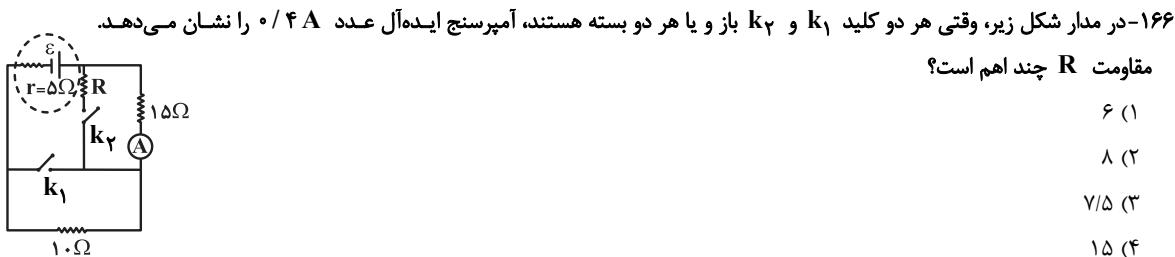
۱۶۵- در مدار شکل مقابل، اگر توان مصرفی در مقاومت خارجی، ۹ برابر توان مصرفی در مقاومت داخلی مولد باشد، اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت داخلی مولد چند ولت است؟

۴) ۲

۲)

۱) ۴

۳)

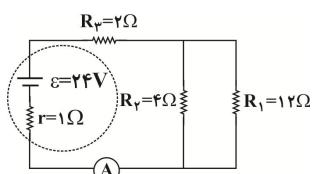
۱۶۶- در مدار شکل زیر، وقتی هر دو کلید k_1 و k_2 باز و یا هر دو بسته هستند، آمپرسنچ ایدهآل عدد ۴ / ۰ را نشان می‌دهد.مقاومت R چند اهم است؟

۶)

۸)

۷/۵)

۱۵)

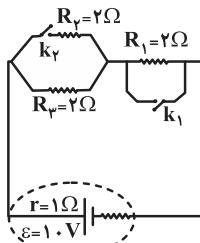
۱۶۷- در مدار شکل زیر، اگر محل مولد و مقاومت R_2 عوض شود، جریانی که آمپرسنچ ایدهآل نشان می‌دهد چگونه تغییر می‌کند؟

۱) ۰/۴ A افزایش می‌یابد.

۲) ۰/۸ A افزایش می‌یابد.

۳) ۰/۴ A کاهش می‌یابد.

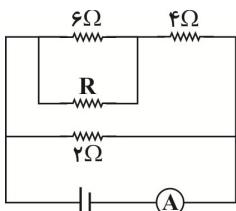
۴) ۰/۸ A کاهش می‌یابد.

۱۶۸- با توجه به مدار شکل زیر، برای این‌که توان خروجی مولد بیشینه گردد، وضعیت کلیدهای k_1 و k_2 به چه شکلی باید باشد؟۱) k_1 بسته و k_2 باز۲) k_1 باز و k_2 بسته

۳) هر دو کلید باز

۴) هر دو کلید بسته

۱۶۹- در مدار شکل زیر، جریان عبوری از مقاومت ۴ اهمی سه برابر جریان عبوری از مقاومت ۶ اهمی است. جریان عبوری از آمپرسنچ ایدهآل چند برابر جریان عبوری از مقاومت ۴ اهمی است؟

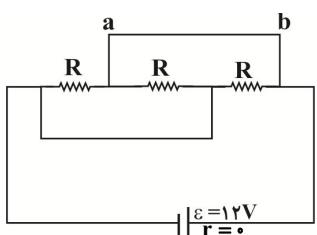

۱)

۴)

۲)

۸)

۱۷۰- در مدار شکل مقابل، $R = 4\Omega$ است. جریان عبوری از شاخه ab چند آمپر و در کدام سو است؟

۱) a از b به

۲) a از b به

۳) b از a به

۴) هیچ جریانی از شاخه ab عبور نمی‌کند.

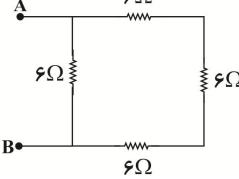
دقیقه ۲۰

جريان الکتریکی
(توان در مدارهای
الکتریکی و ترکیب
 مقاومت‌ها)
صفحه‌های ۵۳ تا ۶۴

سؤالهای ویژه دانش آموزانی که از برنامه آزمونها عقب‌تر هستند.

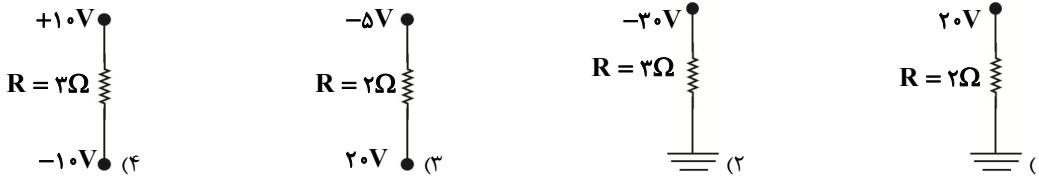
فیزیک (۲) موازی

۱۷۱- در شکل زیر، مقاومت معادل بین نقاط A و B چند اهم است؟

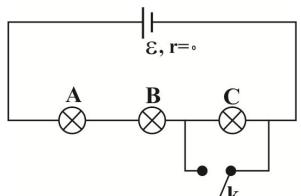

- (۱) ۱۲
(۲) ۲/۵
(۳) ۲۴
(۴) ۴/۵

۱۷۲- در کدام گزینه توان مصرفی در مقاومت بیشتر است؟ (زمین را مبدأ پتانسیل الکتریکی در نظر بگیرید).

۱۷۳- در شکل زیر، لامپ‌های A، B و C کیسان‌اند. با بستن کلید، کدام گزینه درباره تغییرات اختلاف پتانسیل صحیح است؟

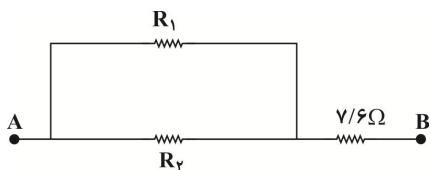
(۱) اختلاف پتانسیل دو سر A و دو سر B تغییر نمی‌کند.

(۲) اختلاف پتانسیل دو سر C به اندازه ۵۰ درصد کاهش می‌یابد.

(۳) هر یک از اختلاف پتانسیل‌های دو سر A و B به اندازه ۵۰ درصد افزایش می‌یابد.

(۴) اختلاف پتانسیل دو سر C به صفر کاهش می‌یابد و اختلاف پتانسیل‌های دو سر A و B دو برابر می‌شود.

۱۷۴- در شکل زیر، اگر مقاومت معادل بین دو نقطه A و B برابر با ۱۰ اهم باشد، R۱ و R۲ چند اهم می‌توانند باشند؟

- (۱) ۴ و ۶
(۲) ۱۲ و ۳
(۳) ۶ و ۲

(۴) گزینه‌های ۱ و ۲ می‌توانند پاسخ باشند.

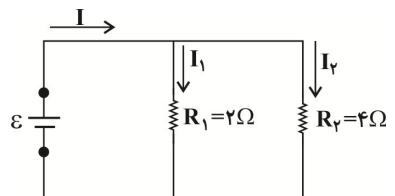
۱۷۵- اگر در اثر عبور ۱۰۰ کولن بار الکتریکی از سطح مقطع سیمی به مقاومت ۵۰۰ اهم، ۵۰۰ وات توان مصرف شود، زمان عبور چند ثانیه است؟ (جريان را ثابت فرض کنید).

۲۵ (۴)

۱۰ (۳)

۱۵ (۲)

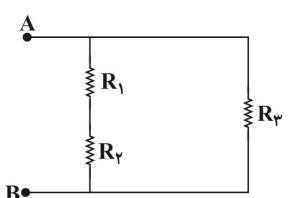
۲۰ (۱)

۱۷۶- در مدار شکل زیر جریان عبوری از مقاومت R۱ چند برابر جریان عبوری از باتری است؟

 $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{3}$ (۱) $\frac{3}{4}$ (۴) $\frac{2}{3}$ (۳)

۱۷۷- در مدار شکل زیر، مقاومت R۱ کدام باشد تا مقاومت معادل بین دو نقطه A و B برابر با R۲ شود؟

$$\frac{R_2 R_3 - R_2^2}{R_3} \quad (۲)$$

$$\frac{R_2^2 - R_2 R_3}{R_3} \quad (۱)$$

$$\frac{R_2^2}{(R_2 - R_3)} \quad (۴)$$

$$\frac{R_2^2}{(R_2 - R_3)} \quad (۳)$$

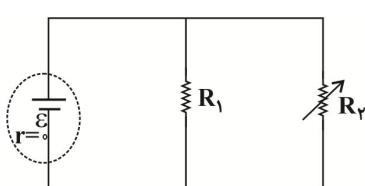
۱۷۸- اگر در مدار شکل زیر مقاومت متغیر R۲ کاهش یابد ...

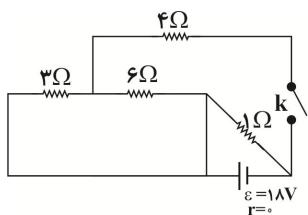
(۱) اختلاف پتانسیل دو سر R۲ کم می‌شود.

(۲) جریان R۱ ثابت می‌ماند.

(۳) جریان R۱ زیاد می‌شود.

(۴) توان مصرفی مقاومت R۲ کاهش می‌یابد.

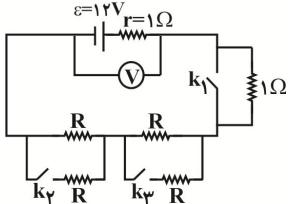

۱۷۹- در مدار شکل زیر، پس از اتصال کلید k ، جریان عبوری از مقاومت ۳ اهمی چند آمپر تغییر می‌کند؟

- (۱) ۱ آمپر کاهش می‌یابد.
- (۲) ۲ آمپر افزایش می‌یابد.
- (۳) ۱ آمپر افزایش می‌یابد.
- (۴) تغییری نمی‌کند.

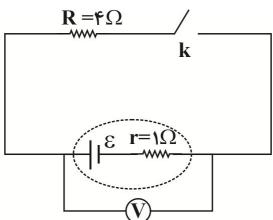
۱۸۰- در مدار شکل مقابل، اگر نسبت عددی که ولتسنج ایدهآل در هنگام باز بودن تمام کلیدها نشان می‌دهد به عددی که در زمان بسته بودن تمام آن‌ها نشان

می‌دهد برابر $\frac{5}{4}$ باشد، R چند اهم است؟

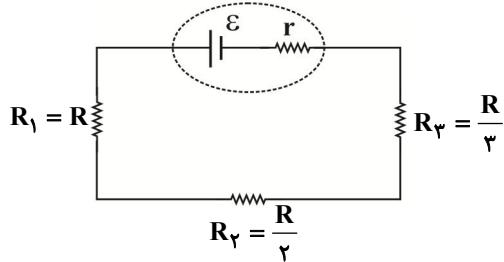
- (۱)
- (۲)
- (۳)
- (۴)

۱۸۱- در مدار شکل زیر، اگر کلید k باز باشد، ولتسنج ایدهآل عدد ۲۰ ولت را نشان می‌دهد. اگر کلید k بسته شود، توان خروجی مولد چند وات است؟

- (۱)
- (۲)
- (۳)
- (۴)

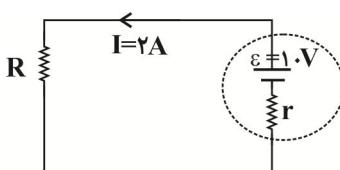
۱۸۲- در مدار شکل زیر، توان خروجی مولد چند برابر توان مصرفی در مقاومت R_1 است؟

- (۱)
- (۲)
- (۳)
- (۴)

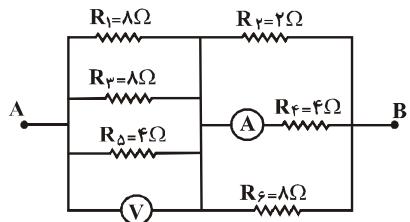
۱۸۳- در مدار شکل زیر، اگر توان مصرفی در مقاومت خارجی، ۹ برابر توان مصرفی در مقاومت داخلی مولد باشد، اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت داخلی مولد

- چند ولت است؟
- (۱)
  - (۲)
  - (۳)
  - (۴)

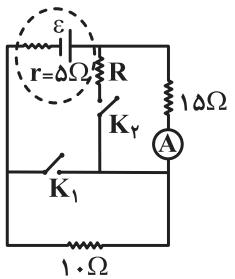
۱۸۴- با استفاده از تعدادی مقاومت ۲، ۴ و ۸ اهمی، مداری تشکیل داده‌ایم که قسمتی از آن در شکل زیر آورده شده است. اگر ولتسنج ایدهآل ۲۱ ولت را

نشان دهد، آمپرسنج ایدهآل چند آمپر را نشان خواهد داد؟

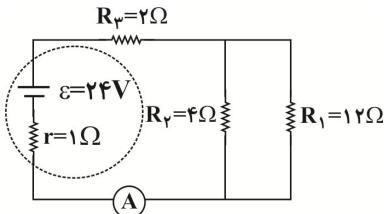
- (۱)
- (۲)
- (۳)
- (۴)

۱۸۵- در مدار شکل زیر، وقتی هر دو کلید K_1 و K_2 باز و یا هر دو بسته هستند، آمپرسنچ ایده‌آل عدد $4A$ را نشان می‌دهد. مقاومت R چند اهم است؟

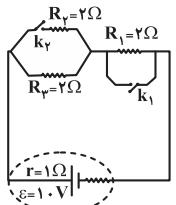
- (۱) ۶
(۲) ۸
(۳) ۷/۵
(۴) ۱۵

۱۸۶- در مدار شکل زیر، اگر محل مولد و مقاومت R_2 عوض شود، جریانی که آمپرسنچ ایده‌آل نشان می‌دهد چگونه تغییر می‌کند؟

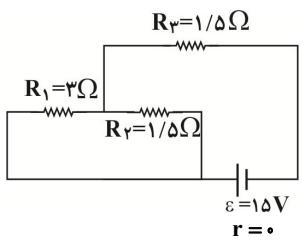
- (۱) ۰/۴ A افزایش می‌یابد.
(۲) ۰/۸ A افزایش می‌یابد.
(۳) ۰/۴ A کاهش می‌یابد.
(۴) ۰/۸ A کاهش می‌یابد.

۱۸۷- با توجه به مدار شکل زیر، برای این‌که توان خروجی مولد بیشینه گردد، وضعیت کلیدهای k_1 و k_2 به چه شکلی باید باشد؟

- (۱) k_1 بسته و k_2 باز
(۲) k_2 باز و k_1 بسته
(۳) هر دو کلید باز
(۴) هر دو کلید بسته

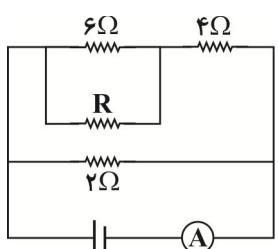
۱۸۸- با توجه به مدار شکل زیر، توان مصرفی در مقاومت ۳ اهمی چند وات است؟

- (۱) ۱۲
(۲) ۴۸
(۳) ۱۶/۳
(۴) ۶۴/۳

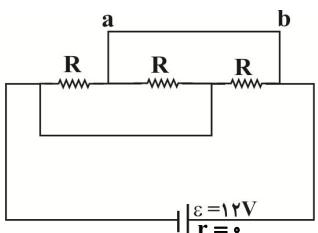
۱۸۹- در مدار شکل زیر، جریان عبوری از مقاومت ۴ اهمی سه برابر جریان عبوری از مقاومت ۶ اهمی است. جریان عبوری از آمپرسنچ ایده‌آل چند برابر

جریان عبوری از مقاومت ۴ اهمی است؟

- (۱) ۱۲
(۲) ۴
(۳) ۲
(۴) ۸

۱۹۰- در مدار شکل مقابل، $R = 4\Omega$ است. جریان عبوری از شاخه ab چند آمپر و در کدام سو است؟

- (۱) a از b به
(۲) a از b به
(۳) b از a به
(۴) هیچ جریانی از شاخه ab عبور نمی‌کند.

۲۰ دقیقه

دربی غذای سالم

(از ابتدای گرما در واکنش‌های شیمیایی (گرمایشی) تا ابتدای آنتالپی پیوند، راهی برای تعیین ΔH واکشن)

صفحه‌های ۶۱ تا ۷۴

دانش آموزان گرامی، اگر برنامه‌ی مدرسه‌ی شما از برنامه‌ی آزمون‌ها عقب‌تر است می‌توانید به جای سوال‌های ۱۹۱ تا ۲۱۰ به سوال‌های ۲۱۱ تا ۲۳۰ در صفحه‌های ۲۸۰ پاسخ دهید.

شیمی (۲) - عادی

۱۹۱- گرمای مبادله شده در یک واکنش، در دما و فشار ثابت به کدام عامل بستگی ندارد؟

۲) نوع فراورده حاصل از واکنش

۱) نوع و مقدار مواد واکنش دهنده

۳) سرعت واکنش

۴) حالت فیزیکی مواد شرکت کننده

۱۹۲- چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

آ) مقدار گرمای مبادله شده در واکنش‌هایی که در دمای ثابت انجام می‌شوند، همواره صفر است.

ب) در شرایط یکسان، پایداری الماس از گرافیت کمتر است.

پ) اتم‌ها در حالت برانگیخته با جذب انرژی به اتم‌های در حالت پایه تبدیل می‌شوند.

ت) در ساختار سوخت‌های سبز، افزون بر هیدروژن و کربن، اکسیژن نیز وجود دارد.

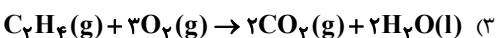
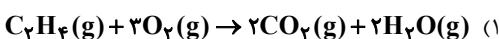
۴ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۱ (۱)

۱۹۳- مقدار گرمای آزاد شده از کدام واکنش بیشتر است؟

۱۹۴- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

الف) زغال کک، واکنش دهنده‌ای رایج در استخراج آهن است که انرژی لازم برای انجام این واکنش را نیز فراهم می‌کند.

ب) با وجود تولید انرژی در واکنش اکسایش گلوکز، دمای بدن تغییر چندانی نمی‌کند و عملاً واکنش در دمای ثابت انجام می‌شود.

پ) گرمای آزاد شده در یک واکنش گرماده که در دمای ثابت انجام می‌شود، ناشی از تفاوت انرژی گرمایی واکنش دهنده‌ها و فراورده‌ها است.

ت) گرافیت پایدارتر از الماس است؛ زیرا در فرایند سوختن آن انرژی بیشتری آزاد می‌شود.

۴ (۴)

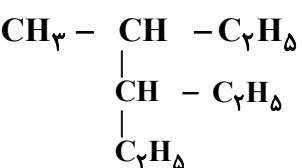
۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۹۵- در کدام گزینه، نام یکی از ایزومرهای ترکیب مقابل ارائه نشده است؟

(۱) ۳- اتیل-۴،۲- دی متیل پنتان

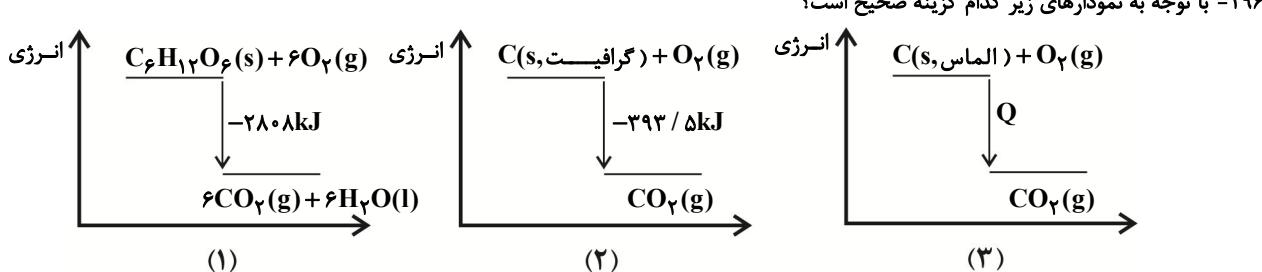
(۲) ۳- اتیل-۴- متیل هگزان

(۳) ۴، ۲، ۲، ۴- تترا متیل پنتان

(۴) ۴،۳،۳- تری متیل هگزان

مطلوبی که در کanal یازدهم تجربی (@kanoonir_11t) می‌بینید:

خلاصه نکات درسی، آموزش سوال‌های دامدار، فیلم‌های آموزشی، نکات مشاوره‌ای و پاسخ به سوالات علمی.

(۱) با توجه به نمودار (۱)، یک مول $\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6(\text{s})$ از مجموع شش مول $\text{CO}_2(\text{g})$ و شش مول $\text{H}_2\text{O}(\text{l})$ به اندازه 2808 kJ پایدارتر است.

(۲) با توجه به اینکه در واکنش (۲) گرمای بیشتری نسبت به واکنش (۱) تولید می‌شود، یک مول $\text{CO}_2(\text{g})$ از مجموع شش مول $\text{CO}_2(\text{g})$ و شش مول $\text{H}_2\text{O}(\text{l})$ پایدارتر است.

(۳) با توجه به اینکه گرافیت پایدارتر از الماس است، بزرگی Q باید بیشتر از $393 / 5 \text{ kJ}$ باشد.

(۴) با توجه به نمودار (۱)، مجموع انرژی جنبشی یک مول گلوك و شش مول اکسیژن برابر 2808 kJ است.

۱۹۷- در واکنش موازن نشده $\text{Fe}(\text{s}) + \text{H}_2\text{O}(\text{g}) \rightarrow \text{Fe}_3\text{O}_4(\text{s}) + \text{H}_2(\text{g})$ ، گرمای آزاد شده ضمن تشکیل $33/6$ لیتر گاز هیدروژن در شرایطی که حجم مولی گازها 25 لیتر است، می‌تواند 600 گرم آب 80°C را به دمای 60°C برساند. آنتالپی این واکنش برحسب کیلوژول کدام است؟ (ظرفیت گرمایی ویژه آب $1.0^\circ\text{C}^{-1} / 2\text{J.g}^{-1}$ است.)

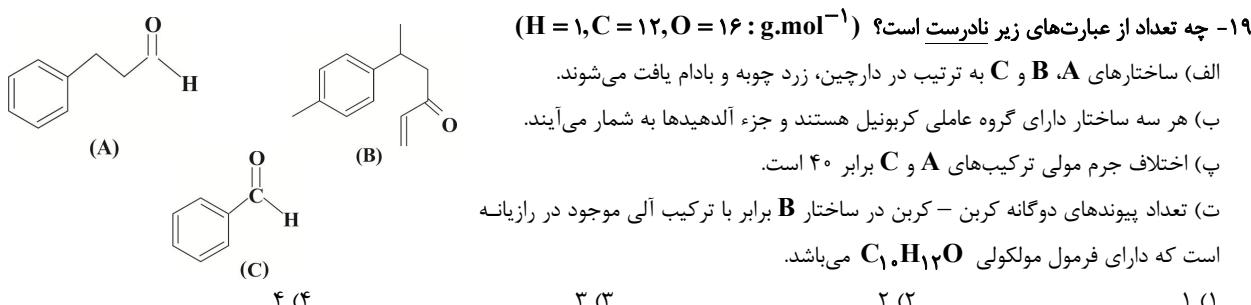
$$(1) -150 \quad (2) -37 / 5 \quad (3) +150 \quad (4) +37 / 5$$

۱۹۸- کدام یک از عبارت‌های زیر در مورد میانگین آنتالپی پیوندها درست است؟

$$\Delta H(\text{C} = \text{C}) = 2\Delta H(\text{C} - \text{C}) \quad (2) \quad \Delta H(\text{C} \equiv \text{C}) = \Delta H(\text{C} = \text{C}) + \Delta H(\text{C} - \text{C}) \quad (1)$$

$$\Delta H(\text{C} = \text{C}) < 2\Delta H(\text{C} - \text{C}) \quad (4) \quad \Delta H(\text{C} \equiv \text{C}) > 3\Delta H(\text{C} - \text{C}) \quad (3)$$

۱۹۹- چه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست است؟ ($\text{H} = 1, \text{C} = 12, \text{O} = 16 : \text{g.mol}^{-1}$)

$$(1) ۱ \quad (2) ۲ \quad (3) ۳ \quad (4) ۴$$

۲۰۰- چه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

(آ) واکنش $\text{NO}_2(\text{g}) \rightarrow 2\text{NO}(\text{g}) + \text{O}_2(\text{g})$ گرماده بوده و علامت **Q** در سمت راست معادله قرار دارد.

(ب) بر اثر تولید یک مول گاز اوزون از گاز اکسیژن، آنتالپی بیش از 500 kJ کاهش می‌یابد.

(پ) گروه عاملی، آرایش منظمی از اتم‌ها است که به مولکول‌های آلی دارای آن خواص فیزیکی و شیمیایی منحصر به فردی می‌دهد.

(ت) معادله سوختن کامل متanol در دمای اتاق به صورت $2\text{CH}_3\text{OH}(\text{l}) + 3\text{O}_2(\text{g}) \rightarrow 2\text{CO}_2(\text{g}) + 4\text{H}_2\text{O}(\text{g})$ می‌باشد.

(ث) به موادی که فرمول مولکولی بکسان ولی ساختار متفاوتی دارند، ایزومر (تک پار) می‌گویند.

$$(1) ۱ \quad (2) ۲ \quad (3) ۳ \quad (4) ۴$$

۲۰۱- چه تعداد از موارد، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟ ($\text{C} = 12, \text{H} = 1, \text{O} = 16 : \frac{\text{g}}{\text{mol}}$)

«در اثر سوختن یک مول ... گرمای بیشتری نسبت به سوختن یک مول ... آزاد می‌شود.»

(ت) اتانول – اتان (ب) پروپین – پروپن (الف) اتان – اتن

$$(1) ۱ \quad (2) ۲ \quad (3) ۳ \quad (4) ۴$$

۲۰۲- با سوزاندن 1kg / 0°C اتین، چند کیلوژول گرما آزاد می‌شود؟ ($\text{C} = 12, \text{H} = 1 : \text{g.mol}^{-1}$)

$$\Delta H = -1300 \text{ kJ.mol}^{-1} \quad (\text{اتین}) \text{ سوختن}$$

$$(1) ۱۳۰۰ \quad (2) ۵۰۰۰ \quad (3) ۱۰۰۰ \quad (4) ۷۵۰$$

-۲۰۳- دو مول مخلوط گازهای اتان و اتین را در مقدار کافی اکسیژن می‌سوزانیم. پس از انجام واکنش‌های سوختن کامل، 286 kJ گرما آزاد می‌شود. اگر آنتالپی سوختن اتان و اتین به ترتیب -156° و -130° کیلو ژول بر مول باشد، درصد جرمی اتان در مخلوط اولیه تقریباً کدام است؟ ($C = 12, H = 1 : \frac{g}{mol}$)

٪۲۵ (۴)

٪۵۳/۶ (۳)

٪۴۷/۴ (۲)

٪۵۰ (۱)

-۲۰۴- آنتالپی سوختن اتان و بوتان به ترتیب برابر -156° و -255° کیلو ژول بر مول می‌باشد. اگر $13/2$ گرم پروپان بسوزد چند ژول گرما آزاد می‌شود؟ ($C = 12, H = 1 : g \cdot mol^{-1}$)

۵۹۹۰۰۰ (۴)

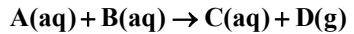
۴۶۸۰۰۰ (۳)

۶۱۷۴۰۰ (۲)

۶۷۰۰۰ (۱)

-۲۰۵- مقداری محلول A(aq) و با مقدار کافی از محلول B(aq) در دمای $23^\circ C$ درون یک گرماسنج مخلوط می‌شوند. اگر دمای نهایی برابر $16^\circ C$ و حجم نهایی محلول 200 mL باشد؛ به تقریب چند مول A(aq) از ابتدا در محلول وجود داشته است؟

$$(از گرمای مبادله شده با بدنه و اجزاء گرماسنج صرف نظر کنید) \quad \Delta H = +32\text{ kJ} \quad \text{کیلولتر} = \frac{kg}{L} \quad \text{کیلولتر} = \frac{kg}{kg \cdot ^\circ C}$$

۰/۱۶ (۴)

$$\Delta H = +32\text{ kJ}$$

۰/۲۵ (۳)

۰/۲ (۲)

۰/۱۸ (۱)

-۲۰۶- چه تعداد از عبارت‌های زیر در مورد قانون هس درست است؟

الف) یکی از روش‌های غیرمستقیم برای تعیین ΔH واکنش‌های.

ب) نخستین بار هنری هس دریافت که گرمای یک واکنش در فشار ثابت تنها به مسیر انجام آن وابسته است.

پ) ΔH هر واکنش چند مرحله‌ای را می‌توان از مجموع ΔH تمام مراحل آن محاسبه کرد.

ت) قانون هس زمانی معتبر است که شرایط انجام همه واکنش‌ها یکسان باشد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۳ (۲)

۱ (۱)

-۲۰۷- هیدرازین با فرمول شیمیایی N_2H_4 ماده‌ای پر انرژی است که برای سوخت موشك استفاده می‌شود. با استفاده از واکنش‌های زیر آنتالپی واکنش تشکیل هیدرازین از عناصر سازنده‌اش که به صورت $N_2(g) + 2H_2(g) \rightarrow N_2H_4(g)$ می‌باشد، چند کیلو ژول است؟

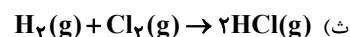
-۱۱۵ (۴)

-۹۰ (۳)

۱۱۵ (۲)

۹۰ (۱)

-۲۰۸- چه تعداد از واکنش‌های زیر گرمایگیر هستند؟

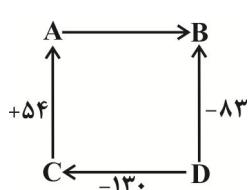
۰/۰ صفر (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

-۲۰۹- واکنش $A \rightarrow B$ به طور مستقیم قابل اندازه‌گیری نیست. با توجه به مسیرهای نشان داده شده، ΔH آن کدام است؟ (تمامی اعداد با واحد kJ هستند).

+۱۰۱ (۱)

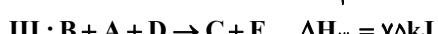
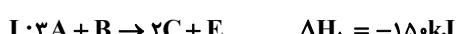
+۷ (۲)

-۷ (۳)

-۱۰۱ (۴)

-۲۱۰- با توجه به آنتالپی واکنش‌های زیر، گرمای حاصل از تشکیل ۳ مول D در واکنش $A + E + F \rightarrow 5D$ دمای چند کیلوگرم آب را می‌تواند به اندازه

$10^\circ C$ افزایش دهد؟ (ظرفیت گرمایی ویژه آب را برابر $1.0 \cdot 10^3 \text{ J} \cdot g^{-1} \cdot ^\circ C^{-1}$ در نظر بگیرید).

۲/۵ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۰/۵ (۱)

۲۰ دقیقه

سؤالهای ویژه دانش آموزانی که از برنامه آزمونها عقب تر هستند.

شیمی (۲) – موادی

در بی غذای سالم
 (از ابتدای گرمایی در واکنش‌های شیمیایی (گرمایشی) تا ابتدای آنتالپی سوختن، تکیه‌گاهی برای تأمین انرژی)
 صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸

۲۱۱- گرمای مبادله شده در یک واکنش، در دما و فشار ثابت به کدام عامل بستگی ندارد؟

- (۱) نوع و مقدار مواد واکنش دهنده
 (۳) سرعت واکنش

۲۱۲- چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

- (آ) مقدار گرمای مبادله شده در واکنش‌هایی که در دمای ثابت انجام می‌شوند، همواره صفر است.
 (ب) در شرایط یکسان، پایداری الماس از گرافیت کمتر است.
 (پ) اتم‌ها در حالت برانگیخته با جذب انرژی به اتم‌های در حالت پایه تبدیل می‌شوند.

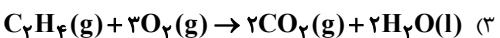
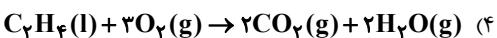
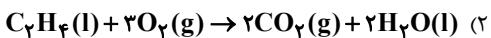
(۴) صفر

۲ (۳)

۳ (۲)

۱ (۱)

۲۱۳- مقدار گرمای آزاد شده از کدام واکنش بیشتر است؟

۲۱۴- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- (الف) زغال کک، واکنش دهنده‌ای رایج در استخراج آهن است که انرژی لازم برای انجام این واکنش را نیز فراهم می‌کند.
 (ب) با وجود تولید انرژی در واکنش اکسایش گلوکز، دمای بدن تغییر چندانی نمی‌کند و عملاً واکنش در دمای ثابت انجام می‌شود.
 (پ) گرمای آزاد شده در یک واکنش گرماده که در دمای ثابت انجام می‌شود، ناشی از تفاوت انرژی گرمایی واکنش دهنده‌ها و فراورده‌ها است.
 (ت) گرافیت پایدارتر از الماس است؛ زیرا در فرایند سوختن آن انرژی بیشتری آزاد می‌شود.

۴ (۴)

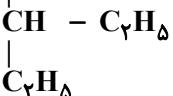
۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۲۱۵- در کدام گزینه، نام یکی از ایزومرهای ترکیب مقابل ارائه نشده است؟

- (۱) اتیل - ۲ و ۴ - دی متیل پنتان

$$\text{CH}_3 - \begin{array}{c} \text{CH} \\ | \\ \text{CH} - \text{C}_2\text{H}_5 \end{array}$$

$$\text{CH}_3 - \begin{array}{c} \text{CH} \\ | \\ \text{CH} - \text{C}_2\text{H}_5 \end{array}$$

$$\text{CH}_3 - \begin{array}{c} \text{CH} \\ | \\ \text{CH} - \text{C}_2\text{H}_5 \end{array}$$

$$\text{CH}_3 - \begin{array}{c} \text{CH} \\ | \\ \text{CH} - \text{C}_2\text{H}_5 \end{array}$$

$$\text{CH}_3 - \begin{array}{c} \text{CH} \\ | \\ \text{CH} - \text{C}_2\text{H}_5 \end{array}$$

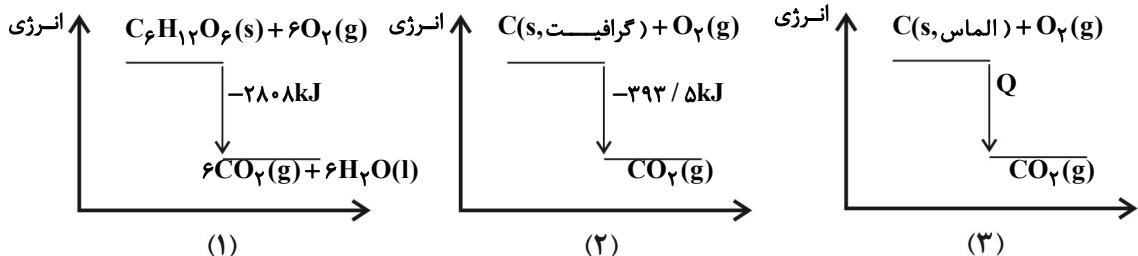
- (۲) اتیل - ۴ - متیل هگزان

$$\text{CH}_3 - \begin{array}{c} \text{CH} \\ | \\ \text{CH} - \text{C}_2\text{H}_5 \end{array}$$

$$\text{CH}_3 - \begin{array}{c} \text{CH} \\ | \\ \text{CH} - \text{C}_2\text{H}_5 \end{array}$$

$$\text{CH}_3 - \begin{array}{c} \text{CH} \\ | \\ \text{CH} - \text{C}_2\text{H}_5 \end{array}$$

۲۱۶- با توجه به نمودارهای زیر کدام گزینه صحیح است؟

(۱) با توجه به نمودار (۱)، یک مول C₆H₁₂O₆(s) از مجموع شش مول CO₂(g) و شش مول H₂O(l) به اندازه ۲۸۰.۸ kJ پایدارتر است.(۲) با توجه به اینکه در واکنش (۲) گرمای بیشتری نسبت به واکنش (۱) تولید می‌شود، یک مول CO₂(g) از مجموع شش مول CO₂(g) و شش مول H₂O(l) پایدارتر است.

(۳) با توجه به اینکه گرافیت پایدارتر از الماس است، بزرگی Q باید بیشتر از ۳۹۳ / ۵ kJ باشد.

(۴) با توجه به نمودار (۱)، مجموع انرژی جنبشی یک مول گلوکز و شش مول اکسیژن برابر ۲۸۰.۸ kJ است.

۲۱۷- در واکنش موازن نشده $\text{Fe(s)} + \text{H}_2\text{O(g)} \rightarrow \text{Fe}_3\text{O}_4(\text{s}) + \text{H}_2\text{(g)}$ گرمای آزاد شده ضمن تشکیل ۳۳/۶ لیتر گاز هیدروژن در شرایطی که حجم مولی گازها ۲۵ لیتر است، می‌تواند ۶۰۰ گرم آب 80°C را به دمای 60°C برساند. آنتالپی این واکنش بر حسب کیلوژول کدام است؟ (ظرفیت گرمایی ویژه آب $1^\circ\text{C}^{-1} / 2\text{J.g}^{-1}$ است.)

+۳۷/۵ (۴)

+۱۵۰ (۳)

-۳۷/۵ (۲)

-۱۵۰ (۱)

۲۱۸- کدام یک از عبارت‌های زیر در مورد میانگین آنتالپی پیوندها درست است؟

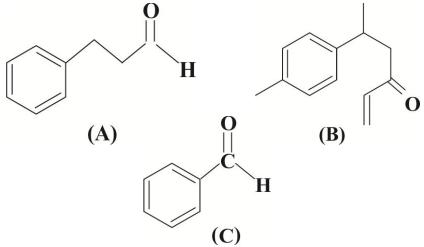
$$\Delta H(\text{C}=\text{C}) = 2\Delta H(\text{C}-\text{C}) \quad (۲)$$

$$\Delta H(\text{C}\equiv\text{C}) = \Delta H(\text{C}=\text{C}) + \Delta H(\text{C}-\text{C}) \quad (۱)$$

$$\Delta H(\text{C}=\text{C}) < 2\Delta H(\text{C}-\text{C}) \quad (۴)$$

$$\Delta H(\text{C}\equiv\text{C}) > 3\Delta H(\text{C}-\text{C}) \quad (۳)$$

۲۱۹- چه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست است؟ ($H=1, C=12, O=16: \text{g.mol}^{-1}$)

الف) ساختارهای A، B و C به ترتیب در دارچین، زرد چوبه و بادام یافت می‌شوند.

ب) هر سه ساختار دارای گروه عاملی کربونیل هستند و جزء آلهه‌های با شمار می‌آیند.

پ) اختلاف جرم مولی ترکیب‌های A و C برابر 40° است.

ت) تعداد پیوندهای دوگانه کربن – کربن در ساختار B برابر با ترکیب آلی موجود در رازیانه است که دارای فرمول مولکولی $C_{12}H_{12}O$ می‌باشد.

۲ (۲)

۱ (۱)

۴ (۴)

۳ (۳)

۲۲۰- چه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

آ) واکنش $\text{N}_2\text{O}_4(\text{g}) \rightarrow 2\text{NO}_2(\text{g})$ گرماده بوده و علامت Q در سمت راست معادله قرار دارد.

ب) بر اثر تولید یک مول گاز اوزون از گاز اکسیژن، آنتالپی بیش از 50°kJ کاهش می‌یابد.

پ) گروه عاملی، آرایش منظمی از اتم‌ها است که به مولکول‌های آلی دارای آن خواص فیزیکی و شیمیایی منحصر به فردی می‌دهد.

ت) موادی که فرمول مولکولی یکسان ولی ساختار متفاوتی دارند، ایزومر (تک پار) می‌گویند.

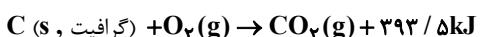
۱ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

۲۲۱- با گرمای آزاد شده از سوختن کامل ۲۴ گرم گرافیت، تقریباً چند گرم آب در دمای جوش آن تبخیر می‌شود؟ ($H=1, O=16, C=12: \text{g.mol}^{-1}$)

۴۲ (۴)

۸۹ (۳)

۱۶۲ (۲)

۳۲۱ (۱)

۲۲۲- چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

الف) طعم و بوی گشنیز و رازیانه به طور عمده وابسته به وجود گروه عاملی کربونیل است.

ب) در فرمول کلی آلهه‌ها $(\text{H}-\overset{\text{O}}{\underset{\parallel}{\text{C}}}-\text{R})$ گروه R می‌تواند متیل باشد.

پ) یکی از کاربردهای ادویه‌ها، ایجاد احساس گرسنگی در فرد است.

ت) در یک هیدروکربن سیر شده با جایگزین کردن یک اتم هیدروژن با یک گروه هیدروکسیل، ترکیبی سیر نشده به دست می‌آید.

۴ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۱ (۱)

۲۲۳- با توجه به ساختار رو به رو چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

الف) در این ترکیب گروه عاملی کربونیل وجود دارد.

ب) فرمول مولکولی این ترکیب $C_9H_{10}O$ می‌باشد.

پ) این ترکیب آلی در زرد چوبه که از ادویه‌ها است، وجود دارد.

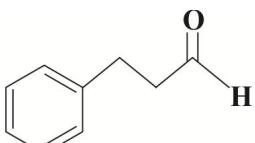
ت) ترکیب آلی موجود در دارچین با این ترکیب ایزومر می‌باشد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۲۲۴- با توجه به واکنش $\text{CH}_4(\text{g}) + 2\text{O}_2(\text{g}) \rightarrow \text{CO}_2(\text{g}) + 2\text{H}_2\text{O}(\text{g}) + 89\text{ kJ}$ هرگاه مخلوطی به حجم $7/6$ لیتر از گازهای متان و اکسیژن بر اثر

جرقه با یکدیگر به طور کامل واکنش دهنده، حدوداً چند کیلوژول گرمما آزاد می‌شود؟ (حجم مولی گازها را در شرایط واکنش برابر $22/8$ لیتر در نظر بگیرید.)

۱۰۵ (۴)

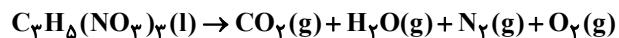
۱۰۲ (۳)

۹۹ (۲)

۹۶ (۱)

۲۲۵- با توجه به واکنش زیر که ΔH واکنش پس از موازنی برابر 25°C تولید شده است؟ $(\text{C}_2\text{H}_5(\text{NO}_2)_2(\text{l}) \rightarrow \text{CO}_2(\text{g}) + \text{H}_2\text{O}(\text{g}) + \text{N}_2(\text{g}) + \text{O}_2(\text{g}) + 16100\text{ kJ})$

$$(\text{C}_2\text{H}_5(\text{NO}_2)_2 = 227\text{ g.mol}^{-1})$$

۲۲۴ (۴)

۶۳۵/۶ (۳)

۵۰۹/۶ (۲)

۳۶۹/۶ (۱)

۲۲۶- اگر میانگین آنتالپی پیوند $\text{P}-\text{O}$ برابر 351 کیلوژول بر مول باشد و مقدار انرژی لازم برای شکستن پیوندهای موجود در مولکول‌های گازی $85/2$ گرم P_4O_{10} ، برابر 1684

کیلوژول باشد، در یک مولکول P_4O_{10} چند پیوند $\text{P}-\text{O}$ وجود دارد؟ (در این ترکیب فقط پیوندهای $\text{P}-\text{O}$ وجود دارد) $(\text{P} = 31, \text{O} = 16 : \text{g.mol}^{-1})$

۱۸ (۴)

۱۶ (۳)

۱۳ (۲)

۸ (۱)

۲۲۷- کدام عبارت صحیح است؟

(۱) مقایسه انرژی پیوند هالوژن‌های دوره‌های سوم تا پنجم جدول دوره‌ای به صورت $\text{I}_2 < \text{Br}_2 < \text{Cl}_2$ می‌باشد.

(۲) انرژی پیوند در O_2 کمتر از N_2 است.

(۳) در مولکول‌های H_2O ، NH_3 و HCl ، به کار بردن میانگین آنتالپی پیوند مناسب‌تر است.

(۴) انرژی پیوند در $\text{C}=\text{O}$ و $\text{C}=\text{C}$ به علت وجود پیوند دوگانه با هم برابر است.

۲۲۸- مولکول «A»، در درمان بیماری‌های التهابی کاربرد دارد، با توجه به ساختار آن چند مورد از عبارت‌های زیر صحیح است؟

(الف) فرمول مولکولی آن $\text{C}_{24}\text{H}_{18}\text{N}_4\text{O}_2$ است.

(ب) در ساختار آن 12 پیوند دوگانه وجود دارد.

(پ) در ساختار آن 3 شاخه متیل موجود است.

(ت) مولکول «A» همانند ماده آلی موجود در رازیانه از خانواده ترکیبات آروماتیک است.

(ث) در این مولکول، 21 اتم کربن با سه اتم دیگر الکترون به اشتراک گذاشته‌اند.

۵ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

۲۲۹- مقدار عددی آنتالپی کدام پیوند بیشتر است؟

 $\text{H}-\text{Cl}$ (۴) $\text{O}=\text{O}$ (۳) $\text{H}-\text{F}$ (۲) $\text{I}-\text{I}$ (۱)

۲۳۰- شیمی دان‌ها تغییر آنتالپی هر واکنش را هم ارز با گرمایی می‌دانند که در ..... با محیط پیرامون داد و ستد می‌کند و آن را با ..... نشان می‌دهند.

(۱) حجم ثابت - Q_V

(۲) فشار ثابت - Q_P

(۳) فشار ثابت - Q_V

(۴) حجم ثابت - Q_P

پاسخ نامه(کلید) آزمون 4 اسفند 1396 بازدهم تجربی

1	✓	□	□	□	51	□	✓	□	□	101	□	□	□	✓	151	□	□	✓	□	201	□	✓	□	□
2	□	□	□	✓	52	□	✓	□	□	102	□	□	□	✓	152	□	□	✓	□	202	□	✓	□	□
3	✓	□	□	□	53	□	□	✓	□	103	□	✓	□	□	153	□	✓	□	□	203	□	□	✓	□
4	✓	□	□	□	54	□	✓	□	□	104	□	□	✓	□	154	□	□	✓	□	204	□	✓	□	□
5	□	✓	□	□	55	✓	□	□	□	105	□	✓	□	□	155	✓	□	□	□	205	✓	□	□	□
6	□	□	✓	□	56	□	□	□	✓	106	□	✓	□	□	156	✓	□	□	□	206	□	✓	□	□
7	✓	□	□	□	57	✓	□	□	□	107	□	□	✓	□	157	✓	□	□	□	207	✓	□	□	□
8	□	□	✓	□	58	□	□	□	✓	108	□	□	✓	□	158	□	□	✓	□	208	□	✓	□	□
9	□	□	✓	□	59	□	✓	□	□	109	□	□	✓	□	159	□	✓	□	□	209	□	□	✓	□
10	□	□	✓	□	60	✓	□	□	□	110	□	✓	□	□	160	✓	□	□	□	210	□	✓	□	□
11	□	✓	□	□	61	□	□	□	✓	111	□	□	✓	□	161	□	✓	□	□	211	□	□	✓	□
12	□	□	✓	□	62	□	□	✓	□	112	□	□	✓	□	162	✓	□	□	□	212	□	□	✓	□
13	✓	□	□	□	63	□	□	✓	□	113	□	□	✓	□	163	□	✓	□	□	213	□	□	✓	□
14	✓	□	□	□	64	□	✓	□	□	114	□	✓	□	□	164	✓	□	□	□	214	□	✓	□	□
15	✓	□	□	□	65	□	□	□	✓	115	□	✓	□	□	165	□	✓	□	□	215	□	✓	□	□
16	□	□	✓	□	66	□	✓	□	□	116	□	□	✓	□	166	□	✓	□	□	216	□	□	✓	□
17	✓	□	□	□	67	□	□	✓	□	117	□	□	✓	□	167	□	□	✓	□	217	✓	□	□	□
18	□	✓	□	□	68	□	□	✓	□	118	□	✓	□	□	168	□	✓	□	□	218	□	□	✓	□
19	□	✓	□	□	69	□	□	□	✓	119	□	□	✓	□	169	□	✓	□	□	219	□	□	✓	□
20	□	✓	□	□	70	□	✓	□	□	120	✓	□	□	□	170	✓	□	□	□	220	□	□	✓	□
21	□	□	✓	□	71	✓	□	□	□	121	□	□	✓	□	171	□	✓	□	□	221	✓	□	□	□
22	✓	□	□	□	72	□	□	□	✓	122	□	□	✓	□	172	□	✓	□	□	222	□	□	✓	□
23	□	□	✓	□	73	□	✓	□	□	123	□	□	✓	□	173	□	✓	□	□	223	□	□	✓	□
24	□	✓	□	□	74	□	□	✓	□	124	✓	□	□	□	174	□	✓	□	□	224	□	□	✓	□
25	□	□	✓	□	75	□	□	✓	□	125	□	✓	□	□	175	□	✓	□	□	225	□	□	✓	□
26	□	□	✓	□	76	✓	□	□	□	126	□	✓	□	□	176	□	✓	□	□	226	□	□	✓	□
27	□	✓	□	□	77	□	✓	□	□	127	□	□	✓	□	177	□	□	✓	□	227	✓	□	□	□
28	✓	□	□	□	78	✓	□	□	□	128	□	□	✓	□	178	□	✓	□	□	228	✓	□	□	□
29	□	✓	□	□	79	□	✓	□	□	129	□	□	✓	□	179	□	✓	□	□	229	□	□	✓	□
30	✓	□	□	□	80	□	□	✓	□	130	□	✓	□	□	180	□	✓	□	□	230	□	□	✓	□
31	□	□	✓	□	81	□	✓	□	□	131	□	✓	□	□	181	✓	□	□	□	231	□	✓	□	□
32	✓	□	□	□	82	□	✓	□	□	132	□	□	✓	□	182	□	✓	□	□	232	□	□	✓	□
33	✓	□	□	□	83	✓	□	□	□	133	✓	□	□	□	183	□	✓	□	□	233	□	✓	□	□
34	□	□	✓	□	84	□	✓	□	□	134	□	□	✓	□	184	✓	□	□	□	234	□	✓	□	□
35	□	✓	□	□	85	□	□	✓	□	135	□	□	✓	□	185	□	✓	□	□	235	□	✓	□	□
36	□	□	✓	□	86	✓	□	□	□	136	□	✓	□	□	186	□	✓	□	□	236	□	□	✓	□
37	✓	□	□	□	87	✓	□	□	□	137	□	□	✓	□	187	□	✓	□	□	237	✓	□	□	□
38	□	✓	□	□	88	□	✓	□	□	138	□	✓	□	□	188	✓	□	□	□	238	□	✓	□	□
39	✓	□	□	□	89	□	□	✓	□	139	✓	□	□	□	189	□	✓	□	□	239	□	✓	□	□
40	✓	□	□	□	90	□	□	✓	□	140	□	□	✓	□	190	✓	□	□	□	240	□	□	✓	□
41	✓	□	□	□	91	□	□	✓	□	141	□	✓	□	□	191	□	✓	□	□	241	□	✓	□	□
42	□	□	✓	□	92	□	✓	□	□	142	□	□	✓	□	192	□	✓	□	□	242	□	✓	□	□
43	□	✓	□	□	93	□	□	✓	□	143	□	□	✓	□	193	□	✓	□	□	243	□	✓	□	□
44	✓	□	□	□	94	□	□	✓	□	144	□	□	✓	□	194	□	✓	□	□	244	✓	□	□	□
45	✓	□	□	□	95	✓	□	□	□	145	□	✓	□	□	195	□	✓	□	□	245	□	✓	□	□
46	✓	□	□	□	96	✓	□	□	□	146	□	✓	□	□	196	□	✓	□	□	246	✓	□	□	□
47	□	□	✓	□	97	□	✓	□	□	147	□	✓	□	□	197	✓	□	□	□	247	□	✓	□	□
48	✓	□	□	□	98	□	✓	□	□	148	✓	□	□	□	198	□	✓	□	□	248	□	□	✓	□
49	□	□	✓	□	99	□	✓	□	□	149	□	✓	□	□	199	□	✓	□	□	249	□	✓	□	□
50	□	✓	□	□	100	□	✓	□	□	150	□	✓	□	□	200	□	✓	□	□	250	□	✓	□	□

دفترچه‌ی پاسخ آزمون

۹۶ اسفند ماه

یازدهم تجربی

طراحان

مهدی رفمنانی - محمد رضا رفمنانلو - مریم شمیرانی - الهام محمدی - محمد جواد محسنی - سید محمدعلی مرتضوی - مرتضی منشاری	فارسی و نگارش ۲
درویشعلی ابراهیمی - محدثه افروزه - سید محمدعلی مرتضوی - نعمت الله مقصودی - فاطمه منصور خاکی	عربی زبان قرآن ۲
محبوبه ابتسام - حامد دورانی - وحیده کاغذی - مرتفی محسنی کبیر - فیروز نژادنجم - سید احسان هندي	دین و زندگی ۲
ندا باران طلب - پیر حسین زاهدی - حبیب الله سعادت - عبدالرشید شفیعی - علی شکوهی - رضا کیاسالار - جواد مؤمنی	زبان انگلیسی ۲
روزبه اسحاقیان - شکیبا کربی - لیلی نظیف - بهزاد سلطانی - زهرا مهرابی	زمین‌شناسی ۲
نیما سلطانی - حسن تهاجمی - رحیم مشتاق نظم - محمد بحیرابی - حسین اسفینی - مهدی ملارمانی - مهرداد حاجی	ریاضی ۲
علی حسن بور - مهرداد محبی - محمد مهدی روزبهانی - بهرام میر حبیبی - مسعود حدادی - مازیار اعتماد زاده - علی کرامت	زیست‌شناسی ۲
سعید منیری - خسرو ارغوانی فرد - بهادر کامران - امیر محمودی ارزایی - مرتفی جعفری - سید امیر نیکویی نهالی - حسین ناصحی - هوشنگ غلام عابدی - حمیدرضا عامری - نیما حجاج نوروزی	فیزیک ۲
فریده هاشمی - محمد سعید رشیدی نژاد - سعید نوری - مهسا دوستی - امیر حسین معروفی - محمد فلاخ نژاد - ایمان حسین نژاد - اشکان پارسیا نژاد - سید محمد رضا میر قائمی - علی جعفری - امیر قاسمی	شیمی ۲

گزینشگران، مسئولین درس و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار استاد	گروه ویراستاری	مسئول درس مستندسازی
فارسی و نگارش ۲	الهام محمدی مشاور راهبردی: همون سبطی	الهام محمدی	-	مریم شمیرانی - حسن وسکری	-
عربی زبان قرآن ۲	فاطمه منصور خاکی	-	-	درویشعلی ابراهیمی - حسین رضایی - سید محمدعلی مرتضوی	-
دین و زندگی ۲	حامد دورانی	-	-	صالح احصانی - سید احسان هندي	-
زبان انگلیسی	جواد مؤمنی	-	-	عبدالرشید شفیعی	-
زمین‌شناسی	روزبه اسحاقیان	سمیرا نجف بور	-	الهام شفیعی - مهدی جباری	لیدا علی اکبری
ریاضی ۲	محمد بحیرابی	میثم حمزه لویی	-	حمد زرین کفش - هادی پلاور	فرزانه دانایی
زیست‌شناسی ۲	مازیار اعتمادزاده	امیر حسین پهروزی فرد	-	حمد راهواره - مهرداد محبی - محمد مهدی روزبهانی - سجاد جعفری	لیدا علی اکبری
فیزیک ۲	سعید منیری	حمد زرین کفش	-	عرفان مختار بور - زهرا احمدیان	آتنه اسفندیاری
شیمی ۲	امیر حسین معروفی	مصطفی رستم آبادی	-	ایمان حسین نژاد - علی حسنی صفت	الهه شهبازی

گروه فنی و تولید

مدیران گروه	سید محمدعلی مرتفوی (عمومی) - مهدی ملارمانی (اختصاصی)
مسئولین دفترچه	مصطفی شاعری (عمومی) - فریده هاشمی (اختصاصی)
مسئولین دفترچه	مدیر گروه: مریم صالحی
مسئولین دفترچه	مسئولین دفترچه: لیلا ایزدی (عمومی) - لیدا علی اکبری (اختصاصی)
مسئولین دفترچه	فاطمه علی باری (عمومی) - میلاد سیاوشی (اختصاصی)
حروف نگاری و صفحه آرایی	حمید محمدی
حروف نگاری و صفحه آرایی	ناظر چاپ

گروه آزمون
بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

(مهری، مهانی - تبریز)

-۶

هر کدام از دو واژه «بُوی» و «باد» در این بیت دو بار با معانی مختلف تکرار شده است و آرایه جناس همسان را ایجاد کرده است. «بُوی»، ۱- آرزو ۲- رایخه / «باد»: ۱- جایه‌جا شدن هوا ۲- «باشد» فعل دعایی

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۱: یک جناس همسان: «گوی و گوی»

گزینهٔ ۲: جناس همسان وجود ندارد.

گزینهٔ ۴: یک جناس همسان: «دیده و دیده»

(فارسی ۳، آرایه)

(العام محمدی)

-۷

سه واژه با ساختمان صفت فاعلی: «خطرکننده»، «برنده» و «پرنده» ← بن مضارع + نده

یک واژه با ساختمان صفت مفعولی: «شکسته» ← بن ماضی +

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۸۶)

(العام محمدی)

-۸

«پرگشودن» نهاد است. ← پرگشودن با بال شکسته هنر است.**تشریح گزینه‌های دیگر**

گزینهٔ ۱: «همه پرندگان»: «همه» صفت مبهم / گزینهٔ ۲: «پرگشودن با بال شکسته هنر است.»: «هنر» مسند / گزینهٔ ۴: «باری خون: ترکیب اضافی و «خون» مضاف الیه

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۸۶)

(مرتضی منشاری - اردبیل)

-۹

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۱: «زد و بند» و «خرید و فروش»: بن ماضی + وند + بن مضارع ← اسم وندی - مرکب

گزینهٔ ۲: «جوش و خروش»: بن مضارع + وند + بن مضارع ← اسم وندی - مرکب / (رفت و آمد): بن ماضی + وند + بن ماضی ← اسم وندی - مرکب

گزینهٔ ۳: «گفت و گو»: بن ماضی + وند + بن مضارع ← اسم وندی - مرکب / داشت پژوه: بن مضارع + وند + بن مضارع ← صفت وندی - مرکب

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۸۷)

(محمدپور محسنی)

-۱۰

در این بیت صفت وندی وجود ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۱: «مهریان» صفت وندی / گزینهٔ ۲: «بیچاره» صفت وندی / گزینهٔ ۳: « بشکفته» صفت وندی
توجه: «شیرین» واژه ساده است.

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۸۷)

(العام محمدی)

-۱

سمند: اسب، اسب زردنگ / آفاق: جمع افق، کرانه‌ها، کرانه‌های آسمان

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

(سیدمحمدعلی مرتضوی)

-۲

در میان واژگان صورت سوال، یک واژه با معنای نادرست آمده است که معنای

صحیح آن عبارت است از: «منکر: انکارکننده»

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

(العام محمدی)

-۳

(الف) پم: دریا / ب) چنبه، گردنبند، طوق، حلقه / ج) محوطه: پهنه، میدانگاه،

صحن / د) برکه: آبگیر، حوض آب / ه) روحانی: معنوی، ملکوتی، منسوب به روح

(فارسی ۲، لغت، صفحه ۸۶ و واژه‌نامه)

(محمدپور محسنی)

-۴

املای صحیح کلمه «مرهم» است.

(فارسی ۲، املاء، صفحه ۹۳)

(العام محمدی)

-۵

گزینهٔ ۲: در این بیت اسلوب معادله به کار رفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۱: سرو به آن دلیل در یک جا قرار گرفته، حرکتی نمی‌کند که با وجود ساق پای تو، از ساق پای خود احساس خجالت می‌کند.

گزینهٔ ۳: پیچ و تاب زلف یار بدان دلیل است که از آتش دلم، پاره‌ای به گریبانش افتاده است و او را بی قرار کرده است.

گزینهٔ ۴: با ناز و کرشمه‌ای که تو به آسمان نشان داده‌ای، هنوز چشم ستارگان از شوق می‌پرد. (علت روش و خاموش شدن ستارگان را بیان می‌کند.)

(فارسی ۲، آرایه)

(مریم شمیرانی)

-۱۶

مفهوم بیت صورت سؤال: «بی حاصلی، موجب شرمندگی است» اما مفهوم بیت گزینه «۳» چنین است: «بی برگی، بهاری خرم است» یعنی، شرمندگی در پی ندارد.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۸۷)

(محمد پوار ممسنی)

-۱۷

ایات صورت سؤال و گزینه «۱»، سکوت را صفت عاشقان حقیقی می‌داند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «بلبان عاشق» هنگام بهار، خاموش نمی‌باشند. گزینه «۳»: باید بتأمل سخن گفت. گزینه «۴»: سکوت مانع آشکاری عشق نمی‌شود.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۹۳)

(محمد پوار ممسنی)

-۱۸

بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» به پر خطر بودن راه عشق اشاره می‌کنند.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۹۳)

(مرتضی منشاری-اردیل)

-۱۹

منتظر از «همراه سحر به فتح فردا رفتن»، رفتن به سوی صبح آزادی و پیروزی است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: چون سیل رفتن: حرکت‌های انقلابی مردم و مبارزان

گزینه «۲»: از پیج و تاب صحراء گذشتن: عبور از مشکلات انقلاب

گزینه «۴»: مفهوم کلی بیت، بیانگر حقیقت جویی و خداجویی است.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۸۶)

(مریم شمیرانی)

-۲۰

گزینه «۳»، مصراعی از یک دوبیتی است (با هجای کوتاه آغاز شده است). وزن

گزینه‌های دیگر «لا حول ولا قوة آلا بالله» است و هر مصراع با هجای بلند آغاز شده است.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۸۷)

(مریم شمیرانی)

-۱۱

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: نکته‌ای ← «همزه» واج میانجی / گزینه «۳»: پارسایان ← «ی» واج میانجی / گزینه «۴»: بندگی ← «گ» واج میانجی (فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۹۱)

(محمد رضا ر McNamara)

-۱۲

الگوی واژه «شکسته» و گزینه «۴»: بن ماضی + س ← صفت وندی

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «چنبره» اسم است.

گزینه «۲»: «تمایه»: بن مضارع (نمای) + (وند)

گزینه «۳»: «آرای» (بن مضارع) + (وند)

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۸۷)

(محمد رضا R McNamara)

-۱۳

رابطه معنایی بیان شده در گزینه «۲»، ترادف می‌باشد نه تناسب.

(فارسی ۲، لغت، صفحه ۸۷)

(مریم شمیرانی)

-۱۴

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۲»، رهایی از دلبستگی‌های مادی و رسیدن به اوج کمال و معنویت است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: تا از کار جهان صدمه ندیده‌ای، چاره‌ای کن.

گزینه «۳»: مانع تو در وصال یار بتپرستی و غفلت است که هرگز از آن‌ها رها نشده.

گزینه «۴»: به امید رسیدن به یار، هر لحظه بتی می‌سازم.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۸۶)

(محمد رضا R McNamara)

-۱۵

مفهوم مشترک میان بیت صورت سؤال و بیت‌های «ج، ه» چنین است: «عاشقان حقیقی، محروم اسراری هستند که واسلان در راه خطر عشق از آن آگاهاند.»

مفاهیم ایات دیگر:

بیت «الف»: شرح غم عشق پایانی ندارد.

بیت «ب»: آن که جنگاوری می‌کند، جان خود را به خطر می‌اندازد، اما او که فرار می‌کند، لشکری را به فنا می‌سپارد.

بیت «د»: به جز عشق یار، همه چیز فانی است.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۸۶)

(مهدوی افروزه)

-۲۶

در گزینهٔ «۴»، «ماهی-شلوار-پیراهن» با هم تناسب ندارند، اما کلمات سایر گزینه‌ها از نظر مفهوم با یک دیگر تناسب دارند.

(درک مطلب و مفهوم)

(سید محمدعلی مرتفوی)

-۲۷

ترجمه: «لین»: نرمی استخوان بیماری‌ای است که ممکن است سبب شکستگی استخوان شود، آن ناشی از کمود ویتامین د است!

(درک مطلب و مفهوم)

(رویشلن ابراهیمی)

-۲۸

فعل «قل: بگو» فعل امر است و کلمهٔ «الحق» مفعول است. در سایر گزینه‌ها مفعول داریم، ولی فعل امر نداریم.

(انواع بملات)

(سید محمدعلی مرتفوی)

-۲۹

ترجمهٔ صورت سؤال: «عبارتی را مشخص کن که در آن، فاعل توصیف می‌شود»

گزینهٔ «۳»، «مُهاجِم» فاعل برای فعل «جاء» است، از طرفی اسم نکره‌ای است که پس از آن فعل «قد سجَّل» برای توصیف آمده است.

(قواعد اسم)

(فاطمه منصوریان)

-۳۰

در این گزینه، «رجل» اسم نکره‌ای است که جملهٔ فعلیهٔ «يعرف» آن را توصیف کرده است.

تشريح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ «۱»: «قرضاً» اسم نکره است که «حسناً» آن را توصیف کرده، اما صفت مفرد است، نه جمله.

گزینهٔ «۳»: «شجرة» اسم نکره است که «باسقة» آن را توصیف کرده، اما صفت مفرد است، نه جمله.

گزینهٔ «۴»: «مُسْخَرَةً» اسم نکره است، اما هیچ کلمه‌ای برای توصیف آن نیامده است.

(قواعد اسم)

(فاطمه منصوریان)

-۲۱

«يجب أن يكون»: باید باشد / «الحوار»: گفت و گو / «بهدف الوصول»: با هدف دست‌یابی / «إلى الحقيقة»: به حقیقت / «ليس»: نه، نیست / «الانتصار»: پیروزی / «للنفس»: برای خود / «أثبات»: اثبات / «أن»: این که / «نظري»: دیدگاه من / «على حق»: درست است

(ترجمه)

(سید محمدعلی مرتفوی)

-۲۲

«إذا»: هرگاه / أراد: (در اینجا) بخواهد / «سعادة عبده»: خوشبختی بندۀ خود / «ألهامه»: (در اینجا) به او الهام می‌کند / «قلة الكلام»: کم‌حرفی / «قلة الطعام»: کم‌غذایی

(ترجمه)

(فاطمه منصوریان)

-۲۳

فعل ماضی + فعل مضارع = ماضی استمراری / فعل ماضی + فعل ماضی = ماضی بعید

به جز گزینهٔ «۳» که ماضی بعید است، سایر گزینه‌ها به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شوند.

(نعمت الله مقصودی - بوشهر)

-۲۴

«يساعد» فعل مضارعی است که بعد از فعل ماضی «وجدت» آمده و باید به صورت ماضی استمراری ترجمه شود (کمک می‌کرد)، علاوه بر آن، نقش «ترجمة» نیز مجرور به حرف جر است.

(ترجمه - تمیل نموی)

(رویشلن ابراهیمی)

-۲۵

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» دلالت بر این مطلب دارند که انسان با حرف زدن شناخته می‌شود و در نتیجه انسان گویا در زیر زبانش پنهان است که عبارت عربی صورت سؤال هم بر همین مفهوم دلالت می‌کند.

در حالی که گزینهٔ «۴» بر «آموختن و عبرت‌گیری از حوادث روزگار» دلالت می‌کند.

(درک مطلب و مفهوم)

(کتاب یامع)

-۳۶

با توجه به متن ما به برگزیدن راه مهربانی در «ارتباطات اجتماعی» فرمان داده شده‌ایم.

(درک مطلب و مفهوم)

(کتاب یامع)

-۳۷

ترجمه عبارت: «روش مدارا و مهربانی فقط در برابر ضعیفان به ما سود می‌رساند!» طبق متن نادرست است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «مهربانی قدرمند همیشه علامتی برای خوبی و کرامتش نیست!» (خط آخر متن)

گزینه «۳»: «بعضی اوقات مهربانی، فریب دشمن است که آن را برمی‌گزیند تا ما را فریب دهد!» (خط آخر متن)

گزینه «۴»: «مهربانی گاهی اوقات سمی کشنده می‌شود که انسان را می‌کشد!» کاملاً درست است.

(درک مطلب و مفهوم)

(کتاب یامع)

-۳۸

با توجه به متن، وقتی دانستیم که آن در مخاطب مؤثر است باید از روش مهر و محبت استفاده کنیم!

تشریح گزینه‌های دیگر

در گزینه «۱»: «زمانی که از این خوی متاثر (تأثیرپذیر) شویم!» در گزینه «۲»: «هنگامی که خواستیم ضعیفی را شکار کنیم!» و در گزینه «۴»:

«زمانی که با نیرومندی رویرو شویم و از او بترسمیم!» طبق متن نادرست است.

(درک مطلب و مفهوم)

(کتاب یامع)

-۳۹

ترجمه عبارت: «با مهربانی کردن (خوش زبانی)، مار (افعی) از لانه‌اش بیرون می‌آید!»

تشریح گزینه‌های دیگر

در گزینه «۲»: «گاهی خشونت کاری را انجام می‌دهد که مهربانی انجام نمی‌دهد!» نادرست است.

در گزینه «۳»: «مؤمن با مؤمنان مهربان و با کافران تند است!» که با متن داده شده ارتباط ندارد.

در گزینه «۴»: «پاییند بمهربانی و ترک خشونت باش، چون که آن ضرر و زیان است!» نادرست است.

(درک مطلب و مفهوم)

(کتاب یامع)

-۴۰

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «المَفْعُول» صحیح است. در جمله‌ی «هرکس آن را وسیله‌ای

بگیرد!»، هم «آن» (ضمیر چسبیده) و هم «وسیله» مفعول به حساب می‌آیند. / گزینه «۲»: «جواب الشرط» صحیح است، «اتَّحدَ» فعل شرط

است. / گزینه «۴»: «مضاف الیه» صحیح است، نه مفعول.

(تملیل صرفی و نوی)

(کتاب یامع)

-۳۱

«أَذْعُ»: (فعل أمر) فرا بخوان/ «إلى سَبِيلٍ»: به راه/ «رِبْك»: پروردگارت/ «بِالْحِكْمَةِ»: با دانش/ «الْمُؤْعَظَةُ الْحَسَنَةُ»: اندرز نیکو ← حذف گزینه‌های ۱ و ۴/ «جَادِلُهُمْ»: (فعل امر) با آنان گفت و گو کن/ «بِالْأَتَى»: به [شیوه ای] که / «أَحْسَنْ»: (اسم تفضیل) بهتر است. ← حذف گزینه «۲» (ترجمه)

(کتاب یامع)

-۳۲

ترجمه درست عبارت: «خطناک‌ترین چیزی که ممکن است انسان در آن بیفتد»

(ترجمه)

(کتاب یامع)

-۳۳

عبارت گزینه «۲» و عبارت عربی صورت سوال (هرکس قبل از سخن گفتن بیندیشد، از اشتباه در امان می‌ماند!) متناسب هستند. (هردو می‌گویند اول فکر کن سپس حرف بزن!)

ترجمه گزینه «۳»: «هرگاه عقل کامل شود، سخن کم می‌شود!» (درک مطلب و مفهوم)

(کتاب یامع)

-۳۴

ترجمه عبارت: «هرکس سخن‌نم باشد، دوستی شنونده را بیشتر کسب می‌کند!»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: در اشتباه نمی‌افتد کسی که درباره‌ی چیزی که نسبت به آن آگاهی ندارد، صحبت می‌کند!

گزینه «۲»: بیندیش سپس سخن بگو تا این که از لغزش در امان نباشی! (صحیح ← حتی تسلیم: در امان باشی)

گزینه «۳»: خوشابه حال کسی که مردم از زیانش می‌ترسند! (صحیح ← لا یخاف: نمی‌ترسند)

(درک مطلب و مفهوم)

(کتاب یامع)

-۳۵

ترجمه صورت سوال: گزینه‌ای را مشخص کن که در آن، دو فعل مجھول هست.

در گزینه «۴»، دو فعل «تُرْتَعْ» و «لَا يُسْمَعْ» مجھول هستند. در گزینه «۲» یک فعل مجھول «أَنْزَلَ» و «يُفَرَّقَ» به کار رفته است و در گزینه «۳»، هیچ فعل مجھولی نیامده است.

(انواع بملات)

ترجمه متن درک مطلب:

با لبخندت در معاشرت خود، هر آن‌چه را می‌خواهی بخواه. زیرا آن بهتر از خشونت و عصبانیت است. مهربانی همانند جادو در دل‌ها تأثیر می‌گذارد و وضعیتها را تغییر می‌دهد. پس هر کس آن (مهربانی) را وسیله‌ای برگزیند می‌تواند سخت‌ترین مشکلات را هموار سازد و به آن چه می‌خواهد نائل شود. انسان مهربان در معاشرت خود با افراد کشورش می‌تواند بر عقل‌ها چیره شود. و منظور ما از این سخن این نیست که انسان در تمامی حالات نرم خو باشد. این خوی در کارهای سیاسی نیاز به تفکر و دوراندیشی بیشتری دارد. زیرا انسان نیرومند و قوی گاهی لبخند می‌زند تا ضعیف را شکار کند!

(مبوبه ابتسام)

-۴۶

براساس تدبیر حکیمانه خداوند، امیرالمؤمنین (ع) و امامان معصوم از نسل ایشان جانشینی رسول خدا (ص) را بر عهده داشتند. هشدار خداوند بر مردم زمان پیامبر (ص) در عبارت «فان مات او قُتِلَ ...» آمده است.

(درس ۷، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

(فیروز نژادنیف- تبریز)

-۴۷

یکی از نتایج ارائه الگوهای نامناسب این بود که افرادی که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی دور بودند، به جایگاه برجسته رسیدند.

(درس ۷، صفحه ۹۹)

(مرتضی محسنی کیمی)

-۴۸

اگر تحول معنوی و فرهنگی ایجاد شده در عصر پیامبر (ص) و دو میراث گران قدر آن حضرت- قرآن کریم و ائمه اطهار (ثقلین) نبود، جز نامی از اسلام باقی نماند و علت فراهم آمدن زمینه مناسب برای جاعلان حدیث، ممنوعیت از نوشتن احادیث، یکی از چالش‌های عصر امامان (ع) بود و راه مطمئن برای دسترسی به اصل حدیث که مصون از تحریف باشد، تمسک به اهل بیت (ع) است.

(درس ۷، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

(فیروز نژادنیف- تبریز)

-۴۹

امیرالمؤمنین (ع) می‌فرمایند: این مطلب قلب انسان را به درد می‌آورد که آن‌ها در مسیر باطل خود این چنین متحددند و شما در راه حق این‌گونه متفرق و پراکنده‌اید.

(درس ۷، صفحه ۹۶)

(سیداحسان هنری)

-۵۰

آشکار ساختن رهنمودهای کتاب آسمانی، قرآن کریم، مرتبط با تعلیم و تفسیر قرآن کریم از اقدامات مرجعیت دینی امامان (ع) است.

(درس ۸، صفحه ۱۰۱)

دین و زندگی (۲)

-۴۱

(مامد دورانی)

جنگ صفين، پس از رحلت رسول اکرم (ص) و میان معاویه و حضرت علی (ع) رخ داد.

(درس ۷، صفحه ۹۵)

-۴۲

(مامد دورانی)

معاویه، خلافت پیامبر (ص) را به سلطنت تبدیل کرد.

(درس ۷، صفحه ۹۵)

-۴۳

(مامد دورانی)

معاویه، پرسش یزید را جانشین خود کرده بود و یزید آشکارا احکام اسلامی را نقض می‌کرد.

(درس ۷، صفحه ۹۶)

-۴۴

(ویبره لاغزی)

ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر (ص) مقدمه‌ای بود برای این‌که برخی علمای وابسته به بنی امیه و بنی عباس از موقعیت برکت‌وار امام معصوم استفاده کردند و مطابق با افکار موافق منافع قدرتمدان، به تفسیر و تعلیم آیات قرآن می‌پرداختند.

(درس ۷، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

-۴۵

(فیروز نژادنیف- تبریز)

مصدق «سیجزی الله الشّاکرین» کسانی هستند که با پیروی از امامان از مسیری که پیامبر (ص) برنامه‌ریزی کرده بود، خارج نشدند.

(درس ۷، صفحه ۹۵)

(ویدئو کاغذی)

-۵۶

حضرت علی (ع) می‌فرمایند: «در صورتی می‌توانید راه رستگاری را تشخیص دهید که ابتدا پشت‌کنندگان به صراط مستقیم را شناسایی کنید و آن‌گاه می‌توانید پیرو قرآن باشید که فراموش‌کنندگان قرآن را بشناسید.»

(درس ۸، صفحه ۱۰۷)

(فاطمه دورانی)

-۵۷

امیرالمؤمنین (ع)، مردم را به سمت کسانی که در دین اختلاف ندارند سوق می‌دهد که مصدق آنان، اهل بیت (ع) هستند.

(درس ۸، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

(فاطمه دورانی)

-۵۸

امیرالمؤمنین علی (ع) با روشن‌بینی و درک عمیق‌شان از نتیجه رفتارها و وقایع، آینده نابسامان جامعه اسلامی را پیش‌بینی کردند.

(درس ۸، صفحه ۱۰۷)

(سیداحسان هنری)

-۵۹

جعل احادیث توسط کعب الاجبارها سبب آن شد که مطالب و سخنان جعلی به کتاب‌های تاریخی و تفسیری راه یافت و سبب گمراهی بسیاری از مسلمانان شد.

(درس ۸، صفحه ۹۸)

(سیداحسان هنری)

-۶۰

امیرالمؤمنین در سخنرانی‌های متعدد بارها مسلمانان را نسبت به ضعف و سستی‌شان در مبارزه با حکومت بنی‌امیه بیم می‌داد.

(درس ۸، صفحه ۹۶)

(فیروز نژادنیف- تبریز)

-۵۱

حضرت علی (ع) آینده سریعی از دستورات امام و اختلاف و تفرقه میان مسلمانان را که موجب سوار شدن بنی‌امیه بر تخت سلطنت بود، می‌دید و آنان را از چنین روزی بیم می‌داد که در حکومت بنی‌امیه، دو دسته بگریند: دسته‌ای بر دین خود که آن را از دست داده‌اند و دسته‌ای برای دنیا خود که به آن نرسیده‌اند.

(درس ۸، صفحه ۹۶)

(سیداحسان هنری)

-۵۲

ثمره حضور سازنده اهل بیت، فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار (ع) است.

(درس ۸، صفحه ۱۰۸)

(مرتضی محسن‌کبیر)

-۵۳

امام علی (ع) در پیش‌بینی خود از سرنوشت و آینده نابسامان جامعه اسلامی می‌فرمایند: «... نزد مردم آن زمان، کالایی کم‌بهتر از قرآن نیست، وقتی که بخواهد به درستی خوانده شود و کالایی رایج‌تر و فراوان‌تر از آن نیست، آن‌گاه که بخواهد به صورت وارونه و به نفع دنیا طلبان معناش کنند.»

(درس ۸، صفحه ۱۰۷)

(ویدئو کاغذی)

-۵۴

امام بزرگوار در هر فرصتی که به دست می‌آوردند، معارف این کتاب آسمانی را بیان می‌کردند و رهنماوهای آن را آشکار می‌ساختند و در نتیجه این اقدام، مشتاقان معارف قرآنی توانستند از معارف قرآن بهره ببرند.

(درس ۸، صفحه ۱۰۸)

(فیروز نژادنیف- تبریز)

-۵۵

با گسترش سرزمین‌های اسلامی، سؤال‌های مختلفی در زمینه‌های احکام، اخلاق، افکار و نظام کشورداری پدید آمد. امامان به دور از انزوا و گوشه‌گیری و با حضور سازنده و فعال، با تکیه بر علم الهی خود، درباره همه این مسائل اظهارنظر می‌کردند.

(درس ۸، صفحه ۱۰۸)

(نرا باران طلب)

-۶۶

ترجمه جمله: «دانشآموزان یاد می‌گیرند تا در موقع اورژانسی مانند زلزله تهران اقدامات مناسبی انجام دهند.»

(۲) اورژانسی

(۱) غیرضروری

(۴) داخلی، اهلی

(۳) پیش‌گویانه

(واژگان)

(عبدالرشید شفیعی)

-۶۷

(۲) احساس کردن

(۱) خسته کردن

(۴) کشیدن

(۳) اتفاق افتادن

(کلوز تست)

(عبدالرشید شفیعی)

-۶۸

(۲) به صورت شفاهی

(۱) به ندرت

(کلوز تست)

(۴) به شکل وحشیانه

(۳) با دقت

(عبدالرشید شفیعی)

-۶۹

(۲) به صورت روان

(۱) به طور صحیح

(کلوز تست)

(۴) معمولاً

(۳) سرانجام

(عبدالرشید شفیعی)

-۷۰

(۲) سیاره

(۱) مشکل

(کلوز تست)

(۴) عضو

(۳) سؤال

(میرحسین؛ احمدی)

زبان انگلیسی (۲)

-۶۱

ترجمه جمله: «به یاد نمی‌آورم کی سیمون و من دوستی نزدیکمان را آغاز کردیم. چه مدت است که بهترین دوست را می‌شناسی؟» در جمله‌های پرسشی بعد از کلمات سوالی مثل "where" ابتدا باید از فعل کمکی مناسب استفاده کنیم. الگوی صحیح جمله‌های پرسشی فقط در گزینه «۴» به درستی رعایت شده است.

(گرامر)

(علی شکوهی)

-۶۲

ترجمه جمله: «من یخجالم را به مدت طولانی تمیز نکرده‌ام.» دو کلمه "since" به معنی «از» و "for" به معنی «بهم مدت» از مهم‌ترین نشانه‌های حال کامل هستند. "since" به شروع یک زمان و "for" به طول زمان اشاره دارند. به ترجمه جمله و گزینه‌ها دقت کنید.

(گرامر)

(علی شکوهی)

-۶۳

ترجمه جمله: «من هرگز صبح بعد از ساعت ۱۰ بیدار نمی‌شوم.»

(۱) رشد کردن (۲) برداشت

(۳) بلند شدن، بیدار شدن (۴) ترک کردن

نکته: "get up" فعل دو کلمه‌ای به معنی «بیدار شدن» است.

(گرامر)

(رفایسا لار)

-۶۴

ترجمه جمله: «او هنوز کتاب من را پس نداده است.»

بعد از فعل کمکی "has" باید از شکل سوم فعل یعنی "given back" استفاده کنیم. از طرفی جمله منفی است، پس "yet" باید در آخر جمله قرار گیرد.

(گرامر)

(میرحسین؛ احمدی)

-۶۵

ترجمه جمله: «آلکس از زمانی که از بیمارستان مرخص شد، دوباره از یک اختلال ذهنی رنج برده است.»

(۱) علاقه (۲) موفقیت

(۳) هرم (۴) اختلال

(واژگان)

<p>(پوخار مؤمنی)</p> <p>ترجمه جمله: «متن اساساً دربارهٔ لثوون هوک است.»</p> <p>(درک مطلب)</p> <hr/>	<p>-۷۶</p>	<p>(عبدالرشید شفیعی)</p> <p>۳) دادن</p> <p>۴) رها کردن</p> <p>(کلوزر تست)</p> <hr/>	<p>-۷۱</p>
<p>(پوخار مؤمنی)</p> <p>ترجمه جمله: «شاید قبل از لثوون هوک، هیچ کس میکروبها و باکتری‌ها را ندیده بود.»</p> <p>(درک مطلب)</p> <hr/>	<p>-۷۷</p>	<p>(میبیلله سعارت)</p> <p>ما اساساً از طریق آثار هنری (چیزهای) زیادی دربارهٔ زمان‌های ماقبل تاریخ یاد گرفته‌ایم.»</p> <p>(درک مطلب)</p> <hr/>	<p>-۷۲</p>
<p>(پوخار مؤمنی)</p> <p>ترجمه جمله: «موجودات کوچک زنده حتی در یک قطره‌ی آب باران هم می‌توانند زیادی دارند، چون آن‌ها ممکن است اطلاعاتی دربارهٔ رسوم جوامع گذشته فراهم پیدا شوند.»</p> <p>(درک مطلب)</p> <hr/>	<p>-۷۸</p>	<p>(میبیلله سعارت)</p> <p>نقاشی‌ها و آثار هنری بر جا مانده از زمان‌های قدیم برای ما ارزش زیادی دارند، چون آن‌ها ممکن است اطلاعاتی دربارهٔ رسوم جوامع گذشته فراهم آورند.</p> <p>(درک مطلب)</p> <hr/>	<p>-۷۳</p>
<p>(پوخار مؤمنی)</p> <p>ترجمه جمله: «واژه خط‌کشیده‌شدهٔ "spare" از نظر معنی به "ازاد" نزدیک‌ترین است.»</p> <p>(درک مطلب)</p> <hr/>	<p>-۷۹</p>	<p>(میبیلله سعارت)</p> <p>کلمه "goals" که در خط هشتم زیر آن خط کشیده شده است از نظر معنی به "اهداف" نزدیک‌ترین است.</p> <p>(درک مطلب)</p> <hr/>	<p>-۷۴</p>
<p>(پوخار مؤمنی)</p> <p>ترجمه جمله: «شغل اصلی لثوون هوک خرید و فروش منسوجات بود.»</p> <p>(درک مطلب)</p> <hr/>	<p>-۸۰</p>	<p>(میبیلله سعارت)</p> <p>کدام‌یک از موارد زیر از نقاشی‌ها حمایت نمی‌کند؟»</p> <p>(درک مطلب)</p> <hr/>	<p>-۷۵</p>

زمین‌شناسی

- ۸۵ (روزبه اسماقیان)
مغزه نمونه‌های سنگی است که از داخل گمانه‌های اکتشافی (به منظور بررسی خصوصیات فیزیکی و مکانیکی سنگ یا خاک) برداشت می‌شود.
- (زمین‌شناسی، صفحه ۷۶)
- ۸۶ (زهرا مهرابی)
اندازه ذرات خاک‌های درشت‌دانه مانند ماسه و شن بزرگ‌تر از 0.075 میلی‌متر است. در بخش زیرا ساس که به عنوان لایه زهکش عمل می‌کند از مخلوط شن و ماسه یا سنگ شکسته استفاده می‌شود.
- (زمین‌شناسی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)
- ۸۷ (روزبه اسماقیان)
در حالت کلی دو نوع دره وجود دارد: **U** شکل و **V** شکل.
در دره‌های **U** شکل به دلیل کمتر بودن رسوبات مقاومت دیواره‌ها بیشتر است و بنابراین برای احداث پل محل مناسب‌تری است.
- (زمین‌شناسی، صفحه ۶۹)
- ۸۸ (روزبه اسماقیان)
گایپیون‌ها تورهای سیمی شکلی هستند که از آن‌ها در پایدارسازی دامنه‌ها استفاده می‌شود.
- (زمین‌شناسی، صفحه ۷۸)
- ۸۹ (سراسری قارچ از کشور ۹۶)
رس‌ها به علت ریز بودن منافذشان نفوذپذیری بسیار اندکی دارند و آب از آن‌ها عبور نمی‌کند. در نتیجه می‌توانند به عنوان یک عایق رطوبتی عمل کنند. از این رو با وارد شدن فشار و جذب کمی آب نفوذناپذیر می‌شوند و برای ساخت سدهای خاکی مناسب می‌شوند.
- (زمین‌شناسی، صفحه ۸۰)
- ۹۰ (شکیبا کریمی)
ذرات تشکیل‌دهنده خاک این منطقه جزء خاک‌های دانه‌ریز مانند رس و لای هستند (دارای قطر کمتر از 0.075 میلی‌متر).
اگر رطوبت در این خاک‌ها از حد خاصی بیشتر شود پس از مدتی حالتی خمیری به خود می‌گیرند و روان می‌شوند. در نتیجه احتمال روان شدن و لغزش را بیشتر می‌کنند. که این حالت در ماه‌های پر باران مانند بهمن‌ماه بیشتر دیده خواهد شد.
- (زمین‌شناسی، صفحه ۸۰)
- ۸۱ (بهزاد سلطانی)
زیرسازی از دو بخش زیر اساس و اساس روسازی و از دو بخش آستر و رویه تشکیل شده است. در جاده‌سازی در بخش زیر اساس که به عنوان لایه زهکش عمل می‌کند، از مخلوط شن و ماسه یا سنگ شکسته استفاده می‌شود.
- (زمین‌شناسی، صفحه ۸۱)
- ۸۲ (لیلی نظیف)
محور تونل حفر شده در این منطقه عمود بر لایه‌بندی است و تونل پایداری مطلوبی خواهد داشت. در ضمن تونل در سنگ‌هایی از یک جنس حفر شده است (ماسه‌سنگ). یعنی تنوع لایه‌ها از لحاظ جنس محدود است. در نتیجه پایداری بیشتری خواهد داشت.
بررسی گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: در این منطقه محور تونل موازی با لایه‌بندی است، از آن‌جا که تونل در یک یا چند لایه محدود حفر شده، در صورت وجود سنگ‌های نامقاوم با وجود درز و شکستگی، تونل فرو خواهد ریخت.
گزینه «۳»: در سنگ‌های آهکی این منطقه فقط درز دیده می‌شود. با گذشت زمان و نفوذ بیشتر آب، لایه‌ها مقاومت کمتری پیدا می‌کنند و باعث ریزش دیواره‌های تونل خواهند شد.
گزینه «۴»: گسل‌های موجود در این منطقه امکان ریزش را فراهم می‌کنند و همچنین باعث پیشرفت سرعت نفوذ آب به سنگ‌ها و ناپایداری دیواره‌های تونل خواهند شد.
- (زمین‌شناسی، صفحه ۷۵)
- ۸۳ (بهزاد سلطانی)
غارها فضاهای زیرزمینی بزرگ‌تر از تونل‌ها هستند که از آن‌ها برای ایجاد تأسیسات زیرزمینی مانند نیروگاه‌ها، ایستگاه‌های مترو، ذخیره نفت و غیره استفاده می‌شود.
- (زمین‌شناسی، صفحه ۷۵)
- ۸۴ (زهرا مهرابی)
مقاومت انواع سنگ‌ها در برابر تنش‌های وارد، متفاوت است. سنگ‌های آذرین، می‌توانند تکیه‌گاه مناسبی برای سازه‌ها باشند. سنگ آهک ضخیم‌لایه، که قادر حفرات انحلالی باشد، پی و تکیه‌گاه خوبی برای احداث سازه است.
* گابرو نوعی سنگ آذرین می‌باشد.
- (زمین‌شناسی، صفحه ۷۲)

(نیما سلطانی)

-۹۴

در این تست ابتدا باید $\sin$ را به $\cos$ تبدیل کنیم و یا برعکس. برای تبدیل می‌دانیم که:

$$\begin{cases} \text{تبدیل } \cos \text{ به } \sin: \cos \alpha = \sin\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) \\ \text{تبدیل } \sin \text{ به } \cos: \cos \alpha = \sin\left(\frac{\pi}{2} + \alpha\right) \end{cases}$$

در حل از تبدیل $\cos$ به $\sin$ استفاده می‌کنیم.

$$\cos\left(\frac{\pi}{4} - 3x\right) = \sin\left(\frac{\pi}{2} - \left(\frac{\pi}{4} - 3x\right)\right)$$

$$\Rightarrow \cos\left(\frac{\pi}{4} - 3x\right) = \sin\left(\frac{\pi}{4} + 3x\right) \quad (1)$$

یا

$$\Rightarrow \cos\left(\frac{\pi}{4} - 3x\right) = \sin\left(\frac{\pi}{2} + \frac{\pi}{4} - 3x\right)$$

$$\cos\left(\frac{\pi}{4} - 3x\right) = \sin\left(\frac{3\pi}{4} - 3x\right) \quad (2)$$

$$\cos\left(\frac{\pi}{4} - 3x\right) \text{ را به جای } \sin\left(\frac{\pi}{4} + 3x\right) \text{ در صورت سؤال قرار}$$

می‌دهیم، داریم:

$$\sin\left(x + \frac{3\pi}{4}\right) = \sin\left(\frac{\pi}{4} + 3x\right) \Rightarrow x + \frac{3\pi}{4} = \frac{\pi}{4} + 3x$$

$$\Rightarrow 2x = \frac{\pi}{4} \Rightarrow x_1 = \frac{\pi}{16}$$

$$\cos\left(\frac{\pi}{4} - 3x\right) \text{ را به جای } \sin\left(\frac{3\pi}{4} - 3x\right) \text{ در صورت سؤال قرار}$$

می‌دهیم و داریم:

$$\sin\left(x + \frac{3\pi}{4}\right) = \sin\left(\frac{3\pi}{4} - 3x\right) \Rightarrow x + \frac{3\pi}{4} = \frac{3\pi}{4} - 3x$$

$$\Rightarrow 4x = \frac{3\pi}{4} \Rightarrow x_2 = \frac{3\pi}{16} \Rightarrow x_1 + x_2 = \frac{5\pi}{16}$$

(ریاضی ۲، روابط تکمیلی بین نسبت‌های مثلثاتی، صفحه‌های ۷۹ تا ۷۷)

(ریاضی مشتقی نهم)

-۹۵

$$\left(\frac{\pi}{2}, 0\right) \in f \Rightarrow f\left(\frac{\pi}{2}\right) = 0 \Rightarrow a \sin\left(\frac{\pi}{2} + b\right) = 0$$

$$\Rightarrow \frac{\pi}{2} \text{ مضرب فردی از } b$$

 $-\pi \leq b \leq \pi$

با توجه به:

و از طرفی با توجه شکل نمودار $y=\sin x$ به اندازه $\frac{\pi}{2}$ به سمت چپ

$$b = \frac{\pi}{2} : \text{ انتقال داده شده است. پس:}$$

$$\frac{b = \frac{\pi}{2}}{(0, 2) \in f \Rightarrow f(0) = 2 \Rightarrow a \sin \frac{\pi}{2} = 2 \Rightarrow a = 2}$$

ریاضی (۲)

-۹۱

(نیما سلطانی)

$$\cos 200^\circ = \cos(270^\circ - 70^\circ) = -\sin 70^\circ = -\frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\tan(340^\circ) = \tan(270^\circ + 70^\circ) = -\cot 70^\circ = -\frac{\cos 70^\circ}{\sin 70^\circ}$$

$$= -\frac{0/\frac{3\pi}{4}}{0/\frac{\pi}{4}} \simeq -\frac{0}{0/36}$$

$$\cos 200^\circ + \tan(340^\circ) = -\frac{0}{0/36} = -1/3$$

(ریاضی ۲، روابط تکمیلی بین نسبت‌های مثلثاتی، صفحه‌های ۷۹ تا ۷۷)

(حسن تهامی)

-۹۲

$$\sin x + \cos x = A \xrightarrow{\text{طرفین به توان ۲}} (\sin x + \cos x)^2 = A^2$$

$$\Rightarrow \sin^2 x + \cos^2 x + 2 \sin x \cos x = A^2$$

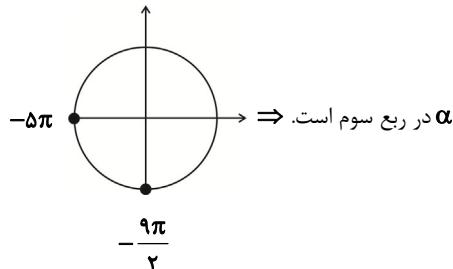
$$\Rightarrow A^2 = 1 + 2 \times \left(-\frac{1}{4}\right) = \frac{1}{2} \Rightarrow A = \pm \frac{\sqrt{2}}{2}$$

از آن جایی که در فاصله $\frac{3\pi}{4} < x < \pi$ بزرگتر از $|\sin x| > |\cos x|$ است، لذا حاصل A منفی می‌شود پس جواب $A = -\frac{\sqrt{2}}{2}$ می‌باشد.

(ریاضی ۲، روابط تکمیلی بین نسبت‌های مثلثاتی، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۵)

(نیما سلطانی)

-۹۳

α در ربع سوم است.

$$A = -\cos \alpha + \sin \alpha + (\cos \alpha)(-\sin \alpha)$$

$$\Rightarrow A = -\cos \alpha + \sin \alpha - \sin \alpha \cos \alpha$$

$$\cot \alpha = \frac{4}{3}, -5\pi < \alpha < -\frac{9\pi}{2}$$

$$1 + \cot^2 \alpha = \frac{1}{\sin^2 \alpha} \Rightarrow 1 + \frac{16}{9} = \frac{1}{\sin^2 \alpha}$$

$$\Rightarrow \sin^2 \alpha = \frac{9}{25} \Rightarrow \sin \alpha = \pm \frac{3}{5} \xrightarrow[\text{در ربع سوم}]{\sin \alpha < 0} \sin \alpha = -\frac{3}{5}$$

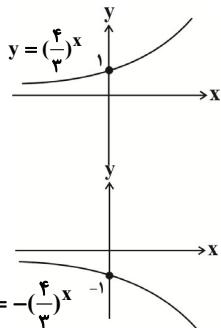
$$\Rightarrow \cos^2 \alpha = 1 - \sin^2 \alpha = 1 - \frac{9}{25} = \frac{16}{25} \Rightarrow \cos \alpha = \pm \frac{4}{5}$$

$$\Rightarrow \cos \alpha = -\frac{4}{5}$$

$$\Rightarrow A = -\left(-\frac{4}{5}\right) + \left(-\frac{3}{5}\right) - \left(-\frac{3}{5}\right)\left(-\frac{4}{5}\right) = \left(\frac{4}{5} - \frac{3}{5}\right) - \frac{12}{25}$$

$$\Rightarrow A = -\frac{7}{25} = -0.28$$

(ریاضی ۲، روابط تکمیلی بین نسبت‌های مثلثاتی، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۵)

(ریاضی ۲، تابع نمایی و ویژگی‌های آن، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۴)

گواه

(کتاب آبی)

-۱۰۱

زاویه 82° در ناحیه اول و سینوس در آن مثبت است پس $\sin 82^\circ > 0$.
 زاویه 171° در ناحیه دوم و کتانی در آن منفی است پس $\tan 171^\circ < 0$.
 زاویه 262° در ناحیه سوم و کسینوس در آن منفی است پس $\cos 262^\circ < 0$.
 زاویه 279° در ناحیه چهارم و کتانی در آن منفی است پس $\cot 279^\circ < 0$.

(ریاضی ۲، روابط تکمیلی بین نسبت‌های مثلثاتی، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹)

(کتاب آبی)

-۱۰۲

$$\text{با استفاده از اتحاد } \cot^2 \alpha + 1 = \csc^2 \alpha \text{ داشت:}$$

$$x = \frac{2}{\sin \alpha} \Rightarrow 9x^2 = 9 \left(\frac{4}{\sin^2 \alpha} \right) = 36 \left(\frac{1}{\sin^2 \alpha} \right)$$

$$= 36(1 + \cot^2 \alpha) = 36 \left(1 + \frac{y^2}{9} \right) = 36 + 4y^2$$

(ریاضی ۲، روابط تکمیلی بین نسبت‌های مثلثاتی، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹)

(کتاب آبی)

-۱۰۳

$$\cos \theta + \cos(\pi - \theta) = \cos \theta - \cos \theta = 0 \quad \text{گزینه (۱):}$$

$$\sin(\pi - \theta) = \sin \theta \quad \text{گزینه (۲):}$$

$$\sin \pi - \sin \theta = 0 - \sin \theta = -\sin \theta \Rightarrow \sin(\pi - \theta) \neq \sin \pi - \sin \theta \quad \text{گزینه (۳):}$$

$$\cos^2(\frac{\pi}{4} - \theta) + \cos^2 \theta = \sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1 \quad \text{گزینه (۴):}$$

$$\cos(\pi + \theta) + \sin(\frac{\pi}{2} + \theta) = -\cos \theta + \cos \theta = 0 \quad \text{گزینه (۵):}$$

(ریاضی ۲، روابط تکمیلی بین نسبت‌های مثلثاتی، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۷)

(کتاب آبی)

-۱۰۴

$$\cos \frac{2\pi}{3} = \cos(\pi - \frac{\pi}{3}) = -\cos \frac{\pi}{3} = -\frac{1}{2}$$

$$2 \cos^2(\frac{2\pi}{3}) - 1 = 2(-\frac{1}{2})^2 - 1 = \frac{1}{2} - 1 = -\frac{1}{2}$$

با محاسبه گزینه‌ها:

$$\cos 210^\circ = \cos(180^\circ + 30^\circ) = -\cos 30^\circ = -\frac{\sqrt{3}}{2} \quad \text{گزینه (۱):}$$

$$-\sin 210^\circ = -\sin(180^\circ + 30^\circ) = \sin 30^\circ = \frac{1}{2} \quad \text{گزینه (۲):}$$

$$\cos 240^\circ = \cos(180^\circ + 60^\circ) = -\cos 60^\circ = -\frac{1}{2} \quad \text{گزینه (۳):}$$

$$f(x) = 2 \sin(x + \frac{\pi}{3}) = 2 \cos x \Rightarrow f(\frac{\pi}{3}) = 2 \times \frac{1}{2} = 1$$

(ریاضی ۲، تابع مثلثاتی، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

(مهدی بهیرابی)

-۹۶

اگر $a < 1$ و $a^x < a^y$ آنگاه $x > y$ است. بنابراین:

$$0 < \frac{1}{3} < 1, (\frac{1}{3})^{5-x} < (\frac{1}{3})^{2x+1} \Rightarrow 2x+1 < 5-x$$

$$\Rightarrow 3x < 4 \Rightarrow x < \frac{4}{3}$$

(ریاضی ۲، تابع نمایی و ویژگی‌های آن، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۴)

(حسین اسفینی)

-۹۷

برای به دست آوردن محل تقاطع تابع مورد نظر با محور طول‌ها، کافی است y را صفر قرار دهیم:

$$\frac{3x+6}{5} - 20(5\sqrt{5})^{-\frac{x+2}{5}} - \frac{1}{5} = 0 \Rightarrow \frac{3x+6}{5} - 20(5^2)^{-\frac{x+2}{5}} - \frac{1}{5} = 0$$

$$\Rightarrow \frac{3x}{5} \times 5^3 - 20(5^2)^{-\frac{x+1}{5}} - \frac{1}{5} = 0$$

$$\Rightarrow 125 \times \frac{3x}{5} - 20 \times 5 \times 5^{\frac{3x}{5}} - \frac{1}{5} = 0 \Rightarrow 25 \times \frac{3x}{2} = \frac{1}{5}$$

$$\Rightarrow \frac{3x}{5} = \frac{1}{125} = 5^{-3} \Rightarrow \frac{3x}{2} = -3 \Rightarrow x = -2$$

(ریاضی ۲، تابع نمایی و ویژگی‌های آن، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۴)

(رهیم مشتاق نظم)

-۹۸

نمودار این دو تابع در صفحه ۹۸ کتاب رسم شده است و مشخص است که این دو تابع در سه نقطه متقاطع‌اند.

$$\begin{cases} y = x^3 = 2^3 = 8 \\ y = 2^x = 2^3 = 8 \end{cases}$$

$$\begin{cases} y = x^3 = 4^3 = 64 \\ y = 2^x = 4^3 = 64 \end{cases}$$

همچنین دو تابع در یک نقطه با طولی بین ۱ و صفر متقاطع‌اند.

(ریاضی ۲، تابع نمایی و ویژگی‌های آن، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۴)

(مهدی ملارمغافانی)

-۹۹

ضابطه تابع نمایی مرتبط با جدول داده شده برابر $y = \frac{x}{9^3}$ است. بنابراین، مقدار تابع به ازای $x = \frac{3}{2}$ برابر است با:

$$y = \frac{\frac{3}{2}}{9^3} \Rightarrow y = \frac{1}{9^2} = \frac{1}{81} = \frac{1}{3}$$

(ریاضی ۲، تابع نمایی و ویژگی‌های آن، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۴)

(مهدی ملارمغافانی)

-۱۰۰

$$y = -\left(\frac{1}{3}\right)^x = -\left((\frac{1}{3})^x \times 4^x\right) = -\left((\frac{4}{3})^x\right) \xrightarrow{\frac{4}{3} > 1}$$

(کتاب آبی)

برای مقایسه عبارت‌های توانی با هم، پایه‌ها را یکی کرده و نمایه را با هم مقایسه می‌کنیم. توجه کنید که با توجه به نمودار تابع $y = a^x$: $(a > 1)$

 $a^{x_1} < a^{x_2} \quad a > 1 \rightarrow x_1 < x_2$

در هر دو نامساوی سعی می‌کنیم پایه‌ها را برابر کرده و سپس نمایه را با توجه به نمودار بالا با هم مقایسه کنیم.

$$\begin{cases} 9\sqrt[3]{3} = (3^2)\sqrt[3]{3} = 3^2\sqrt[3]{3} = 3^{\frac{7}{3}} \\ 2\sqrt[3]{7} = 3^{\frac{3}{2}} \end{cases} \Rightarrow 9\sqrt[3]{3} > 2\sqrt[3]{7} \quad \checkmark$$

$$(0/25)^{\sqrt[3]{25}} = (\frac{1}{4})^{\sqrt[3]{25}} = (2^{-2})^{\sqrt[3]{25}} = 2^{-2\sqrt[3]{25}}$$

$$\frac{1}{16^3} = \frac{1}{(2^4)^3} = \frac{1}{2^{12}} = 2^{-12}$$

از آنجایی که $6 < \sqrt[3]{25} < 12$ پس $-2\sqrt[3]{25} < -12 < 2\sqrt[3]{25}$ در نتیجه:

$$-2\sqrt[3]{25} < -12 \Rightarrow 2^{-2\sqrt[3]{25}} > 2^{-12}$$

$$(0/25)^{\sqrt[3]{25}} > \frac{1}{16^3} \quad \checkmark$$

بنابراین:

(ریاضی ۲، تابع نمایی و ویژگی‌های آن، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۳)

(کتاب آبی)

-۱۱۰

$$\text{می‌دانیم } \frac{1}{5} = 2^{-1} \quad \text{و } \frac{1}{4} = 2^2 \quad \text{پس:}$$

$$4 \times 2^{x+1} = (0/5)^x \Rightarrow 2^2 \times 2^{x+1} = (2^{-1})^x \Rightarrow 2^{2+x+1} = 2^{-x}$$

$$\Rightarrow 2^{3+x} = 2^{-x} \Rightarrow 3+x = -x \Rightarrow 3 = -2x \Rightarrow \frac{-3}{2} = x$$

(ریاضی ۲، تابع نمایی و ویژگی‌های آن، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۳)

موازی

(ریاضی مشتقی نهم)

-۱۱۱

$$\cos \alpha + \frac{\cos \alpha}{\sin \alpha} < 0 \Rightarrow \frac{\cos \alpha(\sin \alpha + 1)}{\sin \alpha} < 0 \Rightarrow \cot \alpha(\sin \alpha + 1) < 0$$

پس: $\cot \alpha < 0$

$$\sin \alpha \cos \alpha - \sin \alpha > 0 \Rightarrow \sin \alpha(\cos \alpha - 1) > 0 \Rightarrow$$

چون همواره: $\cos \alpha - 1 < 0$ پس $\cos \alpha < 0$ ناحیه‌ای که $\cos \alpha < 0$ و $\cot \alpha < 0$ ناحیه چهارم مثلثاتی است.

(ریاضی ۲، روابط تکمیلی بین نسبت‌های مثلثاتی، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹)

(نیما سلطانی)

-۱۱۲

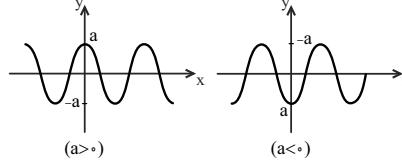
این نمودار، نمودار تابع $y = \sin x$ است که به اندازه $\frac{\pi}{3}$ واحد به سمت راست انتقال داده شده است. پس ضابطه آن به صورت

$$y = \sin(x - \frac{\pi}{3})$$

گزینه (۴): $x = \frac{\sqrt{3}}{2} \times (-\sin(180^\circ + 60^\circ)) = -(-\sin 240^\circ) = -\sin 240^\circ$
(ریاضی ۲، روابط تکمیلی بین نسبت‌های مثلثاتی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۷)

(کتاب آبی)

نمودار تابع $y = a \cos x$ با توجه به مقادیر a به یکی از دو صورت زیر است:

تابع در بازه $(0, \frac{\pi}{2})$ افزایشی است، پس $a > 0$ است. از طرفی حداکثر مقدار تابع $|a| \cdot y = a \cos x$ و حداقل آن $-|a| \cdot y = a \cos x + b$ خواهیم داشت:

$$|a| = 3 \quad \text{حداکثر} \rightarrow -a = 3 \Rightarrow a = -3 \quad \text{حداقل}$$

بنابراین $f(x) = -3 \cos x + b$ ، از طرفی $\frac{\pi}{3} \in f$ ، پس:

$$\frac{\pi}{3} \in f \rightarrow \frac{1}{2} = -3 \times \frac{1}{2} + b \Rightarrow b = 2$$

(ریاضی ۲، تابع مثلثاتی، صفحه‌های ۸۱ تا ۹۳)

(کتاب آبی)

تابع با ضابطه $f(x) = k \times a^x$ با رفتار نمایی می‌نمایم. به عبارت دیگر هرگاه در یک عبارت توانی، متغیر با توجه به شرایط گفته شده (پایه مثبت و مخالف یک) در نمایی قرار گیرد، تابع دارای رفتار نمایی است. پس گزینه (۱) و (۲) ضابطه تابع نمایی نیستند. تابع گزینه (۴)، یک تابع درجه دوم است.
(ریاضی ۲، تابع نمایی و ویژگی‌های آن، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۳)

(کتاب آبی)

$$f(x+2) - 2f(x+1) = 3^{x+2} - 2 \times 3^{x+1}$$

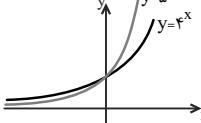
$$= 3^x \times 3^2 - 2 \times 3^x \times 3^1$$

$$= 9 \times 3^x - 6 \times 3^x = 3 \times 3^x = 3f(x)$$

(ریاضی ۲، تابع نمایی و ویژگی‌های آن، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۳)

(کتاب آبی)

با رسم دو نمودار $y = 4^x$ و $y = 5^x$ در یک دستگاه مختصات، مقادیر قابل قبول برای x را تعیین می‌کنیم:

با توجه به نمودار، به ازای $x < 0$ ، نمودار $y = 4^x$ بالای نمودار $y = 5^x$ قرار می‌گیرد.

$$4^x > 5^x \Rightarrow x < 0$$

(ریاضی ۲، تابع نمایی و ویژگی‌های آن، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۳)

-۱۰۷

-۱۰۸

(مسن تهابی)

$$\sin x + \cos x = A \quad \text{طرفین به توان ۲} \rightarrow (\sin x + \cos x)^2 = A^2$$

$$\Rightarrow \sin^2 x + \cos^2 x + 2 \sin x \cos x = A^2$$

$$\Rightarrow A^2 = 1 + 2 \times \left(-\frac{1}{4}\right) = \frac{1}{2} \Rightarrow A = \pm \frac{\sqrt{2}}{2}$$

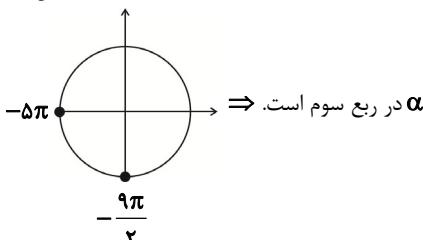
از آن جایی که در فاصله π بزرگتر از $|\sin x|$ است،

$$\text{لذا حاصل } A \text{ منفی می شود پس جواب } A = -\frac{\sqrt{2}}{2} \text{ می باشد.}$$

(ریاضی ۲، روابط تکمیلی بین نسبت های مثلثاتی، صفحه های ۷۷ و ۷۹)

-۱۱۷

(نیما سلطانی)

-۱۱۸

$$A = -\cos \alpha + \sin \alpha + (\cos \alpha)(-\sin \alpha)$$

$$\Rightarrow A = -\cos \alpha + \sin \alpha - \sin \alpha \cos \alpha$$

$$\cot \alpha = \frac{4}{3}, -5\pi < \alpha < -\frac{9\pi}{2}$$

$$1 + \cot^2 \alpha = \frac{1}{\sin^2 \alpha} \Rightarrow 1 + \frac{16}{9} = \frac{1}{\sin^2 \alpha}$$

$$\Rightarrow \sin^2 \alpha = \frac{9}{25} \Rightarrow \sin \alpha = \pm \frac{3}{5} \xrightarrow{\text{در ربع سوم}} \sin \alpha = -\frac{3}{5}$$

$$\Rightarrow \cos^2 \alpha = 1 - \sin^2 \alpha = 1 - \frac{9}{25} = \frac{16}{25} \Rightarrow \cos \alpha = \pm \frac{4}{5}$$

$$\text{ربيع سوم } \alpha \Rightarrow \cos \alpha = -\frac{4}{5}$$

$$\Rightarrow A = -\left(-\frac{4}{5}\right) + \left(-\frac{3}{5}\right) - \left(-\frac{3}{5}\right)\left(-\frac{4}{5}\right)$$

$$\Rightarrow A = \left(\frac{4}{5} - \frac{3}{5}\right) - \frac{12}{25} \Rightarrow A = -\frac{7}{25} = -0.28$$

(ریاضی ۲، روابط تکمیلی بین نسبت های مثلثاتی، صفحه های ۷۷ و ۷۹)

(نیما سلطانی)

-۱۱۹

در این تست باید $\sin$ را به $\cos$ تبدیل کنیم و یا بر عکس برای تبدیل می دانیم که:

$$\begin{cases} \sin \alpha = \sin\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) \\ \cos \alpha = \sin\left(\frac{\pi}{2} + \alpha\right) \end{cases}$$

در حل از تبدیل $\sin$ به $\cos$ استفاده می کنیم.

در گزینه (۳) باید دقت کنید که $\sin\left(\frac{\pi}{3} - x\right) = -\sin(x - \frac{\pi}{3})$

قرینه شکل صورت سؤال نسبت به محور X هاست.

(ریاضی ۲، توابع مثلثاتی، صفحه های ۵۶ و ۵۷)

(نیما سلطانی)

-۱۱۹

باید عبارات را به صورت ضربی از $\alpha + \beta$ بنویسیم:

$$2\alpha + 3\beta = 2\alpha + 2\beta + \beta = 2(\alpha + \beta) + \beta$$

$$\Rightarrow 2\alpha + 3\beta = 2\left(\frac{\pi}{4}\right) + \beta = \frac{\pi}{2} + \beta$$

$$\Rightarrow \sin(2\alpha + 3\beta) = \sin\left(\frac{\pi}{2} + \beta\right) = \cos \beta \Rightarrow \sin(2\alpha + 3\beta) = \cos \beta$$

$$4\alpha + 5\beta = 4\alpha + 4\beta + \beta = 4(\alpha + \beta) + \beta = 4\left(\frac{\pi}{4}\right) + \beta$$

$$\Rightarrow 4\alpha + 5\beta = \pi + \beta$$

$$\Rightarrow \cos(4\alpha + 5\beta) = \cos(\pi + \beta) = -\cos \beta$$

$$\Rightarrow \cos(4\alpha + 5\beta) = -\cos \beta \Rightarrow A = \frac{\sin(4\alpha + 5\beta)}{\cos(4\alpha + 5\beta)} = \frac{\cos \beta}{-\cos \beta} = -1$$

(ریاضی ۲، روابط تکمیلی بین نسبت های مثلثاتی، صفحه های ۵۷ و ۵۸)

(مهبداد غایی)

-۱۲۰

$$\frac{1 + \tan^2 \alpha}{1 + \cot^2 \alpha} = \frac{1}{4} \xrightarrow{\cot \alpha = \frac{1}{\tan \alpha}} \tan^2 \alpha = \frac{1}{4}$$

$$\xrightarrow{\text{در ناحیه دوم}} \tan \alpha = -\frac{1}{2}$$

$$1 + \left(\frac{\sin \alpha + \cos \alpha}{\sin \alpha - \cos \alpha} \right) \xrightarrow{\text{صورت و مخرج کسر را برابر تقسیم می کنیم.}} \frac{\cos \alpha}{\sin \alpha}$$

$$1 + \frac{2\tan \alpha + 1}{2\tan \alpha - 1} = 1 + \frac{\frac{2}{(-\frac{1}{2})} + 1}{\frac{2}{(-\frac{1}{2})} - 1} = 1$$

(ریاضی ۲، روابط تکمیلی بین نسبت های مثلثاتی، صفحه های ۵۷ و ۵۸)

(مهبداد غایی)

-۱۲۱

$$\frac{\cos 5^\circ + \cos 15^\circ + \cos(15^\circ - 5^\circ) + \cos(25^\circ - 15^\circ)}{\cos(10^\circ - 15^\circ) + \cos(10^\circ + 5^\circ) + \cos(15^\circ + 5^\circ) + \cos(25^\circ + 5^\circ)}$$

$$= \frac{\cos 5^\circ + \cos 15^\circ - \cos 15^\circ - \sin 15^\circ}{\sin 15^\circ - \sin 5^\circ - \cos 5^\circ + \sin 5^\circ} = \frac{\cos 5^\circ - \sin 15^\circ}{\sin 15^\circ - \cos 5^\circ} = -1$$

(ریاضی ۲، روابط تکمیلی بین نسبت های مثلثاتی، صفحه های ۵۷ و ۵۸)

(نیما سلطانی)

-۱۲۲

$$\cos 20^\circ = \cos(25^\circ - 5^\circ) = -\sin 5^\circ = -0.0877$$

$$\tan(34^\circ) = \tan(25^\circ + 9^\circ) = -\cot 9^\circ = -\frac{\cos 9^\circ}{\sin 9^\circ}$$

$$= -\frac{0.1584}{0.1564} \approx -0.1000$$

$$\cos 20^\circ + \tan(34^\circ) = -0.0877 - 0.1000 = -0.1877$$

(ریاضی ۲، روابط تکمیلی بین نسبت های مثلثاتی، صفحه های ۵۷ و ۵۸)

زاویه 279° در ناحیه چهارم و کثیرانگ در آن منفی است، پس $\cot 279^\circ < 0$
(ریاضی ۲، روابط تکمیلی بین نسبت های مثلثاتی، صفحه های ۷۷ تا ۸۷)

(کتاب آبی)

-۱۲۲

$$\frac{1}{\cos x} - \sin x \cdot \frac{\sin x}{\cos x} < 0 \Rightarrow \frac{1}{\cos x} - \frac{\sin^2 x}{\cos x} < 0$$

$$\frac{\cos^2 x}{1 - \sin^2 x} < 0 \Rightarrow \cos x < 0.$$

پس انتهای کمان x باید در ناحیه دوم یا سوم قرار داشته باشد.

$$\sin x + \tan x > 0 \Rightarrow \sin x + \frac{\sin x}{\cos x} > 0 \text{ از طرف دیگر}$$

$$\Rightarrow \sin x \left(\frac{1 + \cos x}{\cos x} \right) > 0 \Rightarrow \tan x (1 + \cos x) > 0 \text{ همواره نامنفی}$$

$$\Rightarrow \tan x > 0.$$

مقادیر تانژانت در ناحیه های اول و سوم مثبت است، پس با توجه به
قسمت اول، باید انتهای کمان x در ناحیه سوم باشد.
(ریاضی ۲، روابط تکمیلی بین نسبت های مثلثاتی، صفحه های ۷۷ تا ۷۹)

(کتاب آبی)

-۱۲۳

با استفاده از اتحاد $1 + \cot^2 \alpha = \frac{1}{\sin^2 \alpha}$ داشت:

$$x = \frac{2}{\sin \alpha} \Rightarrow x^2 = 9 \left(\frac{4}{\sin^2 \alpha} \right) = 36 \left(\frac{1}{\sin^2 \alpha} \right)$$

$$= 36(1 + \cot^2 \alpha) = 36 \left(1 + \frac{y^2}{9} \right) = 36 + 4y^2$$

(ریاضی ۲، روابط تکمیلی بین نسبت های مثلثاتی، صفحه های ۷۷ تا ۷۹)

(کتاب آبی)

-۱۲۴

$$\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1 \Rightarrow \sin^2 \theta + \frac{9}{25} = 1 \Rightarrow \sin^2 \theta = \frac{16}{25}$$

$$\Rightarrow \sin \theta = \frac{4}{5} \text{ یا } \sin \theta = -\frac{4}{5}$$

نقطه انتهایی کمان θ در ربع سوم دایره مثلثاتی قرار دارد، پس
 $\sin \theta = -\frac{4}{5}$ قابل قبول است.

$$\tan \theta = \frac{\sin \theta}{\cos \theta} = \frac{-\frac{4}{5}}{-\frac{3}{5}} = \frac{4}{3}$$

$$\frac{\tan \theta}{1 - \tan^2 \theta} = \frac{\frac{4}{3}}{1 - \frac{16}{9}} = \frac{\frac{4}{3}}{-\frac{7}{9}} = -\frac{12}{7}$$

(ریاضی ۲، روابط تکمیلی بین نسبت های مثلثاتی، صفحه های ۷۷ تا ۷۹)

$$\cos(\underbrace{\frac{\pi}{4} - 3x}_{\alpha}) = \sin(\frac{\pi}{4} - (\frac{\pi}{4} - 3x))$$

$$\Rightarrow \cos(\frac{\pi}{4} - 3x) = \sin(\frac{\pi}{4} + 3x) \quad (1)$$

$$\cos(\frac{\pi}{4} - 3x) = \sin(\frac{\pi}{4} + \frac{\pi}{4} - 3x)$$

$$\Rightarrow \cos(\frac{\pi}{4} - 3x) = \sin(\frac{3\pi}{4} - 3x) \quad (2)$$

(۱) $\cos(\frac{\pi}{4} - 3x)$ را به جای $\sin(\frac{\pi}{4} + 3x)$ در صورت سوال قرار
می دهیم، داریم:

$$\sin(x + \frac{3\pi}{4}) = \sin(\frac{\pi}{4} + 3x) \Rightarrow x + \frac{3\pi}{4} = \frac{\pi}{4} + 3x$$

$$\Rightarrow 2x = \frac{\pi}{4} \Rightarrow x_1 = \frac{\pi}{16}$$

(۲) $\sin(\frac{3\pi}{4} - 3x)$ را به جای $\cos(\frac{\pi}{4} - 3x)$ در صورت سوال
قرار می دهیم، داریم:

$$\sin(x + \frac{3\pi}{4}) = \sin(\frac{3\pi}{4} - 3x) \Rightarrow x + \frac{3\pi}{4} = \frac{3\pi}{4} - 3x$$

$$\Rightarrow 4x = \frac{3\pi}{4} \Rightarrow x_2 = \frac{3\pi}{32} \Rightarrow x_1 + x_2 = \frac{5\pi}{32}$$

(ریاضی ۲، روابط تکمیلی بین نسبت های مثلثاتی، صفحه های ۷۷ تا ۷۹)

(ریاضی مشتقات نظری)

$$(\frac{\pi}{2}, 0) \in f \Rightarrow f(\frac{\pi}{2}) = 0 \Rightarrow a \sin(\frac{\pi}{2} + b) = 0$$

b مضرب فردی از $\frac{\pi}{2}$ است.

$$-\pi \leq b \leq \pi$$

با توجه به: و از طرفی با توجه شکل نمودار $y = \sin x$ به اندازه $\frac{\pi}{2}$ به سمت چپ

$$b = \frac{\pi}{2}$$

$$\xrightarrow{b = \frac{\pi}{2}} (0, 2) \in f \Rightarrow f(0) = 2 \Rightarrow a \sin \frac{\pi}{2} = 2 \Rightarrow a = 2$$

$$f(x) = 2 \sin(x + \frac{\pi}{2}) = 2 \cos x \Rightarrow f(\frac{\pi}{3}) = 2 \times \frac{1}{2} = 1$$

(ریاضی ۲، توابع مثلثاتی، صفحه های ۸۱ تا ۸۳)

گواه

(کتاب آبی)

-۱۲۱

زاویه 82° در ناحیه اول و سینوس در آن مثبت است، پس $\sin 82^\circ > 0$

زاویه 171° در ناحیه دوم و تانژانت در آن منفی است، پس $\tan 171^\circ < 0$

زاویه 262° در ناحیه سوم و کسینوس در آن منفی است، پس $\cos 262^\circ < 0$

پیش‌سازهای تیغه میانی و دیواره یاخته‌اند. با اتصال این صفحه به دیواره یاخته مادری دو یاخته جدید از هم جدا می‌شوند.
(زیست‌شناسی ۲، تقسیم‌بافته، صفحه‌های ۸۷ تا ۸۵)

(مهوداد مهی)

-۱۳۶

موارد دوم و سوم صحیح‌اند.
بررسی موارد:
مورد اول) مرگ یاخته‌ها می‌تواند تصادفی باشد؛ مثلاً در بریدگی یا سوتگی‌ها، یاخته‌ها آسیب می‌بینند و از بین می‌روند. به این حالت، بافت‌مردگی گفته می‌شود. ولی مرگ برنامه‌ریزی شده یاخته در بعضی یاخته‌ها و در شرایط خاص ایجاد می‌شود.
مورد دوم) پس از این فرایند، یاخته مادره توسط بیگانه‌خوارها بیگانه‌خواری می‌شود.
مورد سوم) این فرایند با رسیدن علامتی به یاخته شروع می‌شود. به دنبال این رخداد، در چند ثانیه پروتئین‌های تحریب‌کننده در یاخته شروع به تجزیه اجزای یاخته و مرگ آن می‌کنند.
مورد چهارم) یاخته کشندۀ طبیعی (لیپوسیت دفاع غیراختصاصی)، به یاخته سرطانی متصل می‌شود، با ترشح پروتئینی به نام پروفیرین منفذی در غشاء یاخته ایجاد می‌کند. سپس با وارد کردن آنزیمی (نه انواع آنزیم‌ها) به درون یاخته، باعث مرگ برنامه‌ریزی شده یاخته می‌شود.
(زیست‌شناسی ۲، تقسیم‌بافته، صفحه‌های ۶۹ و ۶۱)

(محمدمهری روزبهانی)

-۱۳۷

در انتهای مرحله‌ی تلوفاز چهار عدد میانک در یاخته مشاهده می‌شود که هر کدام از ۲۷ لوله‌ی پروتئینی ساخته شده‌اند. اما در مرحله‌ی G_1 ، دو میانک در یاخته، وجود دارد.
بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) دلت کنید اغلب رشتۀ‌های دوک تا وسط یاخته کشیده می‌شوند.
(۲) کروموزوم‌ها در مرحله‌ی پرماتافار حداکثر فشرده‌گی را ندارند.
(۳) لنفوسیت **B** قابلیت انجام تقسیم میوز را ندارد و تتراد تشکیل نمی‌دهد.
(زیست‌شناسی ۲، تقسیم‌بافته، صفحه‌های ۸۲ تا ۸۵ و ۹۳)

(مهوداد مهی)

-۱۳۸

موارد سوم و چهارم صحیح‌اند.
شکل (الف) مربوط به نوعی تومور خوش خیم (لیپوما، در نزدیکی آرج) و شکل (ب) مربوط به نوعی تومور بدخیم (ملانوما، در یاخته‌های رنگدانه‌دار پوست) می‌باشد.
بررسی موارد:
مورد اول) لیپوما (نه ملانوما) یکی از انواع تومورهای خوش خیم است که در افراد بالغ مبتداول است.

مورد دوم) تومورهای خوش خیم، معمولًاً انقدر بزرگ نمی‌شوند که به بافت‌های مجاور خود آسیب بزنند.
مورد سوم) علت ایجاد یک تومور تقسیمات تنظیم نشده است.
مورد چهارم) تومور بدخیم یا سرطان به بافت‌های مجاور حمله می‌کند و توانایی دگرنویسی (متاستاز) دارد؛ یعنی می‌تواند یاخته‌هایی از آن جدا شده و همراه با جریان خون، یا به ویژه لنف به نواحی دیگر بدن بروند، در آنجا مستقر شوند و رشد کنند. بنابراین، یاخته‌های سرطانی به بخش‌های لفی مجاور محل تکثیر خود، دسترسی پیدا می‌کنند.
(زیست‌شناسی ۲، تقسیم‌بافته، صفحه‌های ۸۱ و ۸۰)

(مهوداد مهی)

-۱۳۹

شکل، نشان‌دهنده‌ی مرحله‌ی آنافاز میتوz یا آنافاز ۲ میوز است. عدد کروموزومی این یاخته در مرحله‌ی نشان‌داده شده ($2n = 8$) می‌باشد.
بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) کوتاه‌شدن رشتۀ‌های دوک در همین مرحله صورت می‌گیرد.
(۲) شکل، می‌تواند مربوط به مرحله‌ی آنافاز میتوz یا آنافاز ۲ میوز نوعی یاخته باشد.
(۳) این یاخته، در مرحله‌ی G_1 چرخه‌ی یاخته‌ای دارای ۸ فاميته (کروماتين) بوده است.
(زیست‌شناسی ۲، تقسیم‌بافته، صفحه‌های ۸۰، ۸۲، ۸۵ و ۹۳)

زیست‌شناسی (۲)

(علی محسن پور)

-۱۳۱

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) بعضی افراد که تحت تاثیر شیمی‌درمانی قوی قرار می‌گیرند، مجبور به پیووندهای استخوان می‌شوند تا بتوانند یاخته‌های خونی مورد نیاز را بسازند.
- (۲) یاخته‌های بنیادی مغز استخوان در شرایط خاص، مثلاً شرایط نامساعد محیطی یا افزایش بیش از حد تعداد یاخته‌ها، تقسیم خود را کاهش می‌دهند و یا متوقف می‌کنند.
- (۳) یاخته‌های عصبی به ندرت تقسیم می‌شوند پس اگر بخواهند تقسیم شوند، قبل از این فرایند می‌بایست از مرحله‌ی S یعنی هماندسازی مولکول DNA هسته‌ای عبور کنند.
- (۴) ارتیروپویتین مترشحه از کبد در تنظیم ساخت گوییجه‌های قرمز نقش دارد و باعث افزایش تولید گوییجه‌های قرمز در مغز استخوان می‌شود.

(زیست‌شناسی ۲، تقسیم‌بافته، صفحه‌های ۸۲، ۸۳، ۸۷ و ۸۹)

(زیست‌شناسی ۱، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

(علی محسن پور)

-۱۳۲

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) سلولی با عدد کروموزمی $2n = 48$ ، در پروفاز میوز ۱، توانایی تشکیل تتراد را دارد.
- (۲) در مرحله‌ی آنافاز میوز ۱، تعداد سانترومرها با تعداد کروموزوم‌ها برابر است.
- (۳) در مرحله‌ی متافاز میوز ۲، کروموزم‌های دو کروماتیدی در وسط یاخته ردیف می‌شوند که تعداد کروموزوم‌ها در این مرحله نصف تعداد کروموزوم‌های یاخته مادری است.
- (۴) کروموزم‌های همتا در مرحله‌ی آنافاز میوز ۱ از هم جدا می‌شوند.
(زیست‌شناسی ۲، تقسیم‌بافته، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

(علی محسن پور)

-۱۳۳

فرد سالم و فرد مبتلا به نشانگان داون، دو کروموزوم جنسی طبیعی دارند.
بررسی سایر گزینه‌ها: (۲) بالا بودن سن مادران در هنگام بارداری از عوامل مهم بروز نشانگان داون است. عوامل محیطی مانند مصرف دخانیات، نوشیدنی‌های الکلی، مجاورت با پرتوهای مضر و آلوگی‌ها نیز می‌تواند در روند جدا شدن کروموزوم‌ها در هر دو جنس، اختلال ایجاد کند.
(۳) فرد سالم در گام‌های خود دارای ۲۳ کروموزوم است.
(۴) فرد مبتلا به نشانگان داون یک کروموزوم شماره‌ی ۲۱ بیشتر دارد (نه یک مجموعه کروموزومی).
(زیست‌شناسی ۲، تقسیم‌بافته، صفحه‌ی ۹۵)

(علی محسن پور)

-۱۳۴

یاخته مشخص شده «اسپرماتوسیت اولیه» می‌باشد.

- بررسی گزینه‌ها: (۱) یاخته‌های بینایینی هر مومن تستوسترون را به خون ترشح می‌کنند.
(۲) اسپرماتوسیت اولیه یاخته‌ای دیپلولئید است و دارای کروموزوم‌های دو کروماتیدی (مضاعف) می‌باشد.
(۳) یاخته‌های سرتولی در همه مراحل اسپرم زایی، پشتیبانی، تغذیه یاخته‌های جنسی و نیز بیگانه خواری باکتری‌ها را بر عهده دارند.
(۴) اسپرماتوسیت اولیه حاصل تقسیم میتوz یاخته‌های اسپرماتوگونی می‌باشد؛ بنابراین تعداد سانترومرهای آن با یاخته مادری برابر است.
(زیست‌شناسی ۲، تولید مثل، صفحه‌های ۹۱ و ۹۹)

(علی محسن پور)

-۱۳۵

شکل‌های ۱ تا ۴ به ترتیب مراحل متافاز، پروفاز، آنافاز و تلوفاز همراه با سیتوکنیز را نشان می‌دهند. در مرحله‌ی آنافاز (نه پروفاز) سانترومر کروموزوم‌ها به رشتۀ‌های دوک متصل می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) تعداد کروماتیدهای یاخته در همه‌ی مراحل تقسیم میتوz با هم برابر است.
(۲) تعداد کروموزوم‌ها و سانترومرها در مرحله‌ی آنافاز تقسیم میتوz، دو برابر مرحله‌ی پروفاز همان تقسیم می‌باشد.
(۳) در یاخته‌های گیاهی، نخست ساختاری به نام صفحه‌ی یاخته‌ای در محل تشکیل دیواره جدید، ایجاد می‌شود. این صفحه با تجمع ریزکیسه‌های دستگاه گلزاری و به هم پیوستن آن‌ها تشکیل می‌شود. این ریزکیسه‌ها، دارای

(۳) با مهار ترشح هورمون LH می‌توان مانع تولید هورمون تستوسترون و در نتیجه مهار پیدایش صفات ثانویه مانند رویش مو در صورت پسران در سن بلوغ شد.

(۴) یاخته‌ی زاده‌زا نمی‌تواند تقسیم میوز انجام دهد.

(زیست‌شناسی ۲، تولید مثل، صفحه‌های ۵۹، ۹۹ و ۱۰۱)

-۱۴۷
 ترشحات غده‌های وزیکول سینیال، پروستات و پیازی میزراهی مایع منی را تشکیل می‌دهند و این مایع اسپرم‌ها را به خارج از میزراه منتقل می‌کنند.
 بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) غده‌ی پروستات یک عدد است.

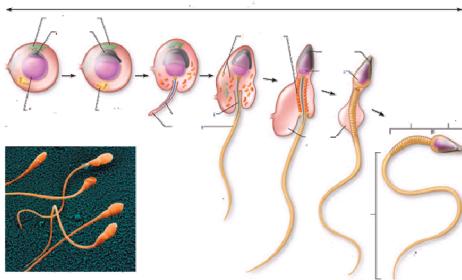
(۳) غده‌های وزیکول سینیال، پشت مجرای اسپرم‌بر قرار دارند (از نمای نیم رخ).

(۴) غدد پیازی میزراهی خارج کیسه‌های بیضه هستند.

(زیست‌شناسی ۲، تولید مثل، صفحه‌های ۹۸ و ۱۰۰)

(زیست‌شناسی ۱، صفحه‌های ۵۵)

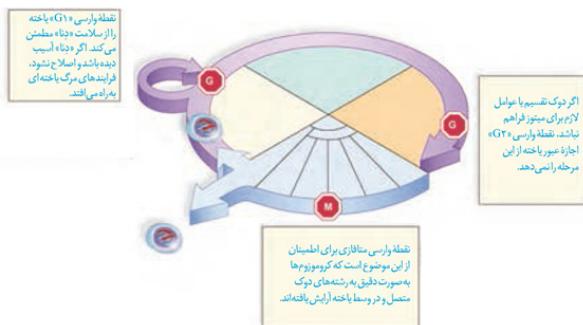
-۱۴۸
 اسپرماتیدها در حین حرکت به سمت وسط لوله‌های اسپرم ساز تمايزی در آن‌ها رخ می‌دهد تا به زاده تبدیل شوند. به این صورت که یاخته‌ها از هم جدا و تازک دار می‌شوند؛ سپس مقدار زیادی از سیتوپلاسم خود را از دست می‌دهند. هسته آن فشرده شده در سر به صورت محذا قرار می‌گیرد و یاخته حالت کشیده پیدا می‌کند.

(زیست‌شناسی ۲، تولید مثل، صفحه‌ی ۹۹)

-۱۴۹
 برای تولد فرزند داون خطای در تقسیم میوز مادر رخ می‌دهد (نه میتوز).
 برای بررسی درستی سایر گزینه‌ها به فعالیت ۸ صفحه‌ی ۹۶ کتاب درسی مراجعه نمایید.
 (زیست‌شناسی ۲، تقسیم‌بافته، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

-۱۵۰
 نقطه وارسی متافازی (سوم) جهت اطمینان از اتصال دقیق فامتن‌ها (نه فامینه‌ها) به رشته‌های دوک می‌باشد.

(زیست‌شناسی ۲، تقسیم‌بافته، صفحه‌های ۸۰، ۸۳، ۸۵، ۸۷ و ۸۸)

(ممدرمهوری روزبهانی)

همه‌ی اسپرماتوسیت‌ها برای تقسیم صحیح خود تحت کنترل هورمون هیپوفیزی ب بواسطه‌ی یاخته‌های سرتولی هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱) دقت کنید تا زاک‌ها در لوله‌ی اسپرم ساز قابلیت حرکت ندارند.

گزینه (۲) ترشحات غدد برون ریز دستگاه تولیدمثلی مرد با تولید مایع منی در انتقال اسپرم نقش دارند.

(زیست‌شناسی ۲، تولید مثل، صفحه‌های ۹۵ و ۹۹)

(ممدرمهوری روزبهانی)

یاخته‌های بنیادی مغز استخوان در حین تقسیم به حداکثر فشرده‌گی کروموزومی دست می‌یابند و می‌توانیم از آن‌ها کاریوتیپ تهیه نماییم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱) برای گویجه‌ی قرمز صادق نیست.

گزینه (۲) یاخته‌های پادن ساز توانایی تقسیم ندارند.

گزینه (۴) خارجی‌ترین یاخته‌های اپیدر پوست مرده‌اند.

(زیست‌شناسی ۲، تقسیم‌بافته، صفحه‌های ۸۰ و ۸۷)

-۱۴۱
 در تقسیم سیتوپلاسم یاخته‌های گیاهی جسم گلزی نقش دارد.

دقیق داشته باشید طی فرایند سیتوکینز یاخته‌ی گیاهی رشته‌های دوک در استقرار گیاهی مانند لان و پلاموسودس در هنگام تشکیل دیواره‌ی جدید (نه پس از آن)، پایه‌گذاری می‌شوند.

(زیست‌شناسی ۲، تقسیم‌بافته، صفحه‌های ۸۱، ۸۲ و ۸۳)

(بهرام میرمیبی)

در انسان، یاخته‌ی پیکری طبیعی نمی‌تواند فقط ۲۳ کروموزوم داشته باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱) برای گویجه‌ی قرمز صادق است.

گزینه های ۲ و ۴ برای یاخته‌های ماهیچه‌ی اسکلتی صادق است.

(زیست‌شناسی ۲، تقسیم‌بافته، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

(زیست‌شناسی ۱، صفحه‌های ۸۰)

-۱۴۲
 در انتظور سوال، یاخته‌ی تخم انسان می‌باشد که عدد کروموزوم آن ۲۳ است و دو مجموعه کروموزوم دارد و در هر مجموعه‌ی آن ۲۳ کروموزوم دارد که هیچ یک همتا نمی‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) یاخته‌ی تخم انسان، تقسیم میوز انجام نمی‌دهد.

(۲) یاخته‌ی تخم انسان در تمام مراحل چرخه‌ی خود به جز تقسیم، در هسته کروماتین (فامینه) دارد.

(۳) در انسان و بعضی جانداران، کروموزوم‌های جنسی وجود دارد.

(زیست‌شناسی ۲، تقسیم‌بافته، صفحه‌های ۷۵ و ۸۳)

(مسعود هرادی)

-۱۴۴
 عموولاً در پایان میوز ۱ تقسیم میان یاخته انجام می‌شود و در نتیجه ۲ یاخته به وجود می‌آید.

(زیست‌شناسی ۲، تقسیم‌بافته، صفحه‌های ۹۳ و ۹۴)

(مازیار اعتمادزاده)

-۱۴۵
 یاخته‌های بینایی مستقیماً هدف LH (یکی از هورمون‌های هیپوفیزی) قرار می‌گیرند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هورمون تستوسترون می‌تواند روی یاخته‌ی هدف هورمون پاراتیروئیدی مانند یاخته‌های استخوان اثرگذار باشد.

(سعید منبری)

با توجه به قاعدة دست راست و با توجه به اینکه بار الکترون منفی است، جهت بردار نیرو، بردار سرعت و بردار میدان مغناطیسی فقط در گزینه «۱» صحیح است.

(فیزیک ۲، مغناطیس و الای اکترومغناطیس، صفحه های ۷۱ تا ۷۳)

-۱۵۵

(مرتفعی پغفری)

نیروی مغناطیسی همواره بر راستای سرعت و میدان مغناطیسی عمود است. همچنین، جهت سرعت نیز همواره در جهت حرکت ذره می باشد. بنابراین نیروی مغناطیسی وارد بر ذره همواره عمود بر راستای جابه جایی ذره است. از این رو، مطابق روابط زیر، کار نیروی مغناطیسی برابر با صفر می باشد. همچنین با استفاده از قضیه کار و انرژی جنبشی، در می باشیم که انرژی جنبشی ذره تغییری نمی کند و سرعت آن ثابت می ماند.

$$W = Fd \cos(\theta) \xrightarrow{\theta=90^\circ} W = 0$$

$$W = \Delta K \Rightarrow 0 = K_2 - K_1 \Rightarrow K_2 = K_1 \Rightarrow \frac{1}{2}mv_2^2 = \frac{1}{2}mv_1^2 \Rightarrow v_2 = v_1$$

توجه: زاویه بین سرعت و میدان مغناطیسی هر مقداری می تواند باشد، اما

نیروی مغناطیسی همواره بر راستای سرعت و میدان مغناطیسی عمود است.

(فیزیک ۲، مغناطیس و الای اکترومغناطیس، صفحه های ۷۱ تا ۷۳)

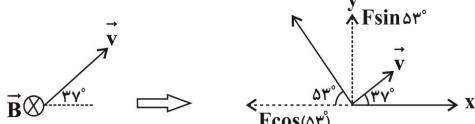
-۱۵۶

(مرتفعی پغفری)

ابتدا مطابق رابطه زیر اندازه نیروی وارد بر ذره باردار را محاسبه می کنیم. در این رابطه باید توجه داشت که زاویه بین بردار سرعت و میدان مغناطیسی 90° درجه می باشد.

$$F = |q|vB \sin(\theta) = 5 \times 10^{-4} \times 10^8 \times 2 \times 10^{-6} = 10(N)$$

با توجه به قانون دست راست برای نیروی وارد بر ذره باردار درون میدان مغناطیسی، جهت این نیرو عمود بر بردار سرعت و میدان مغناطیسی و مطابق شکل می باشد.

$$\vec{F} = -F \cos(53^\circ) \hat{i} + F \sin(53^\circ) \hat{j} = -10 \times 0.6 / 6 \hat{i} + 10 \times 0.8 \hat{j}$$

$$\vec{F} = -6\hat{i} + 8\hat{j}(N)$$

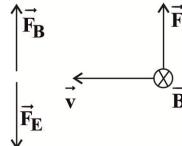
(فیزیک ۲، مغناطیس و الای اکترومغناطیس، صفحه های ۷۱ تا ۷۳)

-۱۵۷

(مرتفعی پغفری)

با عبور الکترون از درون میدان الکتریکی و مغناطیسی، دو نیروی الکتریکی و مغناطیسی به آن وارد می شود. برای آنکه ذره بدون انحراف به حرکت خود ادامه دهد باید برایند نیروهای وارد بر آن صفر شود.

از این رو، نیروی الکتریکی و مغناطیسی وارد بر ذره باید یکدیگر را خنثی کنند. جهت نیروی الکتریکی وارد بر ذره باردار منفی در خلاف جهت میدان الکتریکی و به سمت پایین می باشد، بنابراین جهت نیروی مغناطیسی باید در خلاف جهت آن و به سمت بالا باشد. طبق قانون دست راست و با توجه به جهت میدان مغناطیسی و نیروی مغناطیسی، جهت سرعت (حرکت) الکترون که دارای بار منفی است با توجه به گزینه ها باید از راست به چپ باشد.

فیزیک (۲)- عادی

(سید امیر نیکویی نهالی)

هنگامی که یک آهنربای دائمی برای چندین بار و در یک جهت به یک سوزن خیاطی یا سوزن تکرید کشیده شود، سوزن نیز برای مدتی آهنربا می شود، اگر این سوزن را توسط رسمنانی از وسط آن بیاوزیم که بتواند آزادانه بجرخد، یک سر آن تقریباً به سوی شمال جغرافیایی قرار می گیرد این سر را قطب N می نامند. ولی وقتی بعد از مدتی سوزن خاصیت آهنربای خود را از دست می دهد.

ممکن است مفهوم قطب های مغناطیسی به نظر، مشابه مفهوم بارهای الکتریکی باشد و قطب های شمال و جنوب، مشابه بارهای مثبت و منفی به نظر بیاید؛ ولی این مشابهت می تواند گمراه کننده باشد. بارهای مثبت و منفی مجزا وجود دارند، در حالی که هیچ گواه تجربی بر وجود تکقطی مغناطیسی وجود ندارد، قطب های مغناطیسی همواره به صورت زوج ظاهر می شوند.

(فیزیک ۲، مغناطیس و الای اکترومغناطیس، صفحه های ۶۶ تا ۶۹)

-۱۵۱

(سید امیر نیکویی نهالی)

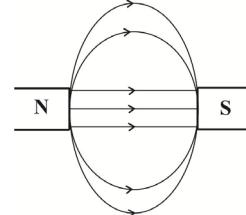
چون با حرکت به سمت مرکز میله B نیروی جاذبه میان دو میله کاهش یافته است، قطعاً میله B آهنرباست (در دو سر آهنربا قدرت آهنربای بیشتر است) ولی با توجه به اینکه آهنربا هم میله فلزی و هم قطب ناهمنام آهنربای دیگر را جذب می کند، در مورد میله A نمی توان نظر داد.

(فیزیک ۲، مغناطیس و الای اکترومغناطیس، صفحه های ۶۶ تا ۶۹)

-۱۵۲

(مرتفعی پغفری)

عقربه مغناطیسی همواره در جهت خطوط میدان قرار می گیرد. همچنین، خطوط میدان مغناطیسی در خارج از آهنربا از قطب N خارج و وارد قطب S می شوند و با توجه به یکسان بودن آهنرباهای خطوط میدان دارای تقارن نسبت به دو آهنربا می باشد. با ترسیم خطوط میدان مشخص می شود که عقربه مغناطیسی ابتدا قدری در جهت پاد ساعتگرد منحرف می شود و در انتهای در همان جهت اولیه قرار می گیرد.

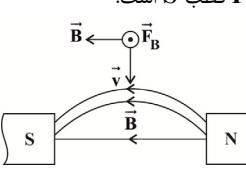
(فیزیک ۲، مغناطیس و الای اکترومغناطیس، صفحه های ۶۶ تا ۶۹)

-۱۵۳

(مرتفعی پغفری)

با توجه به قانون دست راست برای نیروی مغناطیسی وارد بر بار منفی، میدان مغناطیسی باید به سمت چپ باشد.

همچنین، میدان مغناطیسی از قطب N خارج و وارد قطب S می شود. در نتیجه، P' قطب N و قطب S است.

(فیزیک ۲، مغناطیس و الای اکترومغناطیس، صفحه های ۶۶ تا ۶۹)

اگر کلید را بیندیم، دو سر لامپ **C** اتصال کوتاه شده (اختلاف پتانسیل دو سر آن صفر می‌شود) و از مدار حذف می‌شود و در این حالت: $I' = \frac{\epsilon}{2R}$ اختلاف پتانسیل دو سر لامپ‌های **A** و **B** برابر است با:

$$V'_A = V'_B = RI' = \frac{\epsilon}{2}$$

در صد تغییرات اختلاف پتانسیل دو سر لامپ‌های **A** و **B** برابر است با:

$$\frac{\Delta V}{V} \times 100 = \frac{V'_A - V_A}{V_A} \times 100 = \frac{\frac{\epsilon}{2} - \frac{\epsilon}{3}}{\frac{\epsilon}{3}} \times 100 = 50\%$$

(فیزیک ۲، هریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

(هوشمند غلام عابدی)

زمانی که کلید **k** باز است، جریان عبوری از مدار صفر و **V = \epsilon = 20V** می‌باشد. با بسته شدن کلید **k** خواهیم داشت:

$$I = \frac{\epsilon}{R+r} = \frac{20}{4+1} = 4A$$

$$V = \epsilon - Ir = 20 - (4 \times 1) = 16V$$

$$P_{خروجی} = VI = 16 \times 4 = 64W$$

روش دوم: توان خروجی مولد برابر با توان مصرفی در مقاومت خارجی مدار است

$$P_{خروجی} = RI^2 = 4 \times 16 = 64W$$

(فیزیک ۲، هریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۵)

(نیما هاج نوروزی)

در هنگامی که تمامی کلیدها باز هستند، داریم:

$$I = \frac{\sum \epsilon}{\sum R + \sum r}$$

$$I = \frac{12}{2+2R} \Rightarrow I = \frac{6}{R+1}$$

$$V = \epsilon - Ir \Rightarrow V = 12 - (1) \times \left(\frac{6}{R+1} \right)$$

در هنگامی که تمامی کلیدها بسته‌اند داریم:

$$I' = \frac{\sum \epsilon}{\sum R + \sum r} \Rightarrow I' = \frac{12}{\frac{12}{2} + \frac{1}{2} + 1} \Rightarrow I' = \frac{12}{R+1}$$

$$V' = \epsilon - I'r \Rightarrow V' = 12 - (1) \times \left(\frac{12}{R+1} \right)$$

$$\frac{V}{V'} = \frac{6}{4} \Rightarrow \frac{12 - \frac{6}{R+1}}{12 - \frac{12}{R+1}} = \frac{6}{4}$$

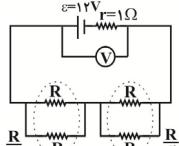
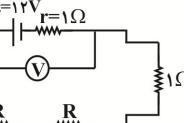
$$\Rightarrow 48 - \frac{24}{R+1} = 60 - \frac{60}{R+1} \Rightarrow \frac{36}{R+1} = 12 \Rightarrow R+1 = 3 \Rightarrow R = 2\Omega$$

(فیزیک ۲، هریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

(هوشمند غلام عابدی)

با توجه به رابطه $P = RI^2$ و اینکه در مقاومت‌های متواالی جریان برابر

$$R_2 = \frac{1}{2} R_1 \Rightarrow P_2 = \frac{1}{2} P_1$$

-۱۶۴

است، خواهیم داشت:

$$F_B = F_E \Rightarrow |q| vB \sin(\theta) = |q| E \xrightarrow{\sin(\theta)=1}$$

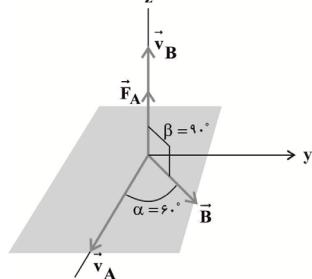
$$vB = E \Rightarrow v = \frac{E}{B} = \frac{10^5}{100 \times 10^{-4}} = 10^7 \frac{m}{s}$$

(فیزیک ۲، مغناطیس و الکترومغناطیس، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۳)

(سید امیر نیکویی نوابی)

-۱۵۹

زاویه‌ای که راستای حرکت **A** با بردار میدان می‌سازد را **\alpha** می‌نامیم که برابر با 60° درجه است. با توجه به فرض مسئله مطلق شکل زیر زاویه‌ای که راستای حرکت **B** با بردار میدان می‌سازد برابر با 90° درجه است؛ این زاویه را **\beta** می‌نامیم.

برای مقایسه نیروی مغناطیسی وارد بر دو ذره داریم:

$$F = |q| vB \sin \theta \Rightarrow \frac{F_A}{F_B} = \left| \frac{q_A}{q_B} \right| \times \frac{v_A}{v_B} \times \frac{B}{B} \times \frac{\sin \alpha}{\sin \beta}$$

با جایگذاری مقادیر داده شده داریم:

$$\frac{F_A}{F_B} = \left| \frac{10 \times 10^{-6}}{5 \times 10^{-9}} \right| \times \frac{20}{10} \times \frac{\frac{\sqrt{3}}{2}}{1} = 2 \times 10^3 \times 2 \times \frac{\sqrt{3}}{2} = 2000\sqrt{3}$$

(فیزیک ۲، مغناطیس و الکترومغناطیس، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۳)

(هوشمند غلام عابدی)

-۱۶۰

اگر ذره‌ای با بار **q** با سرعت **v** در میدان مغناطیسی **B** قرار گیرد بر آن نیروی **F = |q| vB sin \alpha** وارد می‌شود که در این رابطه **\alpha** زاویه بین دو بردار سرعت و میدان می‌باشد. پس:

$$F = |q| vB \sin \alpha = 3 \times 10^{-3} \times 4 \times 10^5 \times 500 \times 10^{-4} = 60N$$

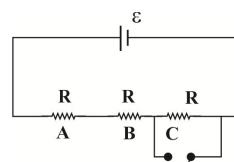
توجه: محور **Z** بر تمام بردارهای صفحه **XY** عمود است.

(فیزیک ۲، مغناطیس و الکترومغناطیس، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۳)

(سعید منبری)

-۱۶۱

اگر مقاومت هر لامپ را **R** در نظر بگیریم، جریان مدار برابر است با:

در حالتی که کلید باز است، اختلاف پتانسیل دو سر هر لامپ برابر است با:

$$V_A = V_B = V_C = RI = \frac{\epsilon}{3}$$

اگر جای مولد و مقاومت R_2 عوض شود، در این صورت دو مقاومت R_3 و R_2 با هم به صورت متوازی بسته شده و معادل این دو مقاومت R_1 به صورت موازی بسته شده است. در این حالت شدت جریان عبوری از مدار به صورت زیر محاسبه شود:

$$R'_{2,3} = 4 + 2 = 6\Omega \Rightarrow \frac{1}{R'_{eq}} = \frac{1}{6} + \frac{1}{12} \Rightarrow R'_{eq} = 4\Omega$$

$$\Rightarrow I' = \frac{\varepsilon}{R'_{eq} + r} = \frac{24}{4 + 1} = 4/8A$$

در این حالت آمپرسنج در شاخه اصلی مدار قرار نداشته و جریان عبوری از دو مقاومت R_3 و R_2 یعنی $\frac{3}{2}A$ را نشان می‌دهد؛ در نتیجه عددی که نشان می‌دهد $4/8A$ آمیز کاهش می‌یابد.

$$\begin{cases} 12I_1 = 6I_{23} \\ I_1 + I_{23} = 4/8 \end{cases} \Rightarrow I_{23} = 3/2A$$

(فیزیک ۲، پیران الکتریک، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

(بهار کامران)

-۱۶۸

$$P_{خروجی} = \varepsilon I - rI^2$$

مطابق رابطه بالا، رابطه توان خروجی مولد بر حسب I به صورت یکتابع

$$\text{درجه دوم است که بیشینه آن به ازای } I_{\max} = \frac{-b}{2a} = \frac{\varepsilon}{2r} \text{ اتفاق می‌افتد.}$$

$$I_{\max} = \frac{\varepsilon}{2r} \xrightarrow{\substack{\text{از طرفی می‌دانیم در} \\ \text{یک مدار تک‌حلقه}}} r = R_{eq}$$

در نتیجه، در یک مدار، هنگامی توان مفید مولد بیشینه می‌گردد که اندازه مقاومت معادل خارجی با مقاومت درونی مولد برابر گردد. بنابراین اگر هر دو کلید k_1 و k_2 بسته شوند، R_1 اتصال کوتاه می‌شود و مقاومت معادل مدار با مقاومت درونی مولد برابر می‌شود، زیرا:

$$R_{eq} = R_{2,3} = 1\Omega = r$$

(فیزیک ۲، پیران الکتریک، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۵)

(مرتفعی بعفری)

-۱۶۹

با توجه به مدار داده شده، اگر جریان مقاومت 6Ω را I فرض کنیم، جریان عبوری از مقاومت R برابر $2I$ خواهد شد.

با توجه به برابر بودن ولتاژ مقاومت ۶ اهمی و مقاومت R داریم:

$$V_R = V_6 \Rightarrow R \times 2I = 6I \Rightarrow R = 3\Omega$$

مقاآمت‌های ۶ و ۳ اهمی موازی یکدیگر هستند و با مقاومت ۴ اهمی متوازی هستند. مقاومت معادل آنها برابر است با:

$$R_{6,3} = \frac{6 \times 3}{6 + 3} = 2\Omega, \quad R_{6,3,4} = R_{6,3} + R_4 = 2 + 4 = 6\Omega$$

با توجه به موازی بودن مقاومت ۲ اهمی شاخه پایینی با مقاومت معادل ۶ اهمی شاخه بالایی، جریان گذرنده از آن را می‌یابیم.

$$V_{6,3,4} = V_6 \Rightarrow 6 \times 3I = 2I \Rightarrow I_2 = 9I$$

$$I_A = I_2 + I_{6,3,4} \Rightarrow I_A = 9I + 3I \Rightarrow I_A = 12I$$

$$\frac{I_A}{I_4} = \frac{12I}{3I} = 4$$

$$R_3 = \frac{1}{3}R_1 \Rightarrow P_3 = \frac{1}{3}P_1$$

با توجه به اینکه توان خروجی مولد با مجموع توان مصرفی در مقاومت‌های خارجی برابر است، داریم:

$$P_{خروجی} = P_1 + P_2 + P_3 = P_1 + \frac{1}{2}P_1 + \frac{1}{3}P_1 \Rightarrow P_{خروجی} = \frac{11}{6}P_1$$

(فیزیک ۲، پیران الکتریک، صفحه‌های ۵۷ تا ۵۹)

-۱۶۵

(هوشک غلام‌عابدی)

توان مصرفی در مقاومت خارجی، ۹ برابر توان مصرفی مقاومت داخلی مولد

$$RI^2 = 9rI^2 \Rightarrow R = 9r$$

با توجه به رابطه جریان داریم: $I = \frac{\varepsilon}{R+r} \Rightarrow 2 = \frac{10}{10+r} \Rightarrow r = 0/5\Omega$ پس اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت داخلی در مولد برابر است با:

$$V = Ir = 2 \times \frac{1}{2} = 1V$$

(فیزیک ۲، پیران الکتریک، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

-۱۶۶

(فسرو ارغوانی فرد)

در حالتی که هر دو کلید باز هستند، مدار شامل مولد و مقاومت‌های ۱۵ و ۱۰ اهمی است، پس می‌توان نوشت:

$$I = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r} \Rightarrow 0/4 = \frac{\varepsilon}{15+10+5} \Rightarrow \varepsilon = 12V$$

وقتی هر دو کلید بسته می‌شوند، دو سر مقاومت ۱۰ اهمی اتصال کوتاه می‌شود. در این حالت مقاومت‌های ۱۵ اهمی و R موازی هستند.

ولتاژ دو سر مقاومت‌های ۱۵ اهمی، R و مولد با هم برابر است و مقدارش از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$V = IR' = 0/4 \times 15 = 6V$$

$$V = \varepsilon - I'r \Rightarrow 6 = 12 - I' \times 5$$

جریان کل مدار:

$$\Rightarrow I' = 1/2A$$

جریان گذرنده از مقاومت R

$I'' = 1/2 - 0/4 = 0/8A$: R برابر است، پس:

$$V = V' \Rightarrow I''R = IR' \Rightarrow 0/4 \times 15 = R = 7/5\Omega$$

(فیزیک ۲، پیران الکتریک، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

-۱۶۷

(سید امیر نیکویی نعیانی)

در مدار نشان داده شده، ابتدا مقاومت معادل مدار را به دست می‌آوریم. دو مقاومت R_2 و R_1 با هم موازی و معادل این دو با مقاومت R_3 به صورت متوازی بسته شده است.

$$\frac{1}{R_{1,2}} = \frac{1}{4} + \frac{1}{12} \Rightarrow R_{1,2} = 3\Omega \Rightarrow R_{eq} = 3 + 2 = 5\Omega$$

جریان عبوری از مدار و عددی که آمپرسنج نشان می‌دهد برابر است با:

$$I = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r} = \frac{24}{5+1} = 4A$$

$$\text{گزینه ۲: } P_2 = \frac{\frac{3}{2}}{3} = 300 \text{ W}$$

$$\text{گزینه ۳: } P_3 = \frac{\frac{25}{2}}{2} = \frac{625}{2} = 312.5 \text{ W}$$

$$\text{گزینه ۴: } P_4 = \frac{\frac{20}{2}}{3} = \frac{400}{3} \approx 133 \text{ W}$$

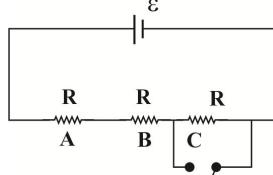
(فیزیک ۲، میریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۳)

(سعید منبری)

-۱۷۳

اگر مقاومت هر لامپ را R در نظر بگیریم، جریان مدار برابر است با:

$$I = \frac{\epsilon}{3R}$$

در حالتی که کلید باز است، اختلاف پتانسیل دو سر هر لامپ برابر است با:

$$V_A = V_B = V_C = RI = \frac{\epsilon}{3}$$

اگر کلید را ببندیم، دو سر لامپ C اتصال کوتاه شده (اختلاف پتانسیل دو

$$I' = \frac{\epsilon}{2R}$$

اختلاف پتانسیل دو سر لامپ‌های A و B برابر است با:

$$V'_A = V'_B = RI' = \frac{\epsilon}{2}$$

در صد تغییرات اختلاف پتانسیل دو سر لامپ‌های A و B برابر است با:

$$\frac{\Delta V}{V} \times 100 = \frac{V'_A - V_A}{V_A} \times 100 = \frac{\frac{\epsilon}{2} - \frac{\epsilon}{3}}{\frac{\epsilon}{3}} \times 100 = 50\%$$

(فیزیک ۲، میریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۳)

(سعید منبری)

-۱۷۴

مقاومت معادل بین دو نقطه A و B برابر است با:

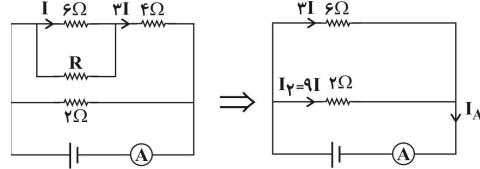
$$R_{eq} = \frac{R_1 R_2}{R_1 + R_2} + 7/6 = 10 \Rightarrow \frac{R_1 R_2}{R_1 + R_2} = 2/4\Omega$$

بنابراین مقدار مقاومت معادل دو مقاومت موازی R_1 و R_2 باید برابر با $2/4$ اهم باشد.

حال مقاومت معادل هر یک از گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم که بینیم کدام

دو مقاومت دارای مقاومت $2/4\Omega$ هستند:

$$R_{eq} = \frac{R_1 R_2}{R_1 + R_2} \Rightarrow R_{eq} = \frac{4 \times 6}{4+6} = 2/4\Omega \quad \text{گزینه ۱: } \checkmark$$

(فیزیک ۲، میریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۳)

-۱۷۵

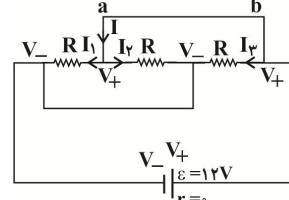
(مرتضی پورفری)

پتانسیل (ولتاژ) بارهای الکتریکی در هنگام عبور از سیم‌های ایده‌آل ($R = 0$) افت نمی‌کند، بنابراین مطابق شکل، نقاط هم‌پتانسیل مشخص شده‌اند. با توجه به یکسان بودن مقدار مقاومت و اختلاف پتانسیل دو سر هر مقاومت، جریان عبوری از آن‌ها یکسان است.

$$I_1 = I_2 = I_3 = \frac{\Delta V}{R} = \frac{12}{4} = 3A$$

با توجه به آنکه جریان در مقاومت‌ها از پتانسیل مثبت به منفی است و با توجه به قانون تقسیم جریان، جهت جریان از b می‌باشد و مقدار آن برابر است با:

$$I = I_1 + I_2 = 3 + 3 = 6A$$

(فیزیک ۲، میریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۳)

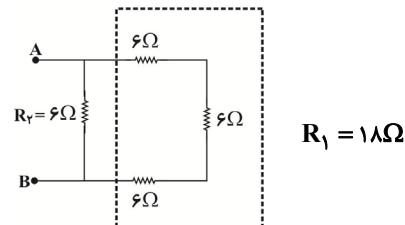
موازی

-۱۷۶

(سعید منبری)

سه مقاومت 6 اهمی متوالی هستند، لذا داریم:

$$(1) \rightarrow R_1 = 6 + 6 + 6 = 18\Omega$$

$$(2) \rightarrow R_{eq} = \frac{R_1 \times R_2}{R_1 + R_2} = \frac{6 \times 18}{6 + 18} = 4.5\Omega$$

(فیزیک ۲، میریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۳)

-۱۷۷

(سعید منبری)

توان مصرفی مقاومت از رابطه $P = \frac{V^2}{R}$ به دست می‌آید که در این رابطه V همان اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت است.

$$P_1 = \frac{20^2}{4} = 200 \text{ W} \quad \text{گزینه ۱: } \checkmark$$

(هسین ناصیه)

-۱۷۸

تشریح گرینه‌ها:

گزینهٔ ۱: با توجه به اینکه مولد آرمانی است ($r = 0$)، ولتاژ دو سر مقاومت R_2 ثابت و برابر با $\varepsilon = \text{const}$ خواهد بود.

گزینهٔ ۲: با توجه به اینکه مولد آرمانی است ($r = 0$). ولتاژ دو سر مقاومت

$$R_1 = \frac{V_{R_1}}{\varepsilon} = \frac{\varepsilon}{R_1} \quad \text{است.}$$

چون هم ε و هم R_1 ثابت‌اند، جریان عبوری از R_1 ثابت است.

گزینهٔ ۳: طبق توضیحات گزینهٔ ۲ «جریان ثابت است».

$$\text{گزینهٔ ۴: طبق رابطه } P = \frac{V^2}{R_2} = \frac{\varepsilon^2}{R_2}, \text{ با کاهش } R_2, \text{ توان مصرفی افزایش می‌یابد.}$$

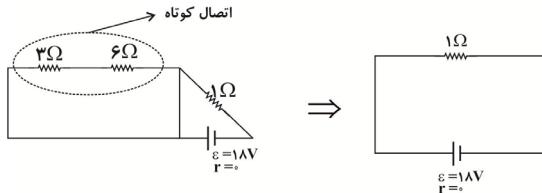
(فیزیک ۲، میریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۵ تا ۶۱)

(مرتفقی پعفری)

-۱۷۹

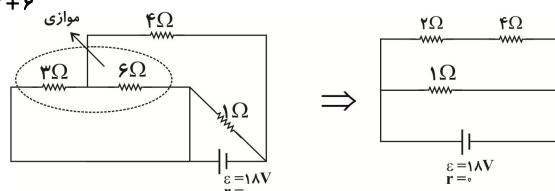
در حالتی که کلید باز است، مدار به صورت زیر ساده می‌شود. در این حالت مقاومت‌های ۳ و ۶ اهمی اتصال کوتاه شده‌اند و جریانی از آنها نمی‌گذرد.

$$I_3 = 0$$

در حالتی که کلید بسته است مدار به صورت زیر ساده می‌شود و در این حالت جریان عبوری از مقاومت ۴ اهمی و جریان عبوری از مقاومت ۳ اهمی به صورت زیر می‌باشد.

$$\frac{3 \times 6}{3 + 6} = 2\Omega$$

$$I_4 = \frac{\varepsilon}{R_{3,6,4}} = \frac{18}{2+4} = 3A$$

$$V_3 = V_{3,6} \Rightarrow R_3 I_3 = R_{3,6} I_{3,6} \xrightarrow{R_{3,6}=2\Omega} I_{3,6}=I_4=3A$$

$$3I_3 = 2 \times 3 \Rightarrow I_3 = 2A$$

بنابراین، جریان عبوری از مقاومت ۳ اهمی، ۲ آمپر افزایش می‌یابد.

(فیزیک ۲، میریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۵ تا ۶۱)

(نیما حاج نوروزی)

-۱۸۰

در هنگامی که تمامی کلیدها باز هستند، داریم:

$$R_{eq} = \frac{R_1 R_2}{R_1 + R_2} \Rightarrow R_{eq} = \frac{3 \times 12}{3 + 12} = 2 / 4\Omega$$

گزینهٔ ۲:

$$R_{eq} = \frac{R_1 R_2}{R_1 + R_2} \Rightarrow R_{eq} = \frac{2 \times 6}{2 + 6} = 1 / 5\Omega$$

گزینهٔ ۳:

(فیزیک ۲، میریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۵ تا ۶۱)

(همبره‌نا عامری)

-۱۷۫

در ابتدا اندازهٔ جریان عبوری از سیم را محاسبه می‌کنیم:

$$P = VI = RI^2 \Rightarrow I = \sqrt{\frac{P}{R}} \Rightarrow I = \sqrt{\frac{500}{5}} = 10A$$

سپس با توجه به تعریف جریان که برابر با بار عبوری از سطح مقطع یک سیم در زمان مشخص است، زمان عبور بار را به دست می‌آوریم.

$$\Delta q = I \Delta t \Rightarrow \Delta t = \frac{\Delta q}{I} = \frac{100}{10} = 10s$$

(فیزیک ۲، میریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۵ تا ۶۱)

(سیدامیر نیکویی نگاری)

-۱۷۶

مقاومت معادل مقاومت‌های خارجی در مدار نشان داده شده، به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$\frac{1}{R_{eq}} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} \Rightarrow \frac{1}{R_{eq}} = \frac{1}{2} + \frac{1}{4} \Rightarrow R_{eq} = \frac{4}{3}\Omega$$

باتری و مقاومت R_1 به صورت موازی بسته شده‌اند، بنابراین:

$$V = V_{R_1} = R_{eq} I = R_1 I_1 \Rightarrow I_1 = \frac{R_{eq}}{R_1} = \frac{\frac{4}{3}}{2} = \frac{2}{3}$$

(فیزیک ۲، میریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۵ تا ۶۱)

(مرتفقی پعفری)

-۱۷۷

در این مدار، مقاومت R_1 و R_2 با یکدیگر متوالی هستند و معادل آنها برابر با $R_1 + R_2$ می‌شود و مقاومت معادل آنها با مقاومت R_3 موازی است. بنابراین مقاومت معادل مجموعه به صورت زیر محاسبه می‌شود.

$$R_{eq} = \frac{R_{1,2} \times R_3}{R_{1,2} + R_3} \xrightarrow{R_{1,2}=R_1+R_2} R_{eq}=R_2$$

$$R_2 = \frac{(R_1 + R_2) \times R_3}{(R_1 + R_2) + R_3}$$

$$\Rightarrow R_1 R_2 + R_2 R_3 = R_1 R_3 + R_2 R_3$$

$$\Rightarrow R_2 = R_1 R_3 - R_1 R_2$$

$$\Rightarrow R_2 = R_1 (R_3 - R_2) \Rightarrow R_1 = \frac{R_2}{(R_3 - R_2)}$$

(فیزیک ۲، میریان الکتریکی، صفحه‌های ۵۵ تا ۶۱)

$$I = \frac{\epsilon}{R+r} \Rightarrow \epsilon = \frac{10}{10+r} \Rightarrow r = 0 / 5\Omega$$

پس اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت داخلی در مولد برابر است با:

$$V = Ir = 2 \times \frac{1}{2} = 1V$$

(فیزیک ۲، بیران الکتریکی، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۵)

(امیر محمدی انزابی)

-۱۸۴

با استفاده از عددی که ولتسنج ایده‌آل نشان می‌دهد، جریان شاخه اصلی را به دست می‌وریم:

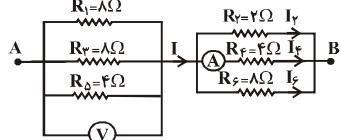
$$R_{eq_1} : \frac{1}{8} + \frac{1}{8} + \frac{1}{4} = \frac{1}{R_{eq_1}} \Rightarrow R_{eq_1} = 2\Omega$$

$$I = \frac{V}{R_{eq_1}} = \frac{21}{2} = 10 / 5 A$$

حالا باید جریان $10 / 5$ آمپری را بین ۳ مقاومت موازی، ۲ و ۱۰ اهمی تقسیم کنیم:

$$\begin{cases} V_1 = V_4 = V_6 = \epsilon \Rightarrow 2I_1 = 4I_4 = 8I_6 \\ I_1 + I_4 + I_6 = 10 / 5 A \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} I_1 = 6 A \\ I_4 = 3 A \\ I_6 = 1 / 5 A \end{cases}$$

لذا آمپرسنج ایده‌آل عدد $I_4 = 3 A$ را نشان می‌دهد.

(فیزیک ۲، بیران الکتریکی، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

(فسرو ارجاعی فرد)

-۱۸۵

در حالتی که هر دو کلید باز است، مدار شامل مولد و مقاومت‌های ۱۵ و ۱۰ اهمی است، پس می‌توان نوشت:

$$I = \frac{\epsilon}{R_{eq} + r} \Rightarrow 0 / 4 = \frac{\epsilon}{15 + 10 + 5} \Rightarrow \epsilon = 12V$$

وقتی هر دو کلید بسته می‌شود، دو سر مقاومت ۱۰ اهمی اتصال کوتاه می‌شود. در این حالت مقاومت‌های ۱۵ اهمی و R موازی هستند.

ولتاژ دو سر مقاومت‌های ۱۵ اهمی، R و مولد با هم برابر است و مقدارش از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$V = IR' = 0 / 4 \times 15 = 6V$$

$$V = \epsilon - I'r \Rightarrow 6 = 12 - I' \times 5$$

$\Rightarrow I' = 1 / 2 A$ جریان کل مدار:

$$I'' = 1 / 2 - 0 / 4 = 0 / 8 A : R$$

ولتاژ دو سر مقاومت‌های ۱۵ اهمی و R برابر است، پس:

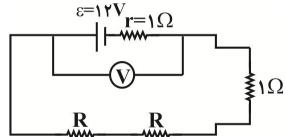
$$V = V' \Rightarrow I''R = IR' \Rightarrow 0 / 4 \times 15 \Rightarrow R = 2 / 5\Omega$$

(فیزیک ۲، بیران الکتریکی، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

$$I = \frac{\sum \epsilon}{\sum R + \sum r}$$

$$I = \frac{12}{2 + 2R} \Rightarrow I = \frac{6}{R+1}$$

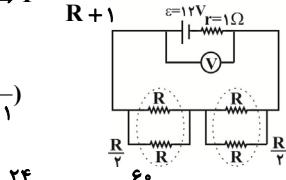
$$V = \epsilon - Ir \Rightarrow V = 12 - (1) \times \left(\frac{6}{R+1} \right)$$

در هنگامی که تمامی کلیدها بسته‌اند داریم:

$$I' = \frac{\sum \epsilon}{\sum R + \sum r} \Rightarrow I' = \frac{12}{\frac{R}{2} + \frac{R}{2} + 1} \Rightarrow I' = \frac{12}{R+1}$$

$$V' = \epsilon - I'r \Rightarrow V' = 12 - (1) \times \left(\frac{12}{R+1} \right)$$

$$\frac{V}{V'} = \frac{5}{4} \Rightarrow \frac{12 - \frac{6}{R+1}}{12 - \frac{12}{R+1}} = \frac{5}{4} \Rightarrow 48 - \frac{24}{R+1} = 60 - \frac{60}{R+1} \Rightarrow \frac{36}{R+1} = 12 \Rightarrow R+1 = 3 \Rightarrow R = 2\Omega$$

(فیزیک ۲، بیران الکتریکی، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

(هوشمند غلام عابدی)

-۱۸۶

زمانی که کلید k باز است، جریان عبوری از مدار صفر و $V = \epsilon = 20V$ می‌باشد. با بسته شدن کلید k خواهیم داشت.

$$I = \frac{\epsilon}{R+r} = \frac{20}{4+1} = 4A$$

$$V = \epsilon - Ir = 20 - (4 \times 1) = 16V$$

$$P_{\text{خروجی}} = VI = 16 \times 4 = 64W$$

روش دوم: توان خروجی مولد برابر با توان مصرفی در مقاومت خارجی مدار است.
(فیزیک ۲، بیران الکتریکی، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۵)

(هوشمند غلام عابدی)

-۱۸۷

با توجه به رابطه $P = RI^2$ خواهیم داشت: $P = RI^2$

$$R_2 = \frac{1}{2} R_1 \Rightarrow P_2 = \frac{1}{2} P_1$$

$$R_3 = \frac{1}{3} R_1 \Rightarrow P_3 = \frac{1}{3} P_1$$

با توجه به اینکه توان خروجی مولد با توان مصرفی در مقاومت‌های خارجی برابر است، داریم:

$$P_{\text{خروجی}} = P_1 + P_2 + P_3$$

$$P_{\text{خروجی}} = P_1 + \frac{1}{2} P_1 + \frac{1}{3} P_1 \Rightarrow P_{\text{خروجی}} = \frac{11}{6} P_1$$

(فیزیک ۲، بیران الکتریکی، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۷)

(هوشمند غلام عابدی)

-۱۸۸

توان مصرفی در مقاومت خارجی، ۹ برابر توان مصرفی مقاومت داخلی مولد

$$RI^2 = 9rI^2 \Rightarrow R = 9r$$

است. یعنی:

$$P_1 = R_1 I_1^2 = 3 \times 4 = 12W$$

(فیزیک ۲، پیران الکتریکی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۱)

(مرتفنی بعفری)

-۱۸۹

با توجه به مدار داده شده، اگر جریان مقاومت 6Ω را I فرض کنیم، جریان عبوری از مقاومت R برابر $2I$ خواهد شد.

$$I_R + I = 3I \Rightarrow I_R = 2I$$

با توجه به برابر بودن ولتاژ مقاومت ۶ اهمی و مقاومت R داریم:

$$V_R = V_6 \Rightarrow R \times 2I = 6I \Rightarrow R = 3\Omega$$

مقاومت ۶ و ۳ اهمی موازی یکدیگر هستند و با مقاومت ۴ اهمی متوالی هستند. مقاومت معادل آنها برابر است با:

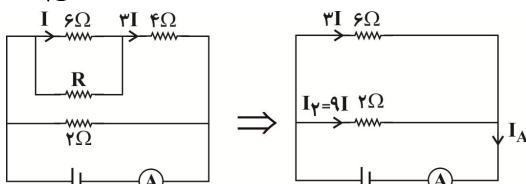
$$R_{6,3} = \frac{6 \times 3}{6+3} = 2\Omega, \quad R_{6,3,4} = R_{6,3} + R_4 = 2 + 4 = 6\Omega$$

با توجه به موازی بودن مقاومت ۲ اهمی شاخه پایینی با مقاومت معادل ۶ اهمی شاخه بالایی، جریان آنرا می‌یابیم.

$$V_{6,3,4} = V_6 \Rightarrow 6 \times 3I = 2I \Rightarrow I_6 = 9I$$

$$I_A = I_2 + I_{6,3,4} \Rightarrow I_A = 9I + 3I \Rightarrow I_A = 12I$$

$$\frac{I_A}{I_4} = \frac{12I}{3I} = 4$$

(فیزیک ۲، پیران الکتریکی، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

(مرتفنی بعفری)

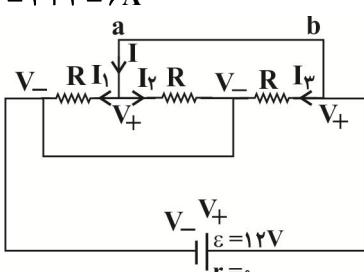
-۱۹۰

پتانسیل (ولتاژ) بارهای الکتریکی در هنگام عبور از سیم‌های ایده‌آل ($R = 0$) افت نمی‌کند، بنابراین مطابق شکل، نقاط هم‌پتانسیل مشخص شده‌اند. با توجه به یکسان بودن مقدار مقاومت و اختلاف پتانسیل دو سر هر مقاومت، جریان عبوری از آن‌ها یکسان است.

$$I_1 = I_2 = I_3 = \frac{\Delta V}{R} = \frac{12}{4} = 3A$$

با توجه به آنکه جهت جریان در مقاومت‌ها از پتانسیل مثبت به منفی است و با توجه به قانون تقسیم جریان، جهت جریان از b به a می‌باشد و مقدار آن برابر است با:

$$I = I_1 + I_2 = 3 + 3 = 6A$$

(فیزیک ۲، پیران الکتریکی، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

(سید امیر نیکویی نگاری)

در مدار نشان داده شده، ابتدا مقاومت معادل مدار را به دست می‌آوریم، دو مقاومت R_2 و R_1 به هم موازی و معادل این دو با مقاومت R_2 به صورت متوالی بسته شده است.

$$\frac{1}{R_{1,2}} = \frac{1}{4} + \frac{1}{12} \Rightarrow R_{1,2} = 3\Omega \Rightarrow R_{eq} = 3 + 2 = 5\Omega$$

جریان عبوری از مدار و عددی که آمپرسنج نشان می‌دهد برابر است با:

$$I = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r} = \frac{24}{5+1} = 4A$$

اگر جای مولد و مقاومت R_2 عوض شود، در این صورت دو مقاومت R_3 و R_2 با هم به صورت متوالی بسته شده و معادل این دو با مقاومت R_1 به صورت موازی بسته شده است. در این حالت شدت جریان عبوری از مدار به صورت زیر محاسبه شود:

$$R'_{2,3} = 4 + 2 = 6\Omega \Rightarrow \frac{1}{R'_{eq}} = \frac{1}{6} + \frac{1}{12} \Rightarrow R'_{eq} = 4\Omega$$

$$\Rightarrow I' = \frac{\varepsilon}{R'_{eq} + r} = \frac{24}{4+1} = 4/8A$$

در این حالت آمپرسنج در شاخه اصلی مدار قرار نداشته و جریان عبوری از دو مقاومت R_3 و R_2 یعنی $\frac{3}{2}A$ را نشان می‌دهد؛ در نتیجه عددی که نشان می‌دهد $1/8$ آمپر کاهش می‌یابد.

$$\left. \begin{array}{l} 12I_1 = 6I_{23} \\ I_1 + I_{23} = 4/8 \end{array} \right\} I_{23} = 3/2A$$

(فیزیک ۲، پیران الکتریکی، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

(بخارا، کامران)

-۱۸۷

$$P = \varepsilon I - rI^2$$

مطابق رابطه بالا، رابطه توان خروجی مولد بر حسب I به صورت یکتابع درجه دوم است که بیشینه آن بمازای I_{max} اتفاق می‌افتد.

$$I_{max} = \frac{\varepsilon}{2r} \frac{\text{از طرفی می‌دانیم در}}{\text{یک مدار تک‌حلقه}} \rightarrow r = R_{eq}$$

در نتیجه، در یک مدار، هنگامی توان مفید مولد بیشینه می‌گردد که اندازه مقاومت معادل خارجی با مقاومت درونی مولد برابر گردد. بنابراین اگر هر دو کلید k_2 و k_1 بسته شوند، R_1 اتصال کوتاه می‌شود و مقاومت معادل مدار با مقاومت درونی مولد برابر می‌شود، زیرا:

$$R_{eq} = R_{V,3} = 1\Omega = r$$

(فیزیک ۲، پیران الکتریکی، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۵)

(هوشک غلام‌عابدی)

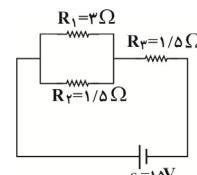
-۱۸۸

$$I = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r} = \frac{15}{\frac{3 \times 1/5}{3+1/5} + 1/5 + 0} = 6A$$

$$\left. \begin{array}{l} V_2 = V_1 \\ R_2 = \frac{1}{2} R_1 \end{array} \right\} \Rightarrow I_2 = 2I_1$$

$$\left. \begin{array}{l} I_1 + I_2 = 6A \\ 3I_1 = 6 \Rightarrow I_1 = 2A \end{array} \right.$$

با توجه به شکل داریم:

(سعید نوری)
 ابتدا گرمای لازم برای افزایش دمای 60°C آب از دمای 60°C به 80°C را محاسبه می‌کنیم:

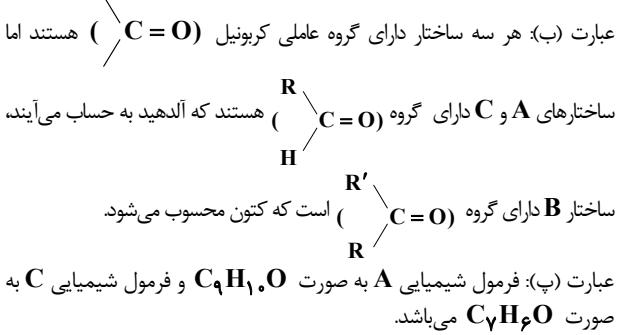
$$Q = 60 \times 4 / 2 \times (80 - 60) = 50400 \text{ J} = 50 / 4 \text{ kJ}$$

$$2\text{Fe(s)} + 4\text{H}_2\text{O(g)} \rightarrow \text{Fe}_2\text{O}_4\text{(s)} + 4\text{H}_2\text{(g)}$$

$$50 / 4 \text{ kJ} = 33 / 6 \text{ L H}_2 \times \frac{|\Delta H| \text{ kJ}}{4 \text{ mol H}_2} \Rightarrow |\Delta H| = 150 \text{ kJ}$$

 چون واکنش گرماده است، پس آنتالپی واکنش -150 kJ است.
 (شیمی ۲، صفحه‌های ۶۳ و ۶۵)

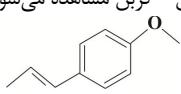
(ممدر سعید رشیدی نژاد)
 با توجه به جدول صفحه ۶۶ کتاب درسی می‌توان به پاسخ درست رسید.
 (شیمی ۲، صفحه ۶۶)

(سعید نوری)
 بررسی عبارت‌ها: عبارت (الف): ساختار **A** در دارچین، ساختار **B** در زردچوبه و ساختار **C** (بنزآلدهید) در بادام یافت می‌شود.

عبارت (پ): فرمول شیمیایی **A** به صورت $\text{C}_9\text{H}_{10}\text{O}$ و فرمول شیمیایی **C** به صورت $\text{C}_7\text{H}_6\text{O}$ می‌باشد.

عبارت (ت): در ساختار **B** شاهد ۴ پیوند دوگانه کربن – کربن هستیم و در ساختار ترکیب آلوی موجود در رازیانه که دارای فرمول مولکولی $\text{C}_{10}\text{H}_{12}\text{O}$ است نیز ۴ پیوند دوگانه کربن – کربن مشاهده می‌شود.

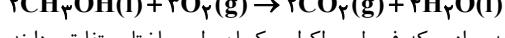
(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۶ و ۶۸)

(امیرحسین معروفی)
 عبارت‌های (آ)، (ب)، (ت) و (ث) نادرست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:
 عبارت «آ»: واکنش $2\text{NO}_2\text{(g)} \rightarrow 2\text{NO}_2\text{(g)}$ گرمگیر بوده و علامت **Q** در سمت چپ معادله قرار دارد.

عبارت «ب»: برای تولید یک مول گاز اوزون از گاز اکسیژن، آنتالپی به اندازه 572 kJ افزایش می‌یابد.

عبارت «ت»: معادله سوختن متanol در دمای اتاق به صورت زیر است:

عبارت «ث»: به موادی که فرمول مولکولی یکسان ولی ساختار متفاوتی دارند، ایزومر (همپار) می‌گویند.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۵ و ۶۷)

شیمی (۲) – (عادی)

-۱۹۱

(علی یغفری)
 گرمای یک واکنش در دما و فشار ثابت، به نوع و مقدار مواد واکنش دهنده، نوع فراورده و حالت فیزیکی مواد شرکت کننده بستگی دارد و به سرعت واکنش ارتاطی ندارد.
 (شیمی ۲، صفحه ۶۳)

-۱۹۲

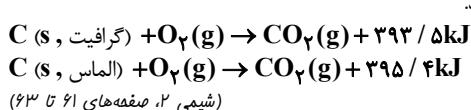
(فریده هاشمی)
 تحلیل عبارت‌ها:
 آ) نادرست – مقدار گرمای مبالغه شده در واکنش‌هایی که در دمای ثابت انجام می‌شوند لزوماً برابر صفر نیست. برای نمونه گرمای حاصل از تشکیل دو مول گاز هیدروژن کلید از گازهای H_2 و Cl_2 در دمای 25°C برابر 184 kJ می‌باشد.
 پ) نادرست – اتم‌ها در حالت پایه با جذب انرژی به اتم‌های برانگیخته تبدیل می‌شوند.
 ت) درست – سوخت‌های سبز در ساختار خود افزون بر هیدروژن و کربن، اکسیژن نیز دارند و از پسماندهای گیاهانی مانند سویا، نیشکر و دیگر دانه‌های روغنی استخراج می‌شوند.
 (شیمی ۲، صفحه‌های ۶۳ و ۶۵)

-۱۹۳

(فریده هاشمی)
 هرچه سطح انرژی فراوردها پایین‌تر و سطح انرژی واکنش دهنده‌ها بالاتر باشد، از انجام واکنش گرمای بیشتری آزاد می‌شود.
 سطح انرژی یک ماده در حالت گاز بالاتر از حالت مایع است.
 (شیمی ۲، صفحه‌های ۶۳ و ۶۵)

-۱۹۴

(امیر قاسمی)
 عبارت‌های «الف» و «ب» درست‌اند.
 بررسی عبارت‌های نادرست:
 عبارت (پ): پژوهش‌ها نشان می‌دهند که مقدار گرمای آزاد شده در یک واکنش گرماده که در دمای ثابت انجام می‌شود، ناشی از تقاضه انرژی گرمایی (مجموع انرژی جنبشی ذره‌ها) در مواد واکنش دهنده و فراورده نیست.
 عبارت (ت): گرافیت پایدارتر از الماس است زیرا در فرایند سوختن آن، انرژی کمتری آزاد می‌شود.

-۱۹۵

(امیرحسین معروفی)
 نام ترکیب ارائه شده در گزینه ۲ همان نام ترکیب صورت سوال است و ایزومر آن نمی‌باشد. سایر گزینه‌ها، نام ایزومرهای ترکیب صورت سوال هستند.
 (شیمی ۲، صفحه ۶۸)

-۱۹۶

بررسی گزینه‌های نادرست:
 ۱) مجموع یک مول **(s)** $\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6$ و شش مول **(g)** O_2 از مجموع شش مول CO_2 و شش مول **(l)** $\text{H}_2\text{O(l)}$ به اندازه 2808 کیلوژول ناپایدارتر است.
 ۲) در واکنش (۱) گرمای بیشتری تولید می‌شود.
 ۴) این نمودارها میزان پایداری فراورده‌ها را نسبت به واکنش دهنده‌ها بیان می‌کنند و اظهار نظر درباره انرژی جنبشی هریک از فراورده‌ها و واکنش دهنده‌ها ممکن نیست.
 (شیمی ۲، صفحه‌های ۶۳ و ۶۵)

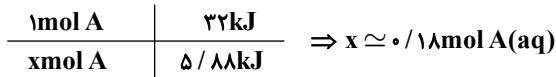

(محمدسعید رشیدی نژاد)

-۲۰۵

$$\text{محلول} = \frac{1\text{g}}{\text{محلول mL}} \times 200\text{mL} = 200\text{g} = \text{جرم کل محلول}$$

$$Q = mc\Delta\theta = 200 \times 4 / 2 \times (-7) = -5880\text{J} = -5 / 88\text{kJ}$$

(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

(محمدسعید رشیدی نژاد)

-۲۰۶

فقط مورد (ب) نادرست است.

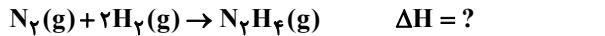
نخستین بار هنری هس دریافت که گرمایی یک واکنش معین به راهی که برای انجام آن در پیش گرفته می‌شود وابسته نیست. به دیگر سخن استفاده از روش‌های غیرمستقیم برای تعیین ΔH یک واکنش معتبر است، به شرطی که شرایط انجام همه واکنش‌ها یکسان باشد.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۱ و ۷۲)

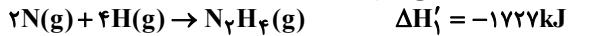
(سعید نوری)

-۲۰۷

واکنش هدف به صورت زیر است:

* واکنش I را معکوس می‌کنیم:

* واکنش II را به همان صورت می‌نویسیم:

* واکنش III را دو برابر می‌کنیم:

با جمع کردن $\Delta H'_1$, $\Delta H'_2$ و $\Delta H'_3$ واکنش هدف به دست می‌آید.

$$\Delta H = \Delta H'_1 + \Delta H'_2 + \Delta H'_3 = -1727 + 945 + 872 = 90\text{kJ}$$

(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۱ و ۷۲)

(موسا (دوستی)

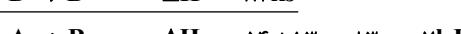
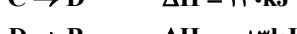
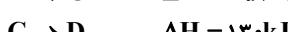
-۲۰۸

واکنش‌های (ب) و (ت) گرمایی‌گیر هستند.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۳، ۶۲، ۷۲ و ۷۳)

(محمدسعید رشیدی نژاد)

-۲۰۹

 با توجه به قانون هس، ΔH واکنش مذکور را به روش غیرمستقیم حساب می‌کنیم:

(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۱ و ۷۲)

(سعید نوری)

-۲۱۰

واکنش هدف به صورت زیر است:

$$\Delta H = ?$$

* واکنش I را به همان صورت می‌نویسیم:

$$\Delta H'_1 = -150\text{kJ}$$

* واکنش II را معکوس می‌کنیم:

$$\Delta H'_2 = +230\text{kJ}$$

(امیرحسین معروفی)

-۲۱۱

(سعید نوری)

هرچه جرم مولی یک هیدروکربن بیشتر باشد، آنتالپی سوختن آن بیشتر است. آنتالپی سوختن یک آلان از آنتالپی سوختن الكل هم کربن با آن منفی تر است.

(الف): در اثر سوختن یک مول اتان (C_2H_6) گرمای بیشتری نسبت به سوختن یک مول اتیلن (C_2H_4) آزاد می‌شود.

(ب): در اثر سوختن یک مول پروپن (C_3H_8) آزاد می‌شود.

(پ): در اثر سوختن یک مول اتانول ($\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$) گرمای بیشتری نسبت به سوختن یک مول اتیلن (C_2H_4) آزاد می‌شود.

(ت): در اثر سوختن یک مول اتانول ($\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$) گرمای کمتری نسبت به سوختن یک مول اتان (C_2H_6) آزاد می‌شود.

(شیمی ۲، صفحه ۶۹)

(سعید نوری)

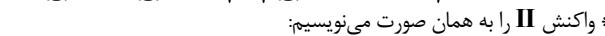
-۲۰۷

* واکنش I را معکوس می‌کنیم:

* واکنش II را به همان صورت می‌نویسیم:

* واکنش III را دو برابر می‌کنیم:

با جمع کردن $\Delta H'_1$, $\Delta H'_2$ و $\Delta H'_3$ واکنش هدف به دست می‌آید.

$$\Delta H = \Delta H'_1 + \Delta H'_2 + \Delta H'_3 = -1727 + 945 + 872 = 90\text{kJ}$$

(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۱ و ۷۲)

(موسا (دوستی)

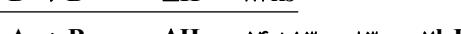
-۲۰۸

واکنش‌های (ب) و (ت) گرمایی‌گیر هستند.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۳، ۶۲، ۷۲ و ۷۳)

(محمدسعید رشیدی نژاد)

-۲۰۹

 با توجه به قانون هس، ΔH واکنش مذکور را به روش غیرمستقیم حساب می‌کنیم:

(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۱ و ۷۲)

(سعید نوری)

-۲۱۰

واکنش هدف به صورت زیر است:

$$\Delta H = ?$$

* واکنش I را به همان صورت می‌نویسیم:

$$\Delta H'_1 = -150\text{kJ}$$

* واکنش II را معکوس می‌کنیم:

$$\Delta H'_2 = +230\text{kJ}$$

(امیرحسین معروفی)

-۲۱۱

(الف): در اثر سوختن یک مول اتان (C_2H_6) گرمای بیشتری نسبت به سوختن یک مول اتیلن (C_2H_4) آزاد می‌شود.

(ب): در اثر سوختن یک مول پروپن (C_3H_8) آزاد می‌شود.

(پ): در اثر سوختن یک مول اتانول ($\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$) گرمای بیشتری نسبت به سوختن یک مول اتیلن (C_2H_4) آزاد می‌شود.

(ت): در اثر سوختن یک مول اتانول ($\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$) گرمای کمتری نسبت به سوختن یک مول اتان (C_2H_6) آزاد می‌شود.

(امیرحسین معروفی)

-۲۱۵ نام ترکیب ارائه شده در گزینه ۲ همان نام ترکیب صورت سوال است و ایزومر آن نمی‌باشد. سایر گزینه‌ها، نام ایزومرهای ترکیب صورت سوال هستند.
(شیمی ۲، صفحه ۶۸)

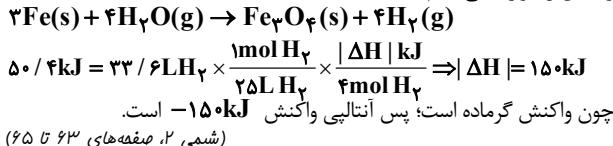
(معسا (دوستی))

-۲۱۶ بررسی گزینه‌های نادرست:
 ۱) مجموع یک مول $\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6(s)$ و ۶ مول $\text{O}_2(g)$ از مجموع شش مول $\text{CO}_2(g)$ و شش مول $\text{H}_2\text{O}(l)$ به اندازه ۲۸۰۸ کیلوژول نایاب‌دار است.
 ۲) در واکنش (۱) گرمای بیشتری تولید می‌شود.
 ۳) این نمودارها میزان پایداری فراورده را نسبت به واکنش دهنده‌ها بیان می‌کنند و اظهار نظر درباره انرژی جنبشی هریک از فراورده‌ها و واکنش دهنده‌ها ممکن نیست.
(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

(سعید نوری)

-۲۱۷ ابتدا گرمای لازم برای افزایش دمای 60°C به 80°C را محاسبه می‌کنیم:

$$Q = 60 \times 4 / 2 \times (80 - 60) = 5040 \text{ J} = 50.4 \text{ kJ}$$

و واکنش را موازن می‌کنیم:

(محمدسعید رشیدی نژاد)

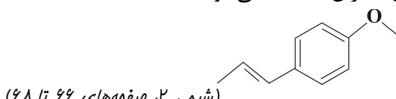
-۲۱۸ با توجه به جدول صفحه ۶۶ کتاب درسی می‌توان به پاسخ درست رسید.
(شیمی ۲، صفحه ۶۶)

(سعید نوری)

-۲۱۹ بررسی عبارت‌ها:
 عبارت (الف): ساختار A در دارچین، ساختار B در زردچوبه و ساختار C (بنزآلدهید) در بadam یافت می‌شود.

عبارت (ب): هر سه ساختار دارای گروه عاملی کربونیل ($\text{C}=\text{O}$) هستند اما ساختارهای A و C دارای گروه عاملی کربونیل ($\text{C}=\text{O}$) هستند که آلدهید به حساب می‌آیند و ساختار B دارای گروه عاملی کربونیل ($\text{C}=\text{O}$) است که کتون محسوب می‌شود.

عبارت (پ): فرمول شیمیایی A به صورت $\text{C}_9\text{H}_{10}\text{O}$ و فرمول شیمیایی C به صورت $\text{C}_7\text{H}_6\text{O}$ می‌باشد.
 عبارت (ت): در ساختار B شاهد ۴ پیوند دوگانه کربن - کربن هستیم و در ساختار ترکیب آلی موجود در رازیانه که دارای فرمول مولکولی $\text{C}_{10}\text{H}_{12}\text{O}$ است نیز ۴ پیوند دوگانه کربن - کربن مشاهده می‌شود.

(امیرحسین معروفی)

-۲۲۰ عبارت‌های (آ)، (ب) و (ت) نادرست هستند.
بررسی عبارت‌های نادرست:

* واکنش III را معکوس و ۲ برابر می‌کنیم:

$$\Delta H'_3 = -150 \text{ kJ}$$

از جمع کردن آنتالپی‌های به دست آمده آنتالپی واکنش هدف محاسبه می‌شود:

$$\Delta H = \Delta H'_1 + \Delta H'_2 + \Delta H'_3 = -150 + 220 - 150 = -20 \text{ kJ}$$

حال گرمای آزاد شده از تشکیل ۳ مول D را محاسبه می‌کنیم:

$$? \text{ kJ} = 3 \text{ mol D} \times \frac{70 \text{ kJ}}{5 \text{ mol D}} = 42 \text{ kJ}$$

اکنون محاسبه می‌کنیم که با این مقدار گرمای می‌توان دمای چند کیلوگرم آب را به اندازه 10°C افزایش داد:

$$42000 = m \times 4 / 2 \times 10 \Rightarrow m = 1000 \text{ g} = 1 \text{ kg}$$

(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴)

موازی

(-۲۱۱) (علی پعفری)

گرمای یک واکنش در دما و فشار ثابت، به نوع و مقدار مواد واکنش دهنده، نوع فراورده و حالت فیزیکی مواد شرکت کننده بستگی دارد و به سرعت واکنش ارتباطی ندارد.
(شیمی ۲، صفحه ۶۳)

(-۲۱۲) (محمدسعید رشیدی نژاد)

تحلیل عبارت‌ها:
 آ) نادرست - مقدار گرمای مبادله شده در واکنش‌هایی که در دمای ثابت انجام می‌شوند لزوماً برابر صفر نیست. برای نمونه گرمای حاصل از تشکیل دو مول گاز هیدروژن کلرید از گازهای H_2 و Cl_2 در دمای 25°C برابر 184 kJ می‌باشد.
 پ) نادرست - آنها در حالت پایه با جذب انرژی به اتم‌های برانگیخته تبدیل می‌شوند.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

(-۲۱۳) (فریده هاشمی)

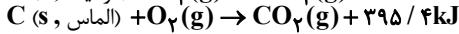
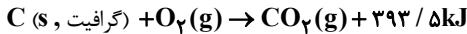
هرچه سطح انرژی فراورده‌ها پایین‌تر و سطح انرژی واکنش دهنده‌ها بالاتر باشد، از انجام واکنش گرمای بیشتری آزاد می‌شود.
 سطح انرژی یک ماده در حالت گاز بالاتر از حالت مایع است.
(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

(-۲۱۴) (امیر قاسمی)

عبارت‌های «الف» و «ب» درست‌اند.
بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت (پ): پژوهش‌ها نشان می‌دهد که مقدار گرمای آزاد شده در یک واکنش گرماده که در دمای ثابت انجام می‌شود، ناشی از تفاوت انرژی گرمایی (مجموع انرژی جنبشی ذره‌ها) در مواد واکنش دهنده و فراورده نیست.

عبارت (ت): گرافیت پایدارتر از الماس است زیرا در فرایند سوختن آن، انرژی کمتری آزاد می‌شود.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

از آنجا که در دمای 250°C حالت فیزیکی همه فراورده‌ها به صورت گازی است و با توجه به قانون پاکستنی جرم می‌توان گفت جرم $\text{C}_3\text{H}_5(\text{NO}_3)_3$ مصرف شده با جرم فراورده‌های گازی برابر می‌باشد. پس خواهیم داشت:

$$\frac{4\text{mol C}_3\text{H}_5(\text{NO}_3)_3}{? \text{g}} = \frac{1610 \text{ kJ}}{23 \times 10^3 \text{ kJ}}$$

$$\times \frac{227 \text{ g C}_3\text{H}_5(\text{NO}_3)_3}{1 \text{ mol C}_3\text{H}_5(\text{NO}_3)_3} = 635 / 6 \text{ g}$$

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۳ و ۶۵)

(امیرحسین معروفی)

ابتدا مقدار انرژی لازم برای شکستن پیوندهای موجود در یک مول P_4O_{10} گازی را محاسبه می‌کنیم.

$$\frac{? \text{kJ}}{1 \text{ mol P}_4\text{O}_{10}} = \frac{284 \text{ g P}_4\text{O}_{10}}{1 \text{ mol P}_4\text{O}_{10}} \times \frac{1684 \text{ kJ}}{85 / 2 \text{ g P}_4\text{O}_{10}} \simeq 5613 / 3 \text{ kJ}$$

سپس تعداد پیوندهای $\text{P}-\text{O}$ موجود در یک مولکول P_4O_{10} را محاسبه می‌کنیم.

$$\frac{5613 / 3 \text{ kJ}}{351 \text{ kJ}} = \text{تعداد پیوندهای P-O} = 16$$

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

(موسی دوستی)

در هالوژن‌های دوره‌های سوم تا پنجم جدول دوره‌ای، از بالا به پایین با افزایش طول پیوند، انرژی پیوند کاهش می‌یابد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) انرژی پیوند N_2 با داشتن پیوند سه گانه ($\text{N} \equiv \text{N}$) بیشتر از O_2 ($\text{O} = \text{O}$) می‌باشد.

(۲) در HCl به کار بدن میانگین آنتالپی پیوند لازم نیست.

(۳) به دلیل این که اکسیژن شاع اتمی کوچکتری دارد، انرژی پیوند $\text{C} = \text{O}$ بیشتر است.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

(ایمان هسین نژاد)

عبارت‌های (ب) و (ت) صحیح می‌باشند.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) فرمول مولکولی آن $\text{C}_{24}\text{H}_{22}\text{N}_4\text{O}_2$ می‌باشد.

(ب) در ساختار این مولکول ۱۲ پیوند دوگانه وجود دارد.

(پ) در ساختار این مولکول ۲ شاخه «متیل» وجود دارد.

(ت) هر دو ترکیب آروماتیک هستند.

(ث) در این مولکول ۲۰ اتم کربن با سه اتم دیگر الکترون به اشتراک گذاشته‌اند.

(شیمی ۲، صفحه ۶۷)

(اسکان پارسیان نژاد)

مقایسه آنتالپی پیوندها به صورت زیر است:

$\text{H} - \text{F} > \text{O} = \text{O} > \text{H} - \text{Cl} > \text{I} - \text{I}$

(شیمی ۲، صفحه ۶۵)

(فریده هاشمی)

شیمی دان‌ها تغییر آنتالپی هر واکنش را هم ارز با گرمایی می‌دانند که در فشار ثابت با محیط پیرامون داد و ستد می‌کند و آن را با Q_p نشان می‌دهند.

(شیمی ۲، صفحه ۶۴)

عبارت «آ»: واکنش $\text{N}_2\text{O}_4(\text{g}) \rightarrow 2\text{NO}_2(\text{g})$ گرماییر بوده و علامت Q در سمت چپ معادله قرار دارد.

عبارت «ب»: برای تولید یک مول گاز اوزون از گاز اکسیژن، آنتالپی به اندازه 572 kJ افزایش می‌یابد.

عبارت «ت»: به موادی که فرمول مولکولی یکسان ولی ساختار متفاوتی دارند، ایزومر (همپار) می‌گویند.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۵ و ۶۷)

(ممدر غلاح نژاد)

بر اساس واکنش داده شده، گرمای آزاد شده از سوختن ۱ مول گرافیت $393 / 5 \text{ kJ}$ است. بنابراین گرمای آزاد شده از سوختن 24 گرم (۲ مول) گرافیت 787 kJ است.

$$\frac{? \text{g H}_2\text{O}}{1 \text{ mol H}_2\text{O}} = 787 \text{ kJ} \times \frac{1 \text{ mol H}_2\text{O}}{44 / 1 \text{ kJ}} \times \frac{18 \text{ g H}_2\text{O}}{1 \text{ mol H}_2\text{O}} \simeq 321 \text{ g H}_2\text{O}$$

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۵)

(محمدسعید رشیدی نژاد)

-۲۲۲

تنهای مورد (ب) درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) طعم و بوی گشنیز و رازیله به ترتیب وابسته به وجود گروههای هیدروکسیل و اتری است.

(پ) ادویه‌ها برای جلوگیری از گرسنگی به کار می‌روند.

(ت) این جایگزینی سبب ایجاد ترکیب سیر نشده نمی‌شود.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۸ تا ۶۹)

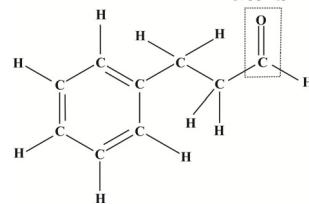
(سعید نوری)

-۲۲۳

عبارت‌های (الف) و (ب) درست هستند.

عبارت (الف) در این ترکیب آلی یک گروه کربونیل وجود دارد.

عبارت (ب) فرمول مولکولی این ترکیب به صورت $\text{C}_9\text{H}_{10}\text{O}$ است.
گروه کربونیل

عبارت (ب) این ترکیب آلی در دارچین وجود دارد نه در زردچوبه.

عبارت (ت) این ترکیب همان ترکیب موجود در دارچین است.

نکته: به موادی که فرمول مولکولی یکسان اما ساختار متفاوتی دارند، ایزومر (همپار) می‌گویند.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۸ و ۶۹)

(ممدرضا میرقانعی)

-۲۲۴

$$\frac{? \text{kJ}}{1 \text{ mol } (\text{CH}_4, \text{O}_2)} = \frac{1 \text{ mol } (\text{CH}_4, \text{O}_2)}{22 / 8 \text{ L } (\text{CH}_4, \text{O}_2)} \times \frac{1 \text{ mol } (\text{CH}_4, \text{O}_2)}{1 \text{ mol } (\text{CH}_4, \text{O}_2)}$$

$$\times \frac{890 \text{ kJ}}{3 \text{ mol } (\text{CH}_4, \text{O}_2)} \simeq 99 \text{ kJ}$$

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۵)

(موسی دوستی)

-۲۲۵

